

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਨਵੰਬਰ 23, 1988

November 23, 1988

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੋਤ: ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

5 ਕੱਟੜਵਾਦੀਆਂ ਸਮੇਤ 16 ਹਲਾਕ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ
ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 16 ਵਿਅਕਤੀ ਹਲਾਕ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। 4 ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਪੁਲੀਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਦੋ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ। ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੇ ਤੇਤਾ ਸਿੰਘ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਦ ਇਕ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਅਗਿਆਤ ਬੰਦੂਕਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ।

ਪੁਲਸ ਹੈਡਕਾਂਸਟੇਬਲ ਕਤਲ

ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਹੈਡਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੁਲੀਸ ਡਾਇਰੀ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਪੰਜ ਅਤਿਵਾਦੀ ਮਾਰੇ ਗਏ

ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਵਲੋਂ 5 ਅਤਿਵਾਦੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੇਜਰ

ਸਿੰਘ, ਜਿਸਨੂੰ ਖੁੰਘਾਰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਵੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਚ ਪਠਾਨਕੋਟ ਸਦਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਸੰਦੜਚੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਗੋਲੀ ਚਲਾਕੇ 10 ਵਿਅਕਤੀ ਹਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਕ ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਗੋਲੀਆਂ ਕਾਰਨ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ।

ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਹਲਾਕ

ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੈਨਾ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦਾ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫੋਰਸ ਦਾ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਕਹਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਸ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਦੇ 600 ਸਿਪਾਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਇਸ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦੀ

ਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਜਾ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਮਾਰੇ ਗਏ।

NOVEMBER 23-30, 1988 Vol. 07 No. 29

Out of Greater Vancouver

Second Class Mail Reg. No. 5991

The Canada Darpan The Punjabi Newspaper

P.O.BOX 265, Surrey, B.C. V3T 4W8

Ph: (604) 581-4473

ਫਲਸਤੀਨੀ ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਮਤੇ ਨੂੰ 30 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ

ਕਾਹਰਾ — ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਫਲਸਤੀਨੀ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂ ਸ਼ੀ ਯਾਸਰ ਆਰਾਫਾਤ ਨੇ ਕੋਲੂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸਰ ਨੇ ਵੀ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ 30 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਫਲਸਤੀਨੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਬਾਰੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਫਿਰ ਟੋਰੀ ਕਾਬਜ਼

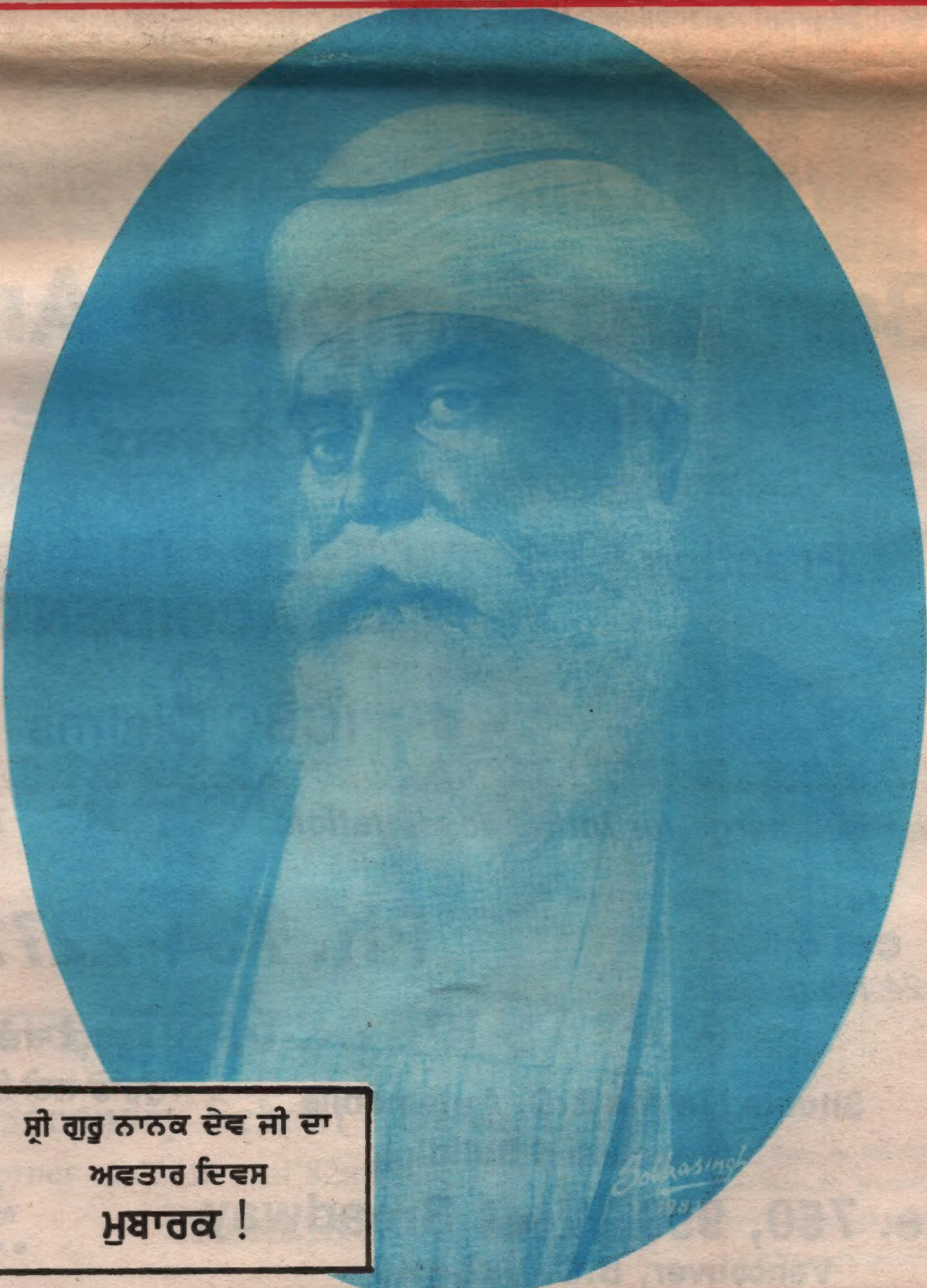

ਅਟਵਾ — 21 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਫੈਡਰਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਟੋਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 171 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। 295 ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਟੋਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 170, ਲਿਬਰਲ 82 ਅਤੇ ਐਨ ਡੀ ਪੀ 43 ਸੀਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਗਈ। ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਪਤਾਹ ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਟੋਰੀ ਭਾਰੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਜਿਤਣਗੇ ਪਰ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਡੀਬੇਟ ਪਿਛੋਂ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਦੇ ਆਸਾਰ ਜਾਪਦੇ ਸਨ।

ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ :

- ਬੀ.ਐਸੀ. (32) : ਐਨ ਡੀ ਪੀ - 19, ਟੋਰੀ - 12, ਲਿਬਰਲ - 1
- ਅਲਬਰਟਾ (26) : ਟੋਰੀ - 25, ਐਨ ਡੀ ਪੀ - 1
- ਸਸਕੇਚਵਨ (14) : ਐਨ ਡੀ ਪੀ - 10, ਟੋਰੀ - 4
- ਮੈਨੀਟੋਬਾ (14) : ਟੋਰੀ - 7, ਲਿਬਰਲ - 5, ਐਨ ਡੀ ਪੀ - 2
- ਓਨਟਾਰੀਓ (99) : ਟੋਰੀ - 47, ਲਿਬਰਲ - 42, ਐਨ ਡੀ ਪੀ - 10
- ਕਿਊਬਕ (75) : ਟੋਰੀ - 63, ਲਿਬਰਲ - 12
- ਯੂਕੋਨ (1) : ਐਨ ਡੀ ਪੀ - 1
- ਐਨ. ਡਬਲਯੂ. ਟੀ. (2) : ਲਿਬਰਲ - 2
- ਪ੍ਰਿੰਸ ਐਡਵਰਡ ਆਈਲੈਂਡ (4) : ਲਿਬਰਲ - 4
- ਨੀਊਫਾਊਂਡਲੈਂਡ (7) : ਲਿਬਰਲ - 5, ਟੋਰੀ - 2
- ਨੀਊਬਰਨਜ਼ਵਿਕ (10) : ਲਿਬਰਲ - 5, ਟੋਰੀ - 5
- ਨੋਵਾ ਸਕੋਸ਼ੀਆ (11) : ਲਿਬਰਲ - 6, ਟੋਰੀ - 5

ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਵ ਬੋਰਿਟ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਲੀਡਰ ਬੋਬ ਸਕੋਲੀ ਵੀ ਜਿੱਤੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ
ਅਵਤਾਰ ਦਿਵਸ
ਮੁਬਾਰਕ !

ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ — 16 ਨਵੰਬਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੀ ਜੇਤੂ ਪਾਰਟੀ ਬਣ ਕੇ ਅਗੇ ਆਈ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਇਕੱਲਪੂਰਨ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੌਮੀ ਅਸੰਬਲੀ ਵਿਚ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਕੌਮੀ ਅਸੰਬਲੀ ਵਿਚ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 94 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 13 ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਭੁੱਟੋ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਸਲਮ ਲੀਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਇਸਲਾਮਕ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ 56 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। 40 ਦੇ ਕਰੀਬ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੇਤੂ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਹੋਰ ਸੂਬਾਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਟਾਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੁਹਜਰੀਨ ਕੌਮੀ ਮੂਵਮੈਂਟ ਅਤੇ ਜਮਾਇਤੇ ਉਲ ਮਤ ਇਸਲਾਮੀ ਦੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਵੀਹ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਲੈ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਬਹਾਲੀ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਖ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਛੱਡ ਛੱਡ ਨਾ ਹੋ ਸਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਉਪਰ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਹਨ।

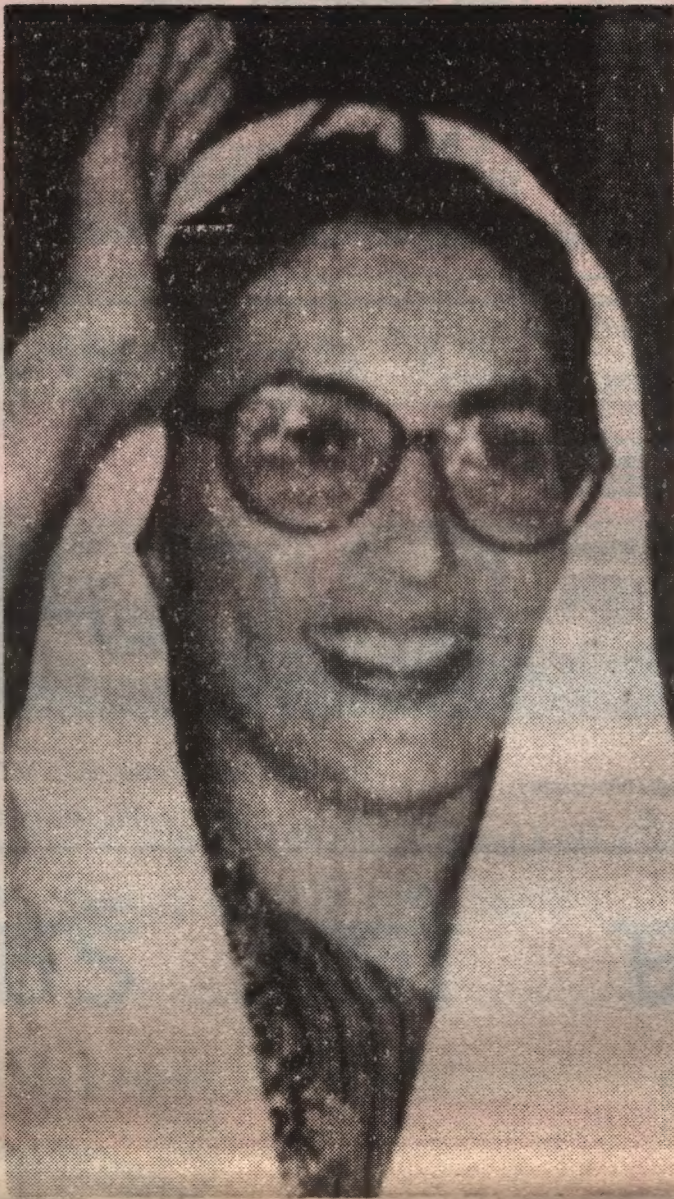
ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਰਸ਼ਕ ਕਾਇਮ ਮੁਕਾਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਲਾਮ ਈਸਾਕ ਖਾਨ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਉਪਰ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ।

23 ਨਵੰਬਰ ਦੀਆਂ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਲਾਮ ਈਸਾਕ ਖਾਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਸੰਬੰਧੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ।

ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਨਾਲ ਇਕ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਮੁਸਲਮ ਫਰੰਟ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲੀਡਰ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਨਾਲ ਵੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭੁੱਟੋ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਸ਼ਵਰੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਨੂੰ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਬਹੁ ਸੰਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਕੌਮੀ ਅਸੰਬਲੀ ਦੇ ਇਜਲਾਸ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬਹੁ ਸੰਮਤੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਨੂੰ ਵਾਰਨਿੰਗ ਦੇਣ ਦੇ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਕੌਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਅਗੇ ਆਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਲਾਕਾਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ।

ਸੂਬਾਈ ਚੋਣਾਂ

ਕੌਮੀ ਅਸੰਬਲੀ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸੂਬਾਈ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਿਸ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਕੌਮੀ ਅਸੰਬਲੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਾਈ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਹ ਥਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਜੋ ਕੌਮੀ ਅਸੰਬਲੀ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਪਰ ਉਹ ਸਿੱਧ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਬਹੁ ਸੰਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਈ।

ਸੂਬਾਈ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ :

ਸਿੰਧ : ਕੁਲ ਸੀਟਾਂ — 100; ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ - 66; ਇਸਲਾਮੀ ਫਰੰਟ - 1, ਮੁਹਜਰੀ ਕੌਮੀ ਮੂਵਮੈਂਟ 31, ਇਕ ਨਤੀਜਾ ਪਿਛੋਂ ਆਵੇਗਾ।

ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ — ਕੁਲ ਸੀਟਾਂ - 40; ਇਸਲਾਮੀ ਫਰੰਟ - 9; ਜਮਾਇਤੇ ਉਲ ਮਤ ਇਸਲਾਮੀ - 8; ਬਲੋਚ ਕੌਮਪ੍ਰਸਤ - 8; ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ - 4 (ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਸੀਟ ਨਹੀਂ ਸੀ); ਪੀ ਐਨ ਪੀ - 2; ਆਜ਼ਾਦ - 6

ਸੂਬਾ ਸਰਹੱਦ : ਕੁਲ ਸੀਟਾਂ - 80; ਇਸਲਾਮੀ ਫਰੰਟ - 28; ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ - 20; ਜਮਾਇਤੇ ਇਸਲਾਮੀ - 15; ਅਵਾਮੀ ਲੈਸ਼ਨਲ ਫਰੰਟ (ਖਾਨ ਵਲੀ ਖਾਂ ਵਾਲਾ) - 12; (ਇਸ ਵਿਚ ਨਸੀਮ ਵਲੀ ਖਾਂ ਵੀ ਜੇਤੂ ਰਹੀ ਹੈ)

ਪੰਜਾਬ — ਕੁਲ ਸੀਟਾਂ - 260; ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ - 94; ਇਸਲਾਮੀ ਫਰੰਟ - 108; ਆਜ਼ਾਦ 32, ਬਾਕੀ ਨਿਕੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ 1

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਭਵਿੱਖ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਜਮਹੂਰੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਰਸ਼ਕ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਆਏ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਡਿਕਟੇਟਰੀ ਰਾਜ ਵੇਲੇ ਦੇ ਹਾਕਮ ਜਮਹੂਰੀ ਪਾਸੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਹਾਤ ਤੋਂ ਡਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵੀ ਇਸ ਗਲੋਂ ਭੈ ਭੀਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਧਰੇ ਭੁੱਟੋ ਸਰਕਾਰ ਅਫਗਾਨ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਭੁੱਟੋ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਬਣਾਉਣ ਉਪਰ ਜ਼ੋਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵੇਗੀ।

'After An Auto Accident, Call On Experience:

Bernard Simpson And Company

Lawyers

Practice RESTRICTED to INJURIES CAUSED BY
CAR ACCIDENTS

ICBC Claims

No charge for initial consultation

Translation Services Available

ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਹਨ

Call collect
24 Hour Calls

Ph. 734-2272

Situated In the B.C. Automobile
Association Building

Ste. 750, 999 West Broadway
Vancouver, B.C. V5Z 1K5

ਤੁਹਾਡੇ ਕਲੇਮ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ
ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ
ਤੁਸੀਂ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰੋਂ

- ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਹੀ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਮ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਕਾਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਦੇ ਕੇਸ ਹੀ ਹੈਂਡਲ ਕਰਦੀ ਹੈ
- ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਕਾਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਸੰਬੰਧੀ ਆਈ. ਸੀ. ਥੀ. ਸੀ. ਕਲੇਮਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੈਂਡਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਫਗਾਨਸਤਾਨ ਬਾਰੇ ਹੜਤਾਲ ਨੇ ਘੇਰ ਲਿਆ ਗੋਰਬਾਚੋਵ-ਰਾਜੀਵ ਸਾਂਝਾ ਬਿਆਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸਨਅਤੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸੀਟੂ ਦੇ ਸੱਦੇ ਉਪਰ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਕੱਲ੍ਹ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸੀਟੂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੈ।

ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੜਤਾਲ ਪਿਛਲੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵਰਨਣਯੋਗ ਵਾਧੇ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਸ ਲੱਖ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਹੜਤਾਲ ਕਾਰਨ ਸਾਰੇ ਸਨਅਤ ਕੇਂਦਰ, ਵਜ਼ੀਰਾਬਾਦ, ਫਰੀਦਾਬਾਦ, ਓਖਲਾ ਆਦਿ ਬੰਦ ਪਏ ਹਨ। ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਹੜਤਾਲੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਉਪਰ ਸਖਤ ਲਾਠੀ ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵੀ ਖਬਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ 300 ਹੜਤਾਲੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਹਨ।

ਸਿਆਸੀ ਅਸਰ

ਬੀ ਬੀ ਸੀ ਨੇ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬੜੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਦਾ ਅਸਰ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹੜਤਾਲ ਕਾਰਨ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗੀ।

ਇੰਡੀਅਨ ਏਅਰ ਲਾਈਨ ਦੀ ਹੜਤਾਲ

ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਦਸ ਲੱਖ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗਈ ਜਦੋਂ 10,000 ਇੰਡੀਅਨ ਏਅਰ ਲਾਈਨ ਦੇ ਅਮਲੇ ਨੇ ਵੀ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਹੜਤਾਲ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਾਰੀ ਘਰੇਲੂ ਆਵਾਜਾਈ ਟੱਪ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ। ਹਵਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੰਮ ਉਪਰ ਪਰਤ ਜਾਣਗੇ।

MIKHAIL GORBACHEV

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਰਬਾਚੋਵ ਨੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਭਾਰਤ ਦੌਰਾ ਖਤਮ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੌਰੇ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਸਫਲ ਦੌਰਾ ਕਿਹਾ।

ਗੋਰਬਾਚੋਵ-ਰਾਜੀਵ ਵਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਅਫਗਾਨਸਤਾਨ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦੇ ਜਨੋਵਾ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਰੋਕੇ ਅਟਕਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲ ਸੀ।

ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਯੂ ਐਨ ਓ ਦੇ ਵਲੋਂ ਜਨੋਵਾ ਸਮਝੌਤੇ ਉਪਰ ਅਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਫਗਾਨਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਜੁਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ।

ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਭਾਰਤ-ਸੋਵੀਅਤ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦੇ ਪੱਕੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੇ ਉਤਰਨ ਉਪਰ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਟੋਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੁੜਕੇ ਵਜ਼ੀਰ

MacDONALD

HNATYSHYN

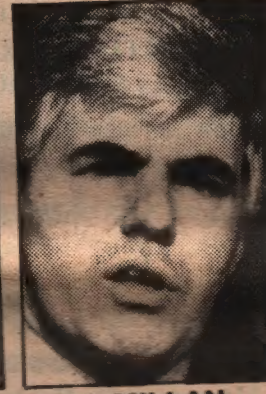
McINNES

KELLEHER

ST. GERMAIN

McMILLAN

ਸੱਤ ਵਜ਼ੀਰ ਹਾਰੇ

ਟੋਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੱਤ ਵਜ਼ੀਰ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਾਰੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਫਲੋਰਾ ਮੈਕਡਾਨਲਡ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਸੋਨੇ ਦਾ ਰੇਟ

528 ਡਾਲਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ (ਇਕ ਔਂਸ)

211 ਡਾਲਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ (ਇਕ ਤੋਲਾ)

181 ਡਾਲਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ (10 ਗ੍ਰਾਮ)

(ਏ. ਸੀ. ਜਿਊਲਰਜ਼ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ — ਫੋਨ 588-5808)

1000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਰੇਟ

80.37 ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਾਲਰ

(ਬੈਂਕ ਆਫ ਮਾਂਟਰੀਅਲ)

3)

- ਕਾਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਜਾਂ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਾਰਨ ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ
- ਰੀਅਲ ਇਸਟੇਟ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ
- ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ

ਤਾਂ

ਮਹਿਬੂਬ ਪਿਰਾਨੀ

ਬੈਰਿਸਟਰ ਤੇ ਸੋਲਸਿਟਰ
ਨੂੰ ਮਿਲੋ

ਫੋਨ : 874-0204

Beck, Robinson & Co.

700-686 West Broadway Vancouver, B.C. V5X 1G6

Ph. 588-5808

9373 - 120 St., (Scott Rd.),

Delta, B. C.

ਏ. ਸੀ. ਜਿਊਲਰਜ਼

ਫਰਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਆਤਮ- ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ — ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ

ਮੋਗਾ — ਇਥੇ ਹੋਈ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਫਰਾਰ ਹੋਏ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਣ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਫੀਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੇਹੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜੋ ਫਰਾਰ ਹਨ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਹਿੰਸਾਤਮਕ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਮੁਆਫੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ। ਤੇ ਜੋ ਹਿੰਸਾਤਮਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਫਰੀਦਕੋਟ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ 9 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਪੰਜ ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਇਕੱਠ ਉਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਚੈਲੰਜ ਨੂੰ, ਜੋਅ ਕਲਾਰਕ ਦੀ ਜਿੱਤ

ਐਡਮਿੰਟਨ — ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਬਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਅ ਕਲਾਰਕ 17,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਜੈਲੋ-ਹੈਡ ਚੋਣ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਕਲਾਰਕ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਅਲਬਰਟਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਐਰਨੈਸਟ ਮੈਨਿੰਗ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਮੈਨਿੰਗ ਨੂੰ 11000 ਵੋਟ ਪਈ।

ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਅ ਕਲਾਰਕ ਦੇ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਕੋਈ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕਲਾਰਕ ਨੇ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਨਾ ਲੈਣ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਉਪਰ ਭੂਹੇ ਹੋਏ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਪੱਥਾਂ ਭਾਰ ਹੋ ਕੇ ਜ਼ੋਰ ਲਾਉਣਗੇ। ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਜੋਅ ਕਲਾਰਕ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੀ ਖਬਰ ਨੂੰ ਆਮ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੁਣਕੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਏ ਹਨ।

ਸੋਵੀਅਤ ਵਿਚ ਨਹਿਰੂ- ਸ਼ਤਾਬਦੀ

ਮਾਸਕੋ — ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਦੀ ਜਨਮ-ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਪੁਲਾੜ 'ਚ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਵੈਲੇਨਤੀਨਾ ਤਰੇਸ਼ਕੋਵਾ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਨਹਿਰੂ ਦਾ ਜਨਮ 1889 ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ 14 ਨਵੰਬਰ 1988 ਤੋਂ 14 ਨਵੰਬਰ 1989 ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ।

ਗੋਰਬਾਚੋਵ ਤੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਪਿਛੋਂ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪੁਸ਼ਕਿਨ, ਟਾਲਸਟਾਏ ਤੇ ਗੋਰਕੀ ਦੀਆਂ ਚੇਅਰਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਵਿਚ ਨਹਿਰੂ ਤੇ ਟੈਗੋਰ ਚੇਅਰਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਅਨੂਪ ਜਲੋਟਾ ਨੇ ਸ਼ਾਦੀ ਕੀਤੀ

ਬੰਬਈ — ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕ ਅਨੂਪ ਜਲੋਟਾ ਨੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ 'ਚ ਮਾਹਿਰ ਗਿਟੀ ਜਾਂਦੀ ਵੀਨਾ ਭਾਟੀਆ ਨਾਲ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਅਨੂਪ ਜਲੋਟਾ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਸੁਨਾਲੀ ਨਾਲ ਤਲਾਕ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਰਸਮ ਨਾਲ ਹੋਈ।

ਜਤਿੰਦਰ ਬਰਾੜ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਦਾ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਤਿੰਦਰ ਬਰਾੜ, ਇਕ ਪੁਲਸੀਆ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਔਠ ਹੋਰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਪੁਲਸੀਏ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬਾਵਾ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਨਾਲ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਗੁੜ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਇਕ ਬੰਬ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਨੋਟੀਫੀਕੇਸ਼ਨ 9 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ

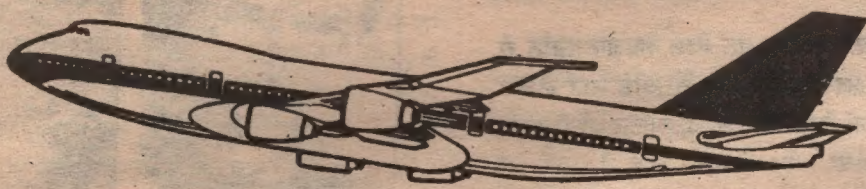
ਸੰਗਰੂਰ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਸਿਧਾਰਥ ਸ਼ੰਕਰ ਰੇਅ ਨੇ ਇਥੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਨੋਟੀਫੀਕੇਸ਼ਨ 9 ਜਨਵਰੀ 1989 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਵੀ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਅਸੈਂਬਲੀ ਚੋਣਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਰੇਅ ਇਥੇ ਇਕ ਸਾਂਝੀ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਸ ਉਤੇ 115 ਕਰੋੜ ਖਰਚ ਆਉਣਗੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰੇਅ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 31 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ

ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

London From **\$548⁰⁰** Toronto From **\$299⁰⁰**

AUTHORIZED AGENTS FOR:

AIR CANADA
BRITISH AIRWAYS
CATHAY PACIFIC

CANADIAN AIRLINES INTERNATIONAL
THAI AIRWAYS INTERNATIONAL
& OTHER MAJOR AIRLINES

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਚੀਨ, ਠੰਡਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਭਿਜਨੀਏਂਡ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ
ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਠੰਡਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 2 ਸੁਟਕੇਸ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

Prices are subject to change without notice

BAINS TRAVEL SERVICE

6364 Fraser Street,
Vancouver, B.C.
Ph. 324-2277

935 Marine Drive
Capilano Mall,
N. Vancouver

1710 Douglas St.
Victoria, B.C.
Ph. 386-6363

CALL US FIRST

Express International Travel Ltd.

Affiliated with G.B. Morrison Montreal

ATAC

Approved

Agent All Major Airlines

ਸਿੰਘਾਂਪੁਰ **\$1050** ਗੀਟਰਨ ਹਾਂਗਕਾਂਗ **\$870** ਗੀਟਰਨ ਟਰਾਂਟੋ **\$269** ਇੰਗਲੈਂਡ **\$577**

ਗੀਟਰਨ

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇਮੀਗਰੇਂਟ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਟਿਕਟਾਂ
ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲੈਣ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਕ ਟਿਕਟ ਲੈਣ ਦੇ ਨਾਲ 1 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦੀ ਟਰੇਵਲ ਇਨਸੂਰੈਂਸ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੱਕ ਸਸਤੇ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੇ **Ph. 321-8777**

5787 Victoria Drive, Vancouver,

AJIT KANG

GM

WESTMINSTER

12th. STREET AT QUEENS AVE., NEW WESTMINSTER, B.C.

ਆਪ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰ ਵੇਚਣੀ ਜਾਂ ਖ਼ਰੀਦਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਚੀਡਸਾ

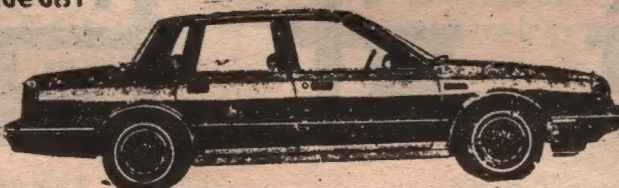
ਨੂੰ ਚਰਚ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਵੇਚ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕਾਰ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤ ਤੇ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

● ਬੇੜੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਕੇ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

FOR **BEST DEAL & BEST SERVICE**

BUS. 521-7731

Pager 687-1985 #5531

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਚੀਡਸਾ

ਰਾਜੀਵ ਦੀਆਂ ਚੀਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਤੀਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਚੀਨ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਉੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ — ਇਸ ਕਾਰਨ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਇਸੇ ਯਾਤਰਾ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ 35 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਚੀਨ ਦੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਯਾਤਰਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਵੀਅਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਵਿਚਕਾਰ ਚੀਨ ਦੇ ਮਸਲੇ ਉੱਤੇ ਗੰਭੀਰ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੋਵੀਅਤ-ਚੀਨ ਸਿਖਰ ਸਿਮੇਲਨ ਵੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਕੇ ਪੀ ਐਸ ਮੈਨਨ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਇਨਵਰਮੇਸ਼ਨ ਸੈਕਟਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੋਪੀ ਅਰੋੜਾ ਬੀਜਿੰਗ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਥੇ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੀ ਤਫ਼ਸੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਆਏ ਹਨ।

ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੀ ਵਜ਼ਾਰਤ 'ਚ ਡਾਕੂ

ਕਰਨਾਲ — ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਵਜ਼ਾਰਤ ਦੇ ਇਕ ਮੰਤਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਡਾਕੂ ਦਾ ਪਰਚਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਇਕ ਮੁਲੀਸ ਚੋਕੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਇਕ ਦਹਾਕਾ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਚ ਹੈ।

ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸੀ ਆਈ ਡੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਜਾਸੂਸਾਂ ਨੇ ਮਧੂਬਨ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਇਕ ਉਪ ਮੁਲੀਸ ਕਪਤਾਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵੇਰਵੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।

ਮੇਵਾਤ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਇਸ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਡਾਕੂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਕਰਨਾਲ ਤੋਂ ਛਪਦੇ ਇਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਛਾਪੀ ਸੀ। ਅਗਰ ਸੀ ਆਈ ਡੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮਗਰੋਂ ਇਸ ਵਿਚ ਜ਼ਰਾ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਸਚਾਈ ਨਿਕਲ ਆਈ ਤਾਂ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਸ਼ੱਕਤ ਖੜਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਤਾਮਿਲ ਟਾਈਗਰਾਂ ਦਾ ਚੋਣ ਬਾਈਕਾਟ ਅਸਫਲ

ਕੁਲੰਬੇ — ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੇ ਗੜਬੜ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਸੰਬਲੀ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। 61 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਆਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਤਾਮਿਲ ਟਾਈਗਰਾਂ ਦੀ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਤੋਂ ਅੱਕੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਅਮਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਤਾਮਿਲ ਟਾਈਗਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਉਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ-ਭਾਰਤ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਲਮ ਪੀਪਲਜ਼ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਫਰੰਟ ਹੁੰਬਾ ਫੋਰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਤੇ ਬਹੁਗੁਣਾ 'ਚ ਟੱਕਰ

ਲੋਕ ਦਲ ਵੀ ਦੋਵਾਂ ਤੇ ਹੋ ਗਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਲੋਕ ਦਲ ਦੀ ਕੌਮੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਉਣ ਉੱਤੇ ਐਚ. ਐਨ. ਬਹੁਗੁਣਾ ਦਾ ਧੜਾ ਚੋਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੇ ਧੜੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਬਹੁਗੁਣਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਹੋਈ ਕੌਮੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਗੈਰ ਵਿਧਾਨਕ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋ. ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਜਨਤਾ ਦਲ ਲਈ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਕੌਮੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੇ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਲੀਡਰ ਚੁਣ ਲਿਆ ਸੀ।

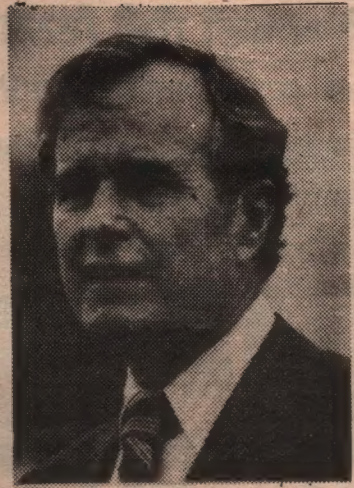
ਅਫਗਾਨ ਭਗੋੜਿਆਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਹਾਰ

ਦੱਰਾ ਖੋਬਰ — ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਫਗਾਨ ਭਗੋੜਿਆਂ ਨੇ ਕਾਬਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਇਕ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਸੜਕ ਉਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਫਗਾਨਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਇਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਭਗੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਜੜਾਂ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਭੰਨ ਤੋੜ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਗੋੜਿਆਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਗੋੜਿਆਂ ਨੇ 88 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਸੜਕ ਨੂੰ ਰੋਕ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਇਹ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਤੋਂ ਤਰਖੋਮ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਸੀ। ਇਸ ਐਕਸ਼ਨ ਵਿਚ 500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਗੋੜੇ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਭਗੋੜਿਆਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਨ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਸੋਵੀਅਤ ਜਹਾਜ਼ ਉਪਰ ਵੀ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਤਾਂ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ ਪਰ ਕਾਬਲ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਉਪਰ ਦਸ ਸੋਵੀਅਤ ਸ਼ਿਪਾਹੀ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਜਨੇਵਾ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਭੇਜੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਜਨੇਵਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਭਗੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਫੌਜਾਂ ਕੱਢਣੀਆਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਸੀ. ਆਈ. ਏ. ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੇ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਰਜ ਬੁਸ਼ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ?

ਸੀ. ਜਾਰਜ. ਬੁਸ਼

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ — ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੋਗਨ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਬਾਰਬਰਾ ਹੋਕੈਗਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਚ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ. ਆਈ. ਏ. ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਰਜ ਬੁਸ਼ ਨੇ ਜਿਮੀ ਕਾਰਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸਮੇਂ ਈਰਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਟਰ ਦੇ ਕਹਿਣ ਉੱਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 53 ਕੈਦੀ ਰਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਸਦੇ ਇਵਜ਼ਾਨੇ ਵਲੋਂ ਬੁਸ਼ ਨੇ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

'ਲੰਡਨ ਅਬਜ਼ਰਵਰ' ਦੀ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਮੀ ਕਾਰਟਰ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵੇਲੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸੀ ਆਈ ਏ ਦਾ ਵੀ ਹੱਥ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਹੋਲੀਕੈਪਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਮੁਹਿੰਮ ਵੇਲੇ ਕੀਤੀ।

ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ 'ਅਕਤੂਬਰ ਸਰਪਰਾਈਜ਼' ਹੈ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਧਮਾਕਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਜਾਰਜ ਬੁਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਟਿਕਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਾਰਬਰਾ ਹੋਕੈਗਰ ਰੋਗਨ-ਬੁਸ਼ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਸੀ।

ਹੋਕੈਗਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਕਤੂਬਰ 1980 ਵਿਚ ਸੀ ਆਈ ਏ ਦੇ ਉਚ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਬੁਸ਼ ਪੈਰਿਸ ਵਿਚ ਈਰਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਸਾਬਕਾ ਈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਨੀ ਸਦਰ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਗਨ ਨੇ ਈਰਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ ਕੈਦੀ ਰੋਗਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ ਉੱਤੇ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਤਾਕਿ ਜਿਮੀ ਕਾਰਟਰ ਨੂੰ ਕਰੈਡਿਟ ਨੇ ਮਿਲੇ।

ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕਿਹਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਛੇਤੀ ਬਿਮਲ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਕ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਆਰ. ਕੇ. ਗੋਬਾ ਨੇ ਬਿਮਲ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਉਹ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਉੱਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇੰਡੋ-ਤਿਬਤੀਅਨ ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਦੋ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੈਨਕਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕਿਹਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇੰਡੀਆ ਕਲੱਬ ਵਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਰੀਲੀਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਇੰਡੀਆ ਕਲੱਬ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 17 ਦਸੰਬਰ 1988 ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਡਿਨਰ ਸਮੇਂ ਵਿਦਿਆ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਐਵਾਰਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

1987 ਦੇ ਇਨਾਮ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸੰਜੇ ਪਾਰਿਖ (ਰਿਚਮੰਡ), ਕਮਲ ਡੋਸਾਈ (ਨਾਰਥ ਵੈਨਕੂਵਰ), ਨਵਜੋਤ ਕੰਦੋਲਾ (ਐਥਟਸਫੋਰਡ) ਅਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਪਰਗਾਰ (ਕਿਟੀਮੈਟ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇੰਡੀਆ ਕਲੱਬ ਵਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਹੋਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਲਈ ਵਜ਼ੀਫੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਯੂ ਬੀ ਸੀ, ਸਾਈਮਨ ਫਰੇਜ਼ਰ, ਗਾਂਧੀ ਅਮਨ ਇਨਾਮ ਆਦਿ।

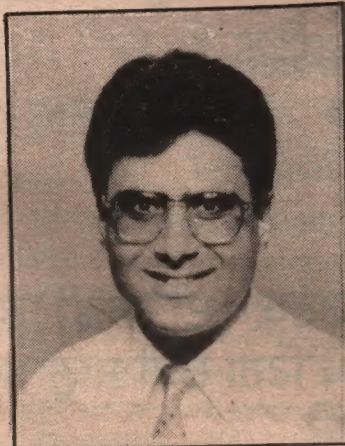
ਇਹ ਵਜ਼ੀਫੇ ਐਥਨਿਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ਲ ਤੇ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਇਮਤਿਹਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 30 ਨਵੰਬਰ, 1988 ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੁਸੀਂ ਅਨੰਦ ਅਟੱਲ ਹੋਰ ਕੋਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੋਨ 420-5898 ਹੈ।

Sutton
GROUP

ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ

ਲਈ ਸਲਾਹ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ

For Property Investment

Or Trade-In

Phone Alan Takhar

Bus: 581-1211

Res: 591-8823

SUTTON GROUP MEDALLION REALTY

#1 - 9200 - 120 St., Surrey, B.C. V3V 4B7

ਆਪਣਾ ਘਰ ਟਰੇਡ ਕਰਕੇ ਨਵਾਂ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ
ਤਾਂ

ਆਲਮਜੀਤ ਤੱਖਰ

ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਦਫ਼ਤਰ - 581-1211

ਘਰ - 591-8823

Dorion Insurance Agency

ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਕੌਮੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਏਜੰਸੀ ਡੋਰੀਅਨ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਏਜੰਸੀ

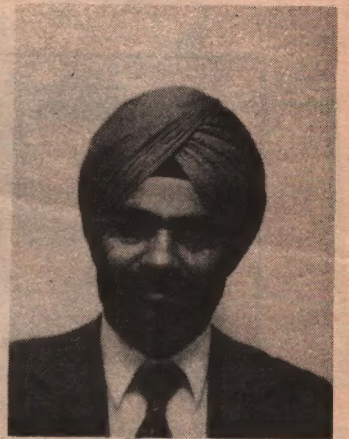
ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ

- ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ • ਵਿਊਪਾਰ • ਕਾਰ ਤੇ ਟਰੱਕ • ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ • ਕੰਮ ਸਮੇਂ ਸੱਟ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤੇ ਜਾਂ
- ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ । • ਆਟੋ ਪੈਕ ਰੀਨੀਊ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ • ਲਾਈਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾ ਲੈਣ ਲਈ
- ਕਾਰ, ਟਰੱਕ, ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਫੋਨ : 772-3301 775-1061

AJANTA TRAVELS

ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਵਿਚ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲਈ ਅਜੰਤਾ ਟਰੈਵਲਜ਼ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Kulwant S. Brar
Manager & Owner

Success Through Service & Experience

AWARD WINNER

OF THE MEDALLION CLUB, MEMBER OF THE I.C.I. DIVISION OF THE REAL ESTATE BOARD OF GREATER VANCOUVER IN BUSINESS SINCE 1971

For Professional Market Evaluation or Consultation

Without any obligation, contact

Buying, Selling or Trading

ਮਕਾਨ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ

Ph. Bus: 437-9431 Res: 434-4660

UNITED REALTY LTD.

2443 Kingsway, Vancouver, B.C. V5R 5G8

Ajaib S. Janda

MINT AUTO BODY LTD.

- Complete Professional Auto Body Repairs and Refinishing on all makes and models
- I.C.B.C. claims handled promptly
- Complete framework ■ UNI - BODY repairs
- All work conditionally guaranteed
- Free estimates ■ Courtesy cars

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਅੱਛੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਅਤੇ ਤਸਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਉ

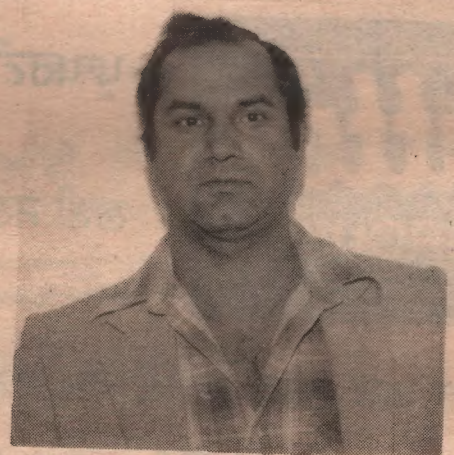
For further information call:

Bhupinder(Bob) Sihota

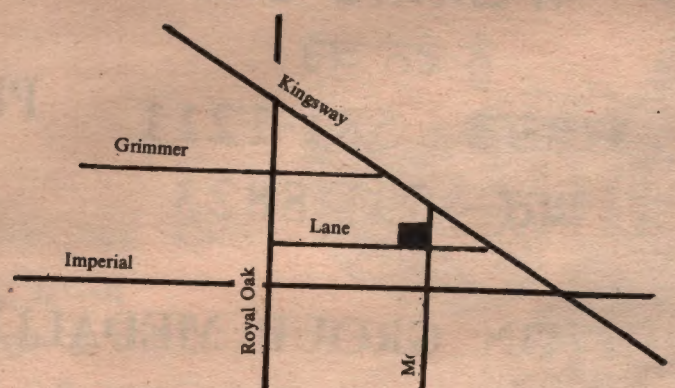
Ph. 433-1207

Mint Auto Body Ltd.

5590 Lane Street, BURNABY, B.C. V5H 2H5

Bhupinder(Bob) Sihota

6 ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਪੁਲਸ ਗੋਲੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ

2 ਪੁਲਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਹਲਾਕ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 12 ਵਿਅਕਤੀ ਹਲਾਕ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਛੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਅਤੇ ਦੋ ਪੁਲਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ ਦੇ ਚਾਰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ — ਤੇ ਦੋ ਪੁਲਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਦ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ ਉਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਵਿਚਕਾਰ ਆਹਮੋ ਸਾਹਮਣੀ ਗੋਲੀ ਚਲੀ।

ਇਕ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਪੱਟੀ ਪੁਲਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਜਬਰਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਵਿਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਕ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਮਜੀਠਾ ਦੇ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ 12 ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਸ ਨੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ 12 ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ।

ਕਪੂਰਥਲਾ 'ਚ ਕਾਰ-ਬੱਸ ਹਾਦਸਾ

ਕਪੂਰਥਲਾ — ਕਪੂਰਥਲਾ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਿਆਲਪੁਰਾ ਨੇੜੇ ਇਕ ਕਾਰ ਤੇ ਬੱਸ ਦੇ ਟਕਰਾ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਮੌਕੇ ਉਤੇ ਹੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਵਿਆਹੁਤਾ 22 ਸਾਲਾ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਉਸਦਾ ਸਹੁਰਾ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਸੱਸ ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ, ਕਾਰ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਨਾਬਾਲਗ ਲੜਕਾ ਜੁਗਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਪਤੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇਸ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ।

ਜੁਲਫਕਾਰ ਅਲੀ ਭੁੱਟੋ ਫਾਂਸੀ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਿਆ?

ਕਰਾਚੀ — ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੁਲਫਕਾਰ ਅਲੀ ਭੁੱਟੋ ਦੀ ਲੜਕੀ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿ: ਭੁੱਟੋ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸਗੋਂ ਉਹ ਫੌਜੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਲੜਕੇ ਹੋਏ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।

ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'Daughter of the East' ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਛਪੀ ਹੈ। ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਨੇ ਭੁੱਟੋ ਦੇ ਨੌਕਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਫਨਾਉਣ ਸਮੇਂ ਭੁੱਟੋ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉਤੇ ਜ਼ਖਮ ਸਨ ਨਾਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੇਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਰਦਨ ਟੁੱਟੀ ਸੀ। ਝਗੜਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਭੁੱਟੋ ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਉਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸਿਨਮੇ ਨੂੰ ਬਾਰੂਦ ਨਾਲ ਉਡਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ

ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ — ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਏਜੰਟਾਂ ਵਲੋਂ ਇਕ ਸਿਨਮੇ ਨੂੰ ਬਾਰੂਦ ਨਾਲ ਉਡਾਉਣ ਦਾ ਅਸਫਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਸ਼ੇਰਵਾਦੀ ਰੋਡ ਉਤੇ ਵਾਪਰੀ।

ਸਿਨਮਾ ਘਰ ਵਿਚ ਇਕ ਟਾਈਮ-ਬੰਬ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਵੇਲੇ ਫਟਿਆ ਜਦ ਲੋਕ ਸਿਨਮਾ-ਘਰ ਵਿਚੋਂ ਜਾ ਚੁਕੇ ਸਨ। ਬਾਰੂਦ ਦੇ ਧਮਾਕੇ ਨਾਲ ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਛੱਤ ਉਤੇ ਲੱਗੇ ਪੱਖਿਆਂ ਦਾ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਪਰ ਸ਼ੋਅ ਖਤਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਬਚ ਗਏ।

17 ਨਵੰਬਰ ਦਾ ਸੁਭਾਗਾ ਦਿਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 17 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਵੀਰਵਾਰ ਦਾ ਸੁਭਾਗਾ ਦਿਨ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਜਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੀ ਗੋਲੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਾ ਬਣਨਾ ਪਿਆ। ਸਗੋਂ ਇਕ ਪੁਲਸੀਆ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦਾ ਫਤਿਆ ਗਿਆ।

- ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮਾਰੂਥਲ 'ਸਹਾਰਾ' (ਅਫਰੀਕਾ) ਹੈ।
- ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰੇਡੀਓ ਦੂਰਬੀਨ ਨਿਊਮੈਕਸੀਕੋ (ਯੂ. ਐਸ. ਏ.) ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ 74 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਹੈ।

ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਵਜੋਂ

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਜੀਓ,

ਮੇਰੀ ਮਾਸੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਨਵੰਬਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਬੱਧਣੀ ਖੁਰਦ (ਮੇਰਾ) ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੋਟਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ-ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ (ਕਤਲ) ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਪੈਸੂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ 24 ਘੰਟੇ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਚੱਕੇ ਜਾਮ ਰਹੇ।

ਉਸ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਨੇਤਾ ਦੇ ਸਸਕਾਰ ਸਮੇਂ ਹਜ਼ੂ ਮਾਰੇ ਪਾਣੀ-ਤਰਕੇ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੋਂਦੀ ਭੀੜ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 5000 ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸੀ।

ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਨਿੱਮਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਰੂਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨਦਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ 'ਤੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਵਜੋਂ 25-25 ਡਾਲਰ ਤੈਨੂੰ (ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ) ਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਕਰਾਂਤੀ ਕਾਰੀ ਭੈਣ 'ਲੋਕਤਾ' ਨੂੰ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਕਬੂਲ ਕਰਨੇ।

ਸ਼ੇਖੋੜਾ, ਸੂਰੀ, ਰਾਮਪੁਰੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਤੇ ਹੋਰ ਤਮਾਮ ਅੱਗੇਵਧੂ ਮਨੁੱਖਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਸ਼ੁਰਬ-ਮਜੀਠ ਰੰਗੀ ਫਤਹਿ।

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ 'ਪਾਰਸ' ਰਾਮਵਾਲੀਆ।

ਮੇਅਰ ਕੈਂਬਲ ਫਿਰ ਜਿੱਤੇ

Mayor Gordon Campbell

ਵੈਨਕੂਵਰ — 19 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਮੇਅਰ ਗੋਰਡਨ ਕੈਂਬਲ ਫਿਰ ਦੁਬਾਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਨੀਟੀ ਸਲੇਟ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੀਨ ਸਵਾਨਸਨ ਨੂੰ 35,000 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ।

ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਐਲਡਰਮੈਨ ਹੋਰੀ ਰੋਕਿਨ ਤੇ ਸੇਂਡਰਾ ਵਿਲਕਿਨ ਹਨ। ਹੋਰੀ ਰੋਕਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਐਲਡਰਮੈਨ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਕੈਂਬਲ ਤੋਂ 19,000 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹਾਰੇ ਸਨ। ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਦੇ ਫੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿੱਤੇ ਜਦ ਕਿ ਕੈਂਪ ਦੇ ਤਿੰਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਫਲ ਹੋਏ।

- ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਾ ਪਿੰਡ 'ਅਨਡੋਨ' (ਚਿੱਲੀ) ਹੈ। ਇਹ ਸਮੁੰਦਰ ਤੱਲ ਤੋਂ 5334 ਮੀਟਰ ਉੱਚਾ ਹੈ।
- ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਮੋਨਾਲੀਆ (ਹਵਾਈ ਯੂ. ਐਸ. ਏ.) ਹੈ।
- ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਾ ਫੁਆਰਾ 'ਫਾਊਨਟੇਨ ਹਿਲ' ਅਰੀਜ਼ੋਨਾ ਹੈ।
- ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੋਟਲ 'ਰੇਜੀਆ ਹੋਟਲ' ਮਾਸਕੋ ਹੈ।

ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ

ਪਲੰਬਰ ਲਈ ਹੈਲਪਰ ਦੀ ਲੋੜ

ਇਕ ਪਲੰਬਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਪਲੰਬਰ ਹੈਲਪਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੰਮ ਮੌਕੇ ਉਤੇ ਵੀ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ:

872-3118

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟਸ ਮੈਨੁਫੈਕਚਰਰ ਇਨਕ.

ਮਠਿਆਈਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ!

BOMBAY SWEETS MANUFACTURER INC.

6556 — 6560 MAIN (at 49th Ave.)

VANCOUVER, B.C. V5X 3G9

Tel. (604) 321-1414

Or 874-5722

CONTACT:

NARESH SHUKLA & BROS.

\$2.50 / ਪੌਂਡ ਵਾਲੀਆਂ
ਜਲੇਬੀਆਂ
\$1.00

\$2.50 / ਪੌਂਡ ਵਾਲੇ
ਲੱਝੂ
\$1.75

BOOK NOW FLY LATER SAVE MONEY

SPECIAL FARES TO:

San Francisco

Toronto

London

Cheapest Fares To New Delhi, Bombay, Madras, Calcutta, Karachi, Colombo & Kathmandu

WE ARE AUTHORIZED AGENTS FOR.

AIR CANADA

CATHAY PACIFIC

Canadi-an

Wardair Canada

JAPAN AIR LINES

Goyal Travels Inc.

4152 Fraser St., Vancouver, B.C. V5V 4E8

PH. (604) 877-7777

TOLL FREE From B.C., Alberta, Saskatchewan & Manitoba.

1-800-663-8638

CALGARY

Ph. (403) 235-6808

TORONTO

(416) 593-6966

The Canada Darpan

P.O.BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ

ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

Ph. 581-4473

ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਵਿਚਾਰ

ਸਮਾਂ! ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸਾਲ ਬਣਦੇ ਨੇ, ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਦੀਆਂ। ਪਰ ਯੁਗ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ? ਕੀ ਇਹ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮਿਲਕੇ ਬਣਦਾ ਹੈ? ਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ? ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਕੋ ਦਿਨ ਹੀ ਯੁਗ ਬਣ ਜਾਏ? ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਦਰਖਤ ਹਰੇ-ਭਰੇ ਪੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਢਕਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਕ ਦਿਨ ਜਾਂ ਰਾਤ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੀਲੇ ਕਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(ਰਸੂਲ ਹਮਜ਼ਾਤੋਵ: 'ਮੇਰਾ ਦਾਗਿਸਤਾਨ' ਵਿਚੋਂ)

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਫੈਡਰਲ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਫੈਡਰਲ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਟੋਰੀਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਬੋਸਕ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿਚ ਦੁਗਣਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਨੇ ਵੀ ਕੁਝ ਸੀਟਾਂ ਵਾਪਸੀਆਂ ਹਨ। ਟੋਰੀਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਜਿੱਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਕਿਊਬਕ ਦਾ ਸੂਬਾ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 75 ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ 63 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਊਬਕ ਦਾ ਸੂਬਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਹਿਮੀਅਤ ਵਾਲਾ ਬਣਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਉਸ ਵਿਚ ਫਰੈਂਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗਲਬਾ ਹੈ ਜੋ ਔਡ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁੱਧਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਦਾ ਹੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਏਸੇ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਕਿਊਬਕ ਵਿਚ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਐਂਟਲੈਟਿਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸੀਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਖਾਸਕਰ ਨੋਵਾ ਸਕੋਸ਼ੀਆ, ਨੀਊਬਰਨਸਵਿਕ, ਪ੍ਰਿੰਸ ਐਡਵਰਡ ਆਈਲੈਂਡ ਨੀਊਫਾਊਂਡਲੈਂਡ ਅਤੇ ਓਂਟੇਰੀਓ ਵਿਚ। ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਚੰਗੀ ਰਹੀ। ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਬੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੈਕਕੋਵਨ ਦੇ ਸੂਬੇ ਹੀ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਨੂੰ ਫੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ ਸੀਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਸਲ ਮੁੱਦਾ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਨੇ 'ਫਰੀ ਟਰੇਡ' ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 80 ਫੀਸਦੀ ਵਪਾਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪੱਧਰ ਦਾ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਫਤਵਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ 80 ਫੀਸਦੀ ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਤਾਂ 100 ਫੀਸਦੀ ਨਾਲ ਕੀ ਫਰਕ ਪਵੇਗਾ? ਦੂਜਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫਰੀ ਟਰੇਡ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਲਿਬਰਲਾਂ ਤੇ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਨੇ ਵੀ ਕਰ ਲੈਣਾ ਸੀ ਪਰ ਮਾਮੂਲੀ ਫਰਕ ਨਾਲ। ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਹਿਮ ਉੱਤੇ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਟੋਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੀ ਹਨ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਡੈਮੋਕਰੈਟ ਲਗਾਤਾਰ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਾਰੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵਿਚ ਟੋਰੀਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਅਚੰਬਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਟੋਰੀਆਂ ਕੋਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਚੰਗੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਚੋਣ ਵਿਚ ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਆਉਂਦੇ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਚੋਣ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਪਤਲੀ

ਕੇ. ਐਸ. ਚਾਵਲਾ

ਸਿੱਖ ਰਾਜਨੀਤੀ ਜਾਂ ਇਸ ਕਹਿ ਲਓ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਅਜੇ ਘੁੰਮਣ ਘੇਰੀ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਕਟ ਦੀ ਘੜੀ 'ਤੇ ਇਕ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਚੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਐਕਟਿਵ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਨਾਲ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀ ਗਈ ਅਰਥਾਤ ਇਕ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਉਤਰਾ ਚੜ੍ਹਾਅ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 5 ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੇਤਾ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰੀਜ਼ੀਡੀਅਮ ਤੇ ਇਕ 31 ਮੈਂਬਰੀ ਕੌਂਸਲ ਵੀ ਬਣਾਈ ਸੰਯੁਕਤ ਦਲ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ, ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਉੱਤੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪਕੜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੱਖੀ।

ਸੰਯੁਕਤ ਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾ ਨੇ ਇਕ ਸਮੇਂ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵਲੋਂ ਮੁਖਾਲਫਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਾਦਲ ਨੇ ਵੀ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਤੇ 9 ਮਾਰਚ 1988 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਤੌਰ ਜਥੇਦਾਰ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ। ਪਰ ਸੰਯੁਕਤ ਦਲ ਦੀ ਇਹ ਏਕਤਾ ਥੋੜ੍ਹੀ ਚਿਰੀ ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਇਸੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰੋਡੇ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਦਲ ਵਿਚ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਅਮਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਬਾਬਾ ਚੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਰੋਡੇ ਤੇ ਚਾਰ ਬਾਕੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਏ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਹੁਣ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਕੋ ਅਸਾਮੀ 'ਤੇ ਦੋ ਦੋ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਹੋ ਹਾਲ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨੋਚਾਹਲ, ਭਾਈ ਵੱਸਣ ਸਿੰਘ ਜਵਰਵਾਲ ਅਤੇ ਕੇ ਸੀ ਐਫ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਪੰਚਾਇਤੀ ਵੋਟਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਮਿਥੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਤਾ

1992 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਦੋਵੇਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਬਦਲ ਚੁਕੇ ਹੋਣਗੇ। ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਲੀਡਰ ਸ਼ਾਇਦ ਆਉਂਦੀ ਅਪਰੈਲ ਵਿਚ ਹੀ ਬਦਲ ਦੇਵੇ। ਬਰਾਡਬੈਂਟ ਨੇ ਵੀ ਚਾਰ ਚੋਣਾਂ ਲੜਕੇ ਦੇਖ ਲਈਆਂ ਹਨ — ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਛੁੱਟੀ ਕਰਨਗੇ।

ਟੋਰੀਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਕੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ।

ਹੁਣ ਇਕ ਨਵੀਂ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਭਾਈ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਨਰਮਦਲੀਏ ਨੇਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵੀ ਵੰਡੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਭਾਈ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਿਛੋਂ ਭਾਈ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਬਣੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਭਾਈ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬੁੰਡਾਲਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮਾਇਤ ਹਾਸਲ ਹੈ।

ਖਾੜਕੂ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫਿਰਕ ਇਕ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਖਾੜਕੂਆਂ ਵਿਚ ਸਰਦਾਰੀ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੋ ਇਕ ਪਾਸੇ ਸਰਦਾਰੀ ਲਈ ਯੁੱਧ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਕਟ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪਰਦੇ ਪਿਛੇ ਤਲਵੰਡੀ ਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਪੜੇ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਫਲਤਾ ਵੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਤਲਵੰਡੀ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਜ਼ੀਸ਼ਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਰਵੀੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਟੋਹੜਾ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਹਨ। ਪਰ ਬਾਦਲ ਪੜਾ ਅਜੇ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀ ਬਰਨਾਲਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦਮਾਜਰਾ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨਲੀਨੀ ਸ੍ਰ. ਸ਼੍ਰੀ ਤਲਵੰਡੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਵਾਂ ਦਲਾਂ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਇਹ ਚੋਣ 30 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਟੋਹੜਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਜਾਣਗੇ।

ਤਲਵੰਡੀ ਨੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਦਲ ਦਾ ਇਕ ਪੜਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੋਹੜਾ ਦੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪਦ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਜਾਏ ਪਰ ਤਲਵੰਡੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟੋਹੜਾ ਦੀ ਪਿੱਠ ਵਿਚ ਫੁਰਾ ਮਾਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹਨ। ਉਂਜ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵੀ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਟੋਹੜਾ ਖੁਦ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਖੜੇ ਹੋਣ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਰਹੇ।

ਉਧਰ ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਮੰਨ ਲੈਣ 'ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਮਾਫ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ ਕਿਉਂਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਗਲਤੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗ ਲਏ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿਚੋਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬਰਨਾਲਾ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ 30 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਰਅਸਲ ਦੋਵਾਂ ਦਲਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖੁੱਜੇ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ।

ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਨੂੰ ਸੋਂਪੀ ਜਾਏਗੀ ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਬਾਬਾ ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਪੈਟਰਨ ਉੱਤੇ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ 18 ਸਾਲ ਦਾ ਵੋਟ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਮਨੋਰਥ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਧੜੇਬਾਜ਼ੀ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਆਸਰੇ ਮੁੜ ਕੇ ਰਾਜ ਭਾਗ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਮਸਲੇ ਦੇ ਰਾਜਸੀ ਹੱਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਸੂਮ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਯੁਵਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

FASHIONS AND DECORATIONS

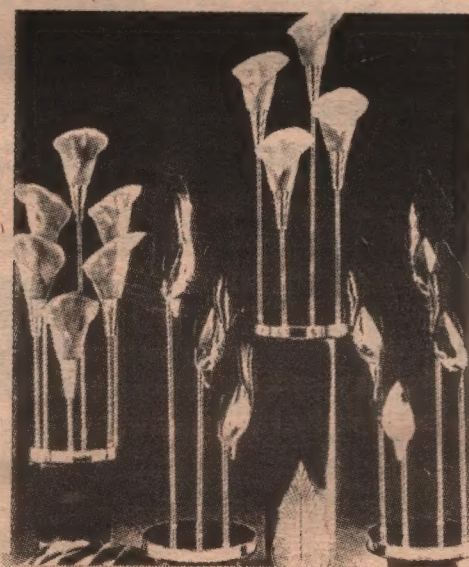
ਹੋਲਸੇਲ ਵਰਗੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਉੱਤੇ

ਡੈਕੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਫੈਸ਼ਨ ਲਈ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੋਰ ਕਿੱਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ

ਵੱਲ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਜਾਵਟ ਵਾਲੇ ਟੈਲੀਫੋਨ, ਬਰਾਸ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਲੈਂਪ, ਟੱਚ-ਲੈਂਪ, ਲੇਡੀਜ਼ ਲਈ ਬਿਲਟਾਂ, ਮੇਕਅਪ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ਨ ਡੁੱਲ (ਜੋ ਹਰ ਮੌਕੇ ਲਈ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ)

ਫੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਡੈਕੋਰੇਸ਼ਨ

13279 - 72nd Ave. [Next to J.R. Furniture Place]

Ph. 594-4277

ਗਿਆਨ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ

ਸਾਈਕਿਕ ਰੀਡਰ ਸਾਰਾ

ਆਪਣੀਆਂ ਹਸਤ-ਰੇਖਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਪਿਆਰ, ਵਿਆਹ, ਵਪਾਰ, ਸਿਹਤ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੋ। ਸਾਰਾ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਮੇਲਣ ਤੇ ਮਾੜੀ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਆਜ਼ਮਾਓ।

ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਿਯਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ:

Tarot Card and Palm Reader gifted by her ancestors, solves all problems of life. Helps reunite the separated, interpret your dreams, unfold the mystery of past life. Let me prove to you that my capability is more superior than others you might have consulted with in the past. Guaranteed accuracy.

Call for Appointment:

251-1246 (Vancouver)

\$5 OFF WITH AD

ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਵਿਰੁਧ ਖੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋ.) ਵਲੋਂ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਕੁਝ ਧਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸੁਲਹ-ਸਫਾਈ ਕਰਾ ਕੇ ਸਰਬ-ਸੰਮਤੀ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਜੇ ਤਕ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਨੌਸ ਨਤੀਜੇ ਉਤੇ ਨਹੀਂ ਅੱਪੜ ਸਕੀ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋ.) ਦੇ ਹਲਕਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਤਲਵੰਡੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ। ਬੇਸ਼ਕ ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਪਿਛੋਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਤਲਵੰਡੀ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਖਾਸ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਤਲਵੰਡੀ) ਦੇ ਹਲਕਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਥੇਦਾਰ ਤਲਵੰਡੀ ਨੇ ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਉਸਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਹੀ ਰੋਲ ਕੇ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੋ ਤਾਂ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਬਦਲ ਕੇ ਜਥੇਦਾਰ ਤਲਵੰਡੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣ ਗਏ? ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਕਤਾ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਥੇਦਾਰ ਤਲਵੰਡੀ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਦੀ ਥਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਮਗਰੋਂ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋ.) ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਰਾਇ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਏਕੇ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਹ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਿਰਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕਈ ਥਾਂ ਪਾਟੋਧਾੜ ਹੋਈ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਦਾ ਕਈ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉਤੇ ਵਿਰੋਧ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਰਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਰਾਇ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਏਕਤਾ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਥੇਦਾਰ ਤਲਵੰਡੀ ਦੀ ਥਾਂ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਨੇਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ?

ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋ.) ਅੰਦਰ ਹੀ ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੋ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਨਾਲ ਦੋਹਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਦਾ ਰਸਤਾ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਮੋਸਾ ਵਾਂਗ ਅਜੇ ਵੀ ਦੋ ਬੇੜੀਆਂ ਵਿਚ ਪੈਰ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਉਤੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਆਖੀ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਤਲਵੰਡੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਿਰੁਧ ਤਕੜਾ ਧੜਾ ਸਾਂਝੀ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ. ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਦੋਹਾਂ ਦਲਾਂ ਵਿਚ ਏਕੇ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਹੁਤ ਚਤੁਰ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਰੀ ਫੈਸਲਾ ਸਾਰੇ ਨਫੇ-ਨੁਕਸਾਨ ਸੋਚ ਕੇ ਹੀ ਲੈਣਗੇ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋ.) ਐਤਕੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਦੇ ਕੋਟੜ ਵਿਰੋਧੀ ਜਥੇਦਾਰ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਉਤੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਨਿਤਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਗਰੁਪ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਲਵੇਗਾ। ਬਾਬਾ ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ 11 ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਜਾਪਦੇ ਹਨ, ਐਤਕੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋ.) ਵਲੋਂ ਵੀ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਵਿਰੁਧ ਹਮਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬੈਠੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਲਾਲਪੁਰਾ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਰਾਜਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਚੋਣ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਰੋਧ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੇਖਣੇ ਪਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਲੰਜ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੈ।

ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਆਗੂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਸਰਬ-ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਹਾਮੀ

ਪਟਿਆਲਾ — ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਜ਼ੋਰ ਉਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਕਾਲੀ ਵਰਗ ਜਿਥੇ ਗੰਢੜੁੱਪ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਭਰਪੂਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਅਕਾਲੀ ਏਕਤਾ ਲਈ ਵੀ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋ ਸਕੇ।

ਜਿਥੇ ਬਰਨਾਲਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਕੁਝ ਆਗੂ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਉਥੇ ਹੀ ਕੁਝ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਦਲ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਉਤੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਪਾਂਧੀ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਕਮੇਟੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਟੁੱਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮੁੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯਾਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਹੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ 'ਐਕਸਕਮਿਨੀਕੇਸ਼ਨ' ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਉਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਖੜੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਦੂਜੇ ਦੋ ਆਗੂਆਂ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨਲੀਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਅਕਾਲੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮਿਉਣ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀ ਦੂਧਣਸ਼ਾਹਾਂ, ਕਰਣ ਸਿੰਘ ਮੂਣ, ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇਲਾਕਾ ਸੁਧਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇਵੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਥੀ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਸਰਕਲ ਨੇ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਕਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਬੋਫਰਜ਼ ਸੰਦੇ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਾਜੀਵ ਨੇ ਲਿਆ?

ਬੰਗਲੌਰ — ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਅੱਜ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਨਤਾ ਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੋਫਰਜ਼ ਸੰਦੇ ਸਬੰਧੀ ਜਿਹੜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ) ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧੀ ਨਹੀਂ। ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਂ ਕੁਝ ਅਖਬਾਰਾਂ 'ਚ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਛਪੇ ਵੇਖੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਕਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ।'

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਗਿਰੀ ਵੱਲ ਜਾਂਦਿਆਂ ਇਥੇ ਬੋਝਾ ਰੁਕਣ ਸਮੇਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਮੁਲਕ 'ਚ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਬਾਹਰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੇਰਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।'

ਇਹ ਪੁੱਛ ਜਾਣ ਉਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਹਿਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇੰਨੀ ਸੋਧੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਵੇਂ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ (ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਲੇ) ਵੱਧ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।'

ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਚੋਣਾਂ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਥੇ ਅਜਿਹੀ ਵਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਛੁਕ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਦਲਵਾਂ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਉਥੇ ਕਿਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਜਨਤਾ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਦੁਹਰਾਈ ਕਿ ਬੋਫਰਜ਼ ਤੋਪਾਂ ਸੰਦੇ ਦੇ 'ਕਮਿਸ਼ਨ' ਦੀ ਰਕਮ ਹੀ ਸਵਿਸ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੈ, ਇਹ ਰਕਮ ਸੱਦਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ 'ਚ ਜਨਤਾ ਦਲ ਨੇਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਿੱਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੋਪਾਂ ਸੰਦੇ ਉਤੇ ਦਸਤਖਤ ਹੋਣ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬੈਂਕ, ਖਾਤੇ ਤਾਰੀਖਾਂ ਤੇ ਰਕਮ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅਜੇ ਤਕ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਭੂਨ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ 'ਚ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤਕ ਕਦੇ ਦਾ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਪਹਾਂ ਲਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰ ਸੰਖੇਪ

● ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਵੈਂਕਟਰਮਨ ਵਲੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਿਵਸ ਉਤੇ ਸ਼ੁਭ-ਇਛਾਵਾਂ — ਕੌਮੀ ਛੁੱਟੀ ਵਜੋਂ ਐਲਾਨ — ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਵੀ ਛੁੱਟੀ

● ਫੀਰੋਜ਼ਪੁਰ 'ਚ ਕਮਾਲਪੁਰਾ 'ਚ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਤਿੰਨ ਪੁਤਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਹਲਾਕ

● ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦੇ ਡਾ: ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫੜੇ ਜਾਣ ਤੇ ਚਾਰ ਹੋਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਵਾਏ

● ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਬਾਰਡਰ ਉਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਗਏ ਯਾਤਰੀਆਂ ਕੋਲੋਂ 50 ਬੋਤਲਾਂ ਵਿਸਕੀ, ਪਾਨ ਦੇ ਪੱਤੇ, ਕੰਬਲ ਤੇ ਕਾਲੀਆਂ ਮਿਰਚਾਂ ਫੜੀਆਂ ਗਈਆਂ।

● ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਛੇ ਹੋਰ ਹਲਾਕ

● ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇਗੀ — ਇਸਹਾਕ ਖਾਨ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਸਾਹਿਤਕ ਮੀਟਿੰਗ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ 3 ਦਸੰਬਰ 88 ਨੂੰ

ਵੈਨਕੂਵਰ — 5 ਨਵੰਬਰ 88 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾ: ਆਤਮ ਹਮਰਾਹੀ ਬਦੇਸ਼ੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਵਿ-ਚਿਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਛਾਪਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੀ ਇਕ ਰਚਨਾ 'ਬਾਵਨੀ' ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਜਮੇਰ ਨੇ ਨਵੀਆਂ ਛਪੀਆਂ ਤਿੰਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ/ਪੰਜਾਬੀ ਪੁਸਤਕਾਂ (1) ਮਾਈਕਲ ਬੁਲਕ ਦੀ 'Poems On Green Paper' (2) ਇਕ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਆਦਿ-ਵਾਸੀ ਕਵਿਤਰੀ Lee Maracle ਦੀ I am Woman - ਜੋ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਰਲੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ (3) ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਬਘਿਆੜਾਂ ਦੇ ਵਸ' ਸੰਪਾਦਕ : ਸੁਖਿੰਦਰ ਦਾ ਪਰੀਚਯ ਕਰਾਇਆ। ਕਵੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ 'ਪੀਰ' ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਮਾਇਕ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਮੰਚ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਉਤੇ ਅਗੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੇਖਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅਜਮੇਰ ਨੇ ਦੋ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ

— ਆਪਣੀ ਚੋਣਨਾ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਪਸਰਨ ਦੇਹ
— ਜੀਅ ਕਰਦੇ ਜੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਜੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਲਾਈਏ।

ਮੰਗਾ ਸਿੰਘ 'ਬਾਸੀ' ਨੇ ਗਾ ਕੇ ਕਵਿਤਾ ਸੁਣਾਈ :

— ਪੱਥਰਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਪਰਬਤ ਦੀ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਬਹਿ ਕੇ ਕੀ ਲੈਣਾ ?
ਨਦੀਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਸਾਗਰ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕ ਮਿਕ ਹੋ ਕੇ ਜੀ ਲੈਣਾ।

ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਨੇ ਕਵਿਤਾ 'ਸਦਾ-ਬਹਾਰ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਸੁਪਨਾ' ਸੁਣਾਈ। ਮੁਢਲੇ ਬੋਲ ਸਨ :

— ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਸ਼ਾਂਤ ਸਰੋਵਰ ਅੰਦਰ
ਇਕ ਫੁੱਲ ਸਦਾ-ਬਹਾਰ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਸੁੱਟਾਂ ਕਿ ਨਾ ਸੁੱਟਾਂ ?

ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ 'ਦੁੱਧ ਦਾ ਮੁੱਲ'।

ਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਅਣਖੀ' ਨੇ ਗਜ਼ਲ ਸੁਣਾਈ :

— ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀ ਰਾਤ ਹਨੇਰੀ ਫਿਰ ਵੀ ਚਮਕਣ ਤਾਰੇ
ਪਤਝੜ ਤੇ ਕੋਹਰੇ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਫੁਲ ਨਾ ਖਿੜਨੋਂ ਹਾਰੇ।

ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੀਤ ਸੁਣਾਇਆ :

— ਇਕ ਜ਼ਖਮ ਦੀ ਪੀੜ ਨੂੰ ਕਿੰਦਾਂ ਜਰਾਂਗਾ ਮੈਂ
ਸੂਲਾਂ ਨਾ ਤੂੰ ਖਿਲਾਰ, ਕਿੰਦਾਂ ਚੁਮਾਂਗਾ ਮੈਂ !

ਮਹਿੰਦਰ ਸੁਮਲ ਨੇ ਦੋ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ, 'ਹਿਦਾਇਤਾਂ' ਅਤੇ 'ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੜਕ'।

ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਿਟੀ ਦੀ ਸਾਬਿਕਾ ਰੋਸ ਗੀਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਅਫਸਰ ਕੁਮਾਰੀ ਕਰੁਣਾ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ "ਗੀਤਾ ਧਰਮ ਅਤੇ ਜੀਵਨ" ਬਾਰੇ ਇਕ ਭਾਸ਼ਨ ਦਾ ਟੇਪ ਸੁਣਾਇਆ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਲੇਖਕ ਸਨ : ਸਾਧੂ, ਗੁਰਚਰਨ ਟੱਲੇਵਾਲੀਆ, ਜਸਪਾਲ ਸੰਧੂ, ਬਲਦੇਵ ਦੂਹੜੇ।

ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ 3 ਦਸੰਬਰ 88 ਦਿਨ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ 5 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ ਹੋਵੇਗੀ।

ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ
ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ

ਵਿਅੰਗ

ਅਸੀਂ ਸ਼ਹਿਰੀਏ ਜੁ ਹੋਏ

ਕੇ. ਐਲ. ਗਰਗ

ਅਸੀਂ ਸ਼ਹਿਰੀਏ ਹੁੰਨੇ ਆਂ ... ਤਾਲੀਮਯਾਵਤਾ... ਤਹਿਜੀਬਯਾਵਤਾ... ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੇ... ਚੰਦ ਮੰਟ...

ਅਸੀਂ ਕਦੀ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਆਪਣੀ ਟੰਗ ਨਹੀਂ ਅੜਾਉਂਦੇ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਨੱਕ ਅੜਾਉਣਾ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਨੇੜਲਾ ਸਾਕ ਸੰਬੰਧੀ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਉਹਦੇ ਘਰੇਲੂ ਮਸਲਿਆਂ 'ਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਗੁਆਂਢੀ ਦਿਨੇ ਰਾਤੀਂ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੌਣ ਉਹਦੇ ਘਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਕੌਣ ਉਹਦੇ ਘਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਇਹਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਵਿਹਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਗੁਆਂਢੀ ਬਿਮਾਰ ਵੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਉਹਦੇ ਵੱਲ ਬਹੁਤਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਤਾਂ ਇਉਂ ਵੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਛਤਾ ਛਤਾ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਤੀਂ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਕੇ ਅੰਦਰੇ ਮਰ ਗਿਆ। ਦਸਾਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਲਾਸ਼ ਸੜਨ ਦੀ ਬਦਬੋਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਉਹਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਜਦੋਂ ਮਿਲਦੇ ਸਾਂ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਮਿਲਦੇ ਸਾਂ ਪਰ ਮੌਤ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਬੜੇ ਹੀ ਚੈਨ ਨਾਲ ਮਰਨ ਦਿੰਦਾ। ਮਰਨਾ ਜੀਣਾ ਬੰਦੇ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਭਲਾ ਉਸ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਦਖਲ ਦੇਈਏ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਭਰੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਫੁੱਲੇ ਅਸੀਂ ਅਟੱਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ.....ਅਸੀਂ ਸ਼ਹਿਰੀਏ ਜੁ ਹੋਏ।

ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਰੋਣ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਰੋਣਾਂ ਹਟਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ। ਉਪਰੋਂ ਉਪਰੋਂ ਹਮਦਰਦੀ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਕੋੜੀ ਕੁ ਦੇਰ ਲਈ ਅਫਸੋਸ ਕਰ ਕੇ ਅੱਖ ਬਚਾ ਕੇ ਖਿਸਕ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਮਰਨਿਆਂ ਪਰਨਿਆਂ 'ਚ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸੜਕ 'ਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ 'ਚ ਮਰ ਰਹੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਅਸੀਂ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਲੰਘ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਉਹਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚ ਪਾਣੀ ਪਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਕਿਹੜਾ ਪੁਲੀਸ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਭੁਗਤਦਾ ਫਿਰ ? ਸਾਡੀਆਂ ਧੀਆਂ ਆਪਣੇ ਬੁਆਏ ਫਰੈਂਡਜ਼ ਸਾਡੇ ਘਰ ਲੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਫੈਰਰ ਆਪਣੀਆਂ ਦੋਸਤ ਕੁੜੀਆਂ ਨਾਲ ਪਿਕਨਿਕਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਾਹਰ ਰਾਤਾਂ ਵੀ ਕੌਣ ਆਉਣ ਤਾਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਫਿਕਰ

ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਸੀਂ ਨਵੀਂ ਫੇਸ਼ਨੀ ਦੇ ਅਲਮਬਰਦਾਰ ਹਾਂ। ਕਲੱਬਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡੀਆਂ ਤੀਵੀਆਂ ਦੂਸਰੇ ਮਰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਅੱਖਾਂ ਪਾ ਕੇ, ਛਾਤੀ ਨਾਲ ਛਾਤੀ ਛਾਤੀ ਲਾ ਕੇ ਨੱਚ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਹਾਰ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਅੱਧੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਘਰ ਖੜਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਤੇ ਸਾਡੇ ਪੁੱਤਰ ਧੀਆਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ। ਅਨਪੜ੍ਹ ਲੋਕ ਇਹਨੂੰ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਅਤੇ ਬੇਹਯਾਈ ਵੀ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ਅਨਪੜ੍ਹ ਜੁ ਹੋਏ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਬੜੀ ਹੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਿਲੀ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ... ਅਸੀਂ "ਸ਼ਹਿਰੀਏ ਹੁੰਨੇ ਹਾਂ।"

ਸਾਡੇ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਨੀਂਦ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਬੜੇ ਤਰੀਕੇ ਹਨ। ਮਰਦ ਕੀ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਕੀ, ਸਭ ਇਕ ਇਕ ਦੇ ਦੇ ਪੈਗ ਮਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਾਮਪੋਜ਼ ਖਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ.... ਕਈ ਵਾਰੀ ਮੈਂਡਰੇਕਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਿੱਖੀ ਗੋਲੀ ਡਕਾਰਦੇ ਹਾਂ.... ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਟੀਕਾ ਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸਲਵੱਟੇ ਲੈਂਦਿਆਂ ਰਾਤ ਲੰਘਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਸੁਪਨੇ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਘੱਟ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਸੁਪਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ.... ਅਸੀਂ ਸ਼ਹਿਰੀਏ ਜੁ ਹੋਏ।

ਅਸੀਂ ਖਪਤ ਕਲਚਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹਾਂ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਨ, ਜੋੜਨ ਤੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਨ 'ਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਘਰ ਘਿਉ ਦੀ ਇਕ ਪੀਪੀ ਲਗਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਲਿਆ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਕੋਈ ਪੁੱਛੇ ਤਾਂ ਝੱਟ ਕਹਿ

ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, 'ਕੰਮ ਆ ਜਾਣਗੀਆਂ ਕਿਤੇ ਭੱਜ ਚੱਲੀਆਂ....।' ਦੋ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਾਰਡੋਬ 'ਚ ਦੋ ਦਰਜਨ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਲਟਕਾ ਛੱਡਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਪੁੱਛੋਗੇ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ? ਚੁਆਬ ਬੜਾ ਹੀ ਸਿੱਧਾ ਹੈ, ਜੇ ਮੁੱਕ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਾਂਗੇ.... ਜੇ ਵਰ੍ਹਾ ਸਿਰ ਨਾ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਫੇਰ ਕੀ ਹੋਵੇ ? ਅਸੀਂ ਭੇਰਾ ਰਿਸਕ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ।

"ਪਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਤੌੜਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਨਾ। ਆਮ ਬੰਦਾ ਤਾਂ ਤੰਗੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਨਾ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਲੋੜ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੋੜਦੇ ਉਂ ਤਾਂ।"

ਅਸੀਂ ਝੱਟ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

'ਲਉ ਜੀ, ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਰੋਕਿਆ। ਉਹ ਵੀ ਜਿੰਨੀਆਂ ਮਰਜ਼ੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਰੀਦ ਲੈਣ। ਪੈਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੈਸਾ ਚਾਹੀਦੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਖਰੀਦ ਲੈ.... ਹੀ ਹੀ।"

ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੋੜ ਕੇ, ਹੋੜ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਦੀ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸ਼ਹਿਰੀਏ ਜੁ ਹੋਏ ਜੀ।

ਸਾਡੇ 'ਚ ਆਪਸੀ ਦੌੜ ਤੇ ਹੋੜ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਨਾ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਗੋਡੇ ਦੁਖਣ ਵਾਲੇ ਬੁੜੇ ਵਾਂਗ ਜਮਾ ਈ ਰਹਿ ਜਾਈਏ। ਨਾਲ ਦਿਆਂ ਤੋਂ ਬੜਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਪਛੜ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਬਿਮਾਰ ਬਿਮਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਇਕ ਸਾਥੀ ਜੇ ਬਲੈਕ ਐਂਡ ਵਾਈਟ ਟੀ. ਵੀ. ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜਾ ਝੱਟ ਕਲਰਲ ਟੀ ਵੀ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਤੀਜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਟੀ ਵੀ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਆਹਰ 'ਚ ਜੁਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਦੀ ਪਤਨੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਨੇ ਬਹਾਨੇ ਦੇ ਚਾਰ ਤੀਵੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ :

"ਬਾਈ ਗਾਡ, ਜੀ ਕਿਆ ਰਿਸ਼ਪੈਸ਼ਨ ਹੈ ਸਾਡੇ ਟੀ ਵੀ ਦੀ। ਜਪਾਨੀ ਹੈ ਨਾ ਦੇਸੀ ਟੀ ਵੀ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਉਂ ਲੱਗਦੇ ਜਿਵੇਂ ਪਨੀਰ ਮੁਹਰੇ ਕੱਢੂ ਘੀਆ — ਵਾਹ ਕਿਆ ਰਿਸ਼ਪੈਸ਼ਨ ਐ ਜੀ।"

ਉਹਦੇ ਰਿਸ਼ਪੈਸ਼ਨ ਕਹਿਣ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਤੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਸਪੀਕੇਸ਼ਨ ਹੋਣ ਲਗਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀ ਕੱਢੂ ਘੀਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਸਾਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੀ ਜਪਾਨੀ ਟੀ. ਵੀ. ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਦੌੜਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਮਾਰੂਤੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜਾ ਫਰੇਸ਼ ਡੀਜ਼ਾਈਨ ਲਈ ਭੱਜਣ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਇਹੀ ਸਾਡੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ। ਇਹੀ ਸਾਡੀ ਤਾਲੀਮ ਹੈ, ਇਹੀ ਸਾਡੀ ਤਹਿਜੀਬ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਸ਼ਹਿਰੀਏ ਜੁ ਹੋਏ ਜੀ.....।

■ Auto Upholstery

■ Installations

GILL VANS

Conversions & Accessories

■ Accessories

■ Service

Bench Seats installed from	\$300
Captain Chairs with swivel bases, custom made from	pr. \$390
Sofa bed Deluxe from	\$475
Bay Windows installed from	\$99
Complete Van Interior from	\$725
Raised Roof installed from	\$850
Electric Sofa Bed	from \$1299

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਰ ਮਾਡਲ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਹਨ —
ਦੇਖਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਪੁੱਜੋ — ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ

CALL

522-2122

COLLECT

GILL AUTO SALES

Kingsway

Canada Way

Edmonds

Gill Auto

7762 - Edmonds St., Burnaby, B.C.

DLR #8220

OPEN MON.—FRI. 9 AM-8 PM — SAT. 9 AM-6 PM — SUN. 10 AM-4 PM

ਕਾਂਗਰਸ 'ਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਬੇਬੁਨਿਆਦ

ਹੈਦਰਾਬਾਦ — ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵਜ਼ਾਰਤਾਂ ਦੇ ਵਕਾਰ ਨੂੰ ਜਿਸ ਵੰਗ ਨਾਲ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਨੇ ਧੱਸਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਮੌਲਾਨਾ ਅਬੁਲ ਕਲਾਮ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਕਰ ਕੇ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਰਹਿ ਕੇ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਅਤਿਆਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਦੀ ਉਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਤੀਹ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਕਾਰਨ ਤੀਹ ਸਾਲ ਤੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਸ਼੍ਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਈ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਇਹ ਇਮਤਿਹਾਨ ਸੀ ਤੇ ਲੋਕ ਇਹ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਸੰਗਠਨ ਆਪਣੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਿਰਦਾਰ ਵਿਚ ਕਿੱਥੋਂ ਤਕ ਪੂਰਾ ਉਤਰਦਾ ਹੈ। ਮੌਲਾਨਾ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੀਗ ਨੇ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਰਾਦਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਅਨਿਆਂ-ਭਰੇ ਸਲੂਕ ਬਾਰੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ।

ਸ਼੍ਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਨਿਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ ਉਕਾ ਹੀ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਵੀ ਇਹੋ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਇਸਰਾਏ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੇ ਗਵਰਨਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇਹੋ ਵਿਚਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਉੱਜ ਕੋਈ ਖਾਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਪੈ ਸਕਿਆ।”

ਇਕ ਥਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਵਲੋਂ ਜਿਹੜੇ ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਮਨਘੜਤ ਹਨ। ਪਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਗੱਲਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਾਪਰ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੂਬਾਈ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਬਾਰੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਣਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ “ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਕਹਿਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਆਪਣੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੀ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਹੁਣ ਇਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਗਠਨ ਵਜੋਂ ਉਭਰ ਚੁਕੀ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਰਾਦਰੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰੀਮਨ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਨੇਤਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਉਦੋਂ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਮੀਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰੀਮਨ ਦਾ ਸਟੇਟਸ ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵੇਖਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਸੋਚਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਇਕ ਪਾਰਸੀ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਅਸੈਂਬਲੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਿਣਤੀ ਹਿੰਦੂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੀ।

ਮੌਲਾਨਾ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਵਲੱਭ ਭਾਈ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝੇਤਾ ਹੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਕਰਨਾ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਥੀ ਜੀ ਖੋਰ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਵਿਚ

ਕਾਂਗਰਸ ਅਸੈਂਬਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨੇਤਾ ਚੁਣ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਸ਼੍ਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਜਦੋਂ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਡਾ. ਸਈਅਦ ਮੁਹੰਮਦ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਚੋਣੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸਨ। ਉਹ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਵੀ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਕਾਫੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਲ ਹੋ ਗਿਆ ਉਦੋਂ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਈਅਦ ਨੂੰ ਹੀ ਬਿਹਾਰ ਦਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ ਨੇ ਜਿਹੜੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਨਿਭਾਈ ਸੀ ਉਹ ਭੂਮਿਕਾ ਡਾ. ਰਾਜੇਂਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਨਿਭਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਬੜਾ ਬੁਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ।

ਕਾਬਲ ਸਰਕਾਰ ਬਾਗੀਆਂ ਨਾਲ ਫੌਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਤਿਆਰ

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ — ਕਾਬਲ ਸਰਕਾਰ ਅਫਗਾਨ ਮਸਲੇ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੱਲ ਲਈ ਬਾਗੀਆਂ ਨਾਲ ਫੌਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਸੱਤਾ ਛੱਡਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਹਸਨ ਸ਼ਾਰਕ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਜ਼ੀਬੁੱਲਾ ‘ਲੋਆ ਜ਼ਿਰਗਾ’ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਤਕ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਹ ਅਫਗਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੁਣੇ ਕੌਂਸਲ ਹੀ ਨਵੀਂ ਸਾਂਝੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਰਕ ਨੇ ‘ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼’ ਨੂੰ ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਬਲ ਵਿਚਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੌਮੀ ਸੁਲਹਾ ਸਵਾਈ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਇਕ ‘ਅਮਨ ਦਾ ਪੁਲ’ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵਾਸਤੇ ਫੌਰੀ ਗੋਲੀਬੰਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਵੀਅਰ ਪੋਰੇਜ ਡੀ ਕੁਈਲਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੋਲੀਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ‘ਲੋਆ ਜ਼ਿਰਗਾ’ ਨੂੰ ਚੁਣ ਸਕਣ, ਜਿਹੜੀ ਵਿਆਪਕ ਆਧਾਰ ਵਾਲੀ ਸਾਂਝੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਰਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕਾਬਲ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ 15 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਮਿਥੀ ਗਈ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾ ਲਵੇ।

ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਮਾਹੌਲ ‘ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਹਜ਼ੂਮ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਖਰੂਦੀਆਂ ਨੇ ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਐਸ ਡੀ ਐਮ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਹਰਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ‘ਤੇ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਫੁੱਟ-ਮਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਕੁਝ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜੋ ਹਿਮਤ ਕਰ ਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਹ ਕੇ ਚੋਰ ਰਸਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ‘ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਕੱਢ ਲਿਆਂਦੇ ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਨ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋ ਬੈਠਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਹੋ ਨਿਬੜਦੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ ਪੀ ਓੜਾ, ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ ਪੀ ਐਸ ਗਿੱਲ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਿਬੇਰੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ‘ਤੇ ਗਏ। ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਫੋਟੋਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵੀ ਗਏ।

ਇਹ ਘਟਨਾ ਕਿਉਂਕਿ 3.30 ਵਜੇ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਛੁੱਟੀ ਕਰ ਕੇ ਘਰੀਂ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਡਿਊਟੀ ਵਾਲਾ ਡਾਕਟਰ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਹਾਇਕ ਅਮਲਾ ਹਸਪਤਾਲ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਡਾਕਟਰ ਵੀ ਤੁਰੰਤ ਆ ਪਹੁੰਚੇ ਪਰ ਲਾਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਫੋਟੋਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਜਨਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਫੋਟੋਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਰੂਮ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੰਭੀਰ ਫੋਟੋਆਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਜੇਕਰ ਗੰਭੀਰ ਫੋਟੋਆਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਐਂਬੂਲੈਂਸਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਕਈ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ।

ਚੱਕਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ (ਜਿਥੇ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ) ਹਿੰਦੂ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੇ ਬੰਬ ਧਮਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਫੋਟੋਆਂ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਘਿਰੇ ਸਿੱਖ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਪਨਾਹ ਦੇ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਕਿ ਭੀੜ ਵਿਚੋਂ ਭੜਕਾਹਟ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਕੋਈ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰ ਸਿੱਖ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਘਿਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕੇ।

ਜਥੇਦਾਰ ਤਲਵੰਡੀ ਨੂੰ ਪੂਰਣ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ — ਬਾਦਲ

ਕੋਟਕਪੂਰਾ — ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ, ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰਾਂ, ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਤਨ, ਮਨ, ਧਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਰ ਹੁਕਮ ਤੇ ਫੁੱਲ ਚੜ੍ਹਾਉਣ।

ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਗੁਰਦਾਸ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਹੱਥ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਕੁਇੰਬਟੂਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਗਏ ਸਨ। ਗੁਰਦਾਸ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਅਸਥਾਨ ‘ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਪੁਚਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਅਖਬਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਕ ਪੁਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲਕੱਤਾ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਵੀ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਭਾਈ ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਪੁਛਣ ਆਏ ਸਨ। ਗੁਰਦਾਸ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੌਮ ਇਸ ਵੇਲੇ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨਾਜ਼ੁਕ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸੰਭਾਲਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਹ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ।

ਹੁਣ ਫੌਜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ — ਬਲਦੇਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼

ਬਟਾਲਾ — ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੌਮੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤਾਂ ਚਿੱਟੇ ਦਿਨ ਵਾਗ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਵਿਚ ਫੌਜ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਉਕਾ ਹੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਬਟਾਲਾ ਵਿਖੇ ਬੰਬ ਧਮਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਪਿਛੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਕੇ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦਸਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਿਆਂ 4 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਅਤਿਵਾਦ ਉਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਜੇ ਹੁਣ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਨਸਰਾਂ ਦਾ ਸਵਾਇਆ ਕੇਵਲ ਫੌਜ ਹੀ ਕਰ ਸਕੇਗੀ ਤਾਂ ਜਪਾ ਆਗੂ ਨੇ ਹੋਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿੰਨੀ ਗੜਬੜ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਮਾਲਦੀਵ ਵਿਚ ਤੁਰਤ ਫੌਜ ਭੇਜਣ ਦਾ ਜ਼ੋਰਮਾਨਾ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਰੋਕੀ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ।

ਬਲਦੇਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜਸਟਿਸ ਬੈਂਸ ਦੇ ਉਸ ਬਿਆਨ ‘ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਖੇਦ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖਿੱਤਿਆਂ ਅੰਦਰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੀਹ ਕੌਮਾਂ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਇਕੱਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਅਜਿਹੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਇਤਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਦੇਹ ਨਾਲ ਵੇਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਸਟਿਸ ਬੈਂਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸੰਵੇਰੇਗਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਹੀ ਮਿਲੇਗੀ।

ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਭੀ ਭੜਕਾਹਟ ਵਿਚ ਨਾ ਆਉਣ ਅਤੇ ਅਮਨ-ਅਮਾਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ‘ਚ ਏਕਤਾ ਦੀ ਛਿੜੀ ਗੱਲ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ‘ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਕਰਨ।

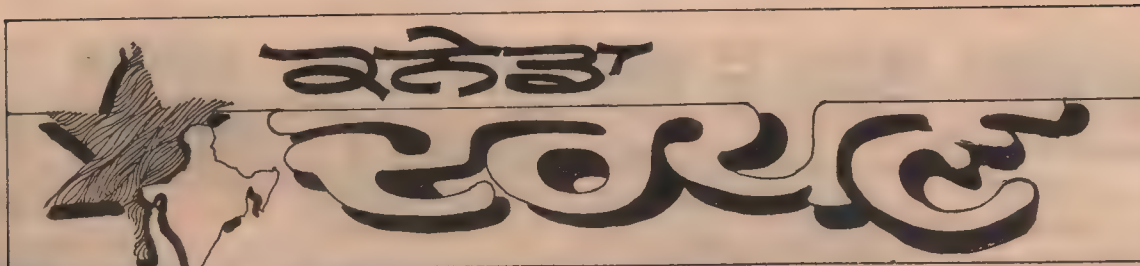
ਬਟਾਲਾ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮਿਸਾਲ

ਬਟਾਲਾ — ਬਟਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਚੱਕਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਹੋਏ ਬੰਬ ਧਮਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ 20 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਸਕਾਰ ਤਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਜੋ ਜ਼ਬਰਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧਾ ਲਾਭ ਜਿਥੇ ਬਟਾਲਾ ਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਭ ਕੁਝ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮਿਸਾਲ ਵੀ ਹੈ।

ਬਟਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਜਿਸਮ ‘ਤੇ ਬੰਬ ਕਾਂਡਾਂ, ਗੋਲੀ ਕਾਂਡਾਂ ਦੇ ਦਰਜਨਾਂ ਪਿਛਲੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ‘ਤੇ ਅਜੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰੀਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਆਏ ਕਿ 4 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਹੌਲਨਾਕ ਕਾਂਡ ਵਾਪਰ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰੀ ਚੱਕਰੀ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਦੋ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 20 ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ 4 ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕ ਫੋਟੋਆਂ ਹੋ ਗਏ।

ਬਟਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਉਪਰੋਕਤ ਤਾਜ਼ਾ ਘਟਨਾ ਕਾਰਨ ਘਟਨਾ ਮਗਰੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਤਣਾਓ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਜੇਕਰ ਬਟਾਲਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਫਰਵਰੀ 1986 ਵਿਚ ਵਾਪਰੇ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਅਤੇ ਅਪਰੈਲ 1988 ਵਿਚ ਹੋਏ ਬੰਬ ਧਮਾਕਿਆਂ ਮਗਰੋਂ ਭੜਕਾਹਟ ਵਿਚ ਆਏ ਹਜ਼ੂਮ ਵਲੋਂ ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਾੜ-ਫੂਕ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਮਗਰੋਂ ਹਫ਼ਤਿਆਂ, ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰਵਿਊ ਦਾ ਨਰਕ ਨਾ ਭੋਗਣਾ ਪੈਂਦਾ।

ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਨਵੰਬਰ ਦੀ ਘਟਨਾ ਮਗਰੋਂ ਹਜ਼ੂਮ ਨੇ ਸਾੜ-ਫੂਕ, ਲੁੱਟ-ਮਾਰ ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਰਾਹ ਅਖਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ‘ਤੇ ਸੁਹਾਗਾ ਇਹ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਦਸਤੇ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਿੱਟਾਂ

NORTH AMERICAN LIFE ASSURANCE COMPANY

NORTH AMERICAN LIFE

- Life Insurance
- Mortgage Insurance
- Children's educational Plans
- R R S P

Malkiat Mutti
representative
320, 815 West Hastings St.
Vancouver, B.C. V6C 2W1
Bus. 685-9335
Res. 522-7167

FIVE RIVERS FISH 'N CHIPS

ਫਾਈਵ ਰਿਵਰਜ਼ ਫਿਸ਼ ਐਂਡ ਚਿਪਸ

6591 Fraser St. (at 50th & Fraser) Vancouver, B.C. V5X 3T4 Ph. 327-7455

ਇੰਡੀਅਨ ਸਟਾਇਲ ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਮੁਰਗੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਨਣ ਲਈ ਫਾਈਵ ਰਿਵਰਜ਼ ਫਿਸ਼

ਮੁਰਗਾ ਮਸਾਲੇ ਵਾਲਾ
Spicy (Masala) Chicken

\$4.45 lb.

ਅਸੀਂ ਫੋਲੋ ਡਟੂਰੇ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਮੱਛੀ ਵਾਲੇ ਸਮੇਸੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਖਾਸ ਹਨ

ਸੀਨਾ ਮਸਾਲੇ ਵਾਲਾ ਮੁਰਗੇ ਦਾ
Only Breasts (Spicy)

\$6.95 lb.

ਮਸਾਲੇ ਵਾਲੀ ਮੱਛੀ ਦੇ ਪਕੌੜੇ

Spicy (Masala) Fish

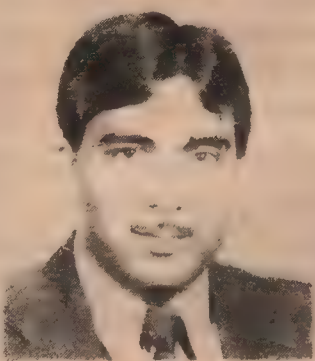
\$5.95 lb.

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਟਾਇਲ ਦੀ ਮੱਛੀ, ਫਰਾਈਡ ਚਿਕਨ ਅਤੇ ਸੀ ਰੂਟ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ
ਤੁਸੀਂ ਫੋਨ 'ਤੇ ਵੀ ਆਰਡਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ
ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਉਂਟ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਠੰਡੀ ਬੀਅਰ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮੀਟ ਦਾ ਆਚਾਰ ਇਥੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ

WHEATON

PONTIAC BUICK GMC LTD.

Kuldip S. Jhand

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੇਨਾਂ, ਪਿਕ-ਅੱਪ ਆਦਿ ਹਨ — ਕੀਮਤਾਂ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਵਾਜਬ ਹਨ। ਕਾਰਾਂ, ਵੇਨਾਂ ਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਝੰਡ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।

SPECIAL PRICE ON NEW ACADIAN, FINANCE AVAILABLE - 8.8% LIMITED TIME

Bus: 526-2781 Res: 524-4137 Pager 687- 7711 #7610

325—12th St., New Westminster, B.C.

Thinking of Buying or Selling

ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸਹੀ ਕੀਮਤ ਜਾਨਣ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਭੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

For The Best Selection & 100% Satisfaction

NIRMAL (Neil) DHALIWAL

Bus: 588-9955 Res: 597-2069

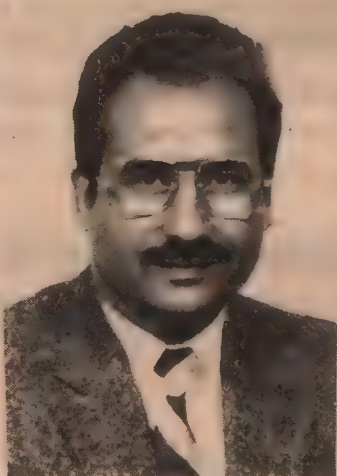
Specializing in: Lots, New Homes, Investment

Properties, Farms, Industrial & Commercials

WORKING

100%

FOR YOU

ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

LAKEVIEW REALTY LTD.

10732 KING GEORGE HWY., SURREY, B.C. V3T 2X7

ਨਵੇਂ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਦਾ ਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਭਾਰੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਜਾਣੂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਇਮੀਗਰੈਂਟਾਂ ਦੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਭੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿਖਣ ਦੀ ਚਾਹਵਾਨ ਹੈ। 1987 ਵਿਚ 51 ਵੀਂ ਸਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਸਨ ਅਤੇ 46 ਵੀਂ ਸਦੀ ਉਹ ਸਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਅਗਸਤ 1988 ਤਕ 50 ਵੀਂ ਸਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ 48 ਵੀਂ ਸਦੀ ਨਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੇ ਨਾ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਆਏ। ਸੋ ਓਨਟੇਰੀਓ ਤੋਂ ਪੱਛਮੀ ਕੈਨੇਡਾ ਤਕ ਨਵੇਂ ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਇਮੀਗਰੈਂਟਾਂ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿਖਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਚਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਭਾਸ਼ਾ ਤਾਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਭੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹੋਣ, ਚੰਗਾ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਹੁਨਰ ਸਿਖਣ, ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਲੈਣ ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਯੂਨੀਅਨ ਆਦਿ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ (ਖਾਸ ਕਰ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਜਾਂ ਗੈਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ) ਬਹੁਤੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਪਿਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਹੋਂਦ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮਾਜੀ, ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਲੋਕਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡਾਂ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕਾਲਜਾਂ ਕੁਝ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਜ਼ਬਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਖਾਉਣ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1987-88 ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਇਮਪਲਾਇਮੈਂਟ ਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਮਹਿਕਮੇ ਨੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਮੈਟਰੋ ਵਿਚ ਇਮੀਗਰੈਂਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ, ਨਵੇਂ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਢਲਣ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿਖਣ ਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਉਤੇ ਇਕ

ਕਰੋੜ ਸੱਤਰ ਲੱਖ ਤੋਂ ਇਕ ਕਰੋੜ ਅੱਸੀ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦਾ ਖਰਚ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਪਚਵੇਂਜਾਂ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਟਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ 43 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਲਾਏ। ਪਰ ਇਸ ਸਾਲ ਇਸ ਸਾਰੇ ਬੱਜਟ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਚੋਂ 30 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਘਟਾ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਦਾ ਮਾਰੂ ਅਸਰ ਗੈਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜ਼ਬਾਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਟਰੇਨਿੰਗ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਪਵੇਗਾ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਤਾਂ ਅਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

1983 ਤੋਂ 1987 ਦੇ ਅੱਧ ਤੱਕ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦਾ 21 ਵੀਂ ਸਦੀ ਭਾਗ ਅਮਰੀਕਾ, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਤੋਂ ਆਇਆ। ਪਰ 1980 ਤੋਂ 1988 ਦੇ ਅੱਧ ਤੱਕ ਵੈਨਕੂਵਰ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਇਮੀਗਰੈਂਟਾਂ ਦਾ 63 ਵੀਂ ਸਦੀ ਭਾਗ ਪੁਰਬੀ, ਦੱਖਣੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ-ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਸੀ। ਸੋ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿਵੇਂ ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਅਤੇ ਬੀ ਸੀ ਵਿਚ ਆਏ। 1980 ਤੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਹਰ ਸਾਲ 12 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਰੰਗ ਭੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵਖਰਾ ਹੈ। ਕਈ ਤਾਂ ਐਂਗਲੋ ਸੋਕਸਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਸਲਵਾਦ ਤੇ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਰਿਵੀਊਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪੇਤਰੀਭਾਤੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਲੋਕ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਭੀ ਲਿਖ ਪੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। (ਖਾਸ ਕਰ ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕਾ)।

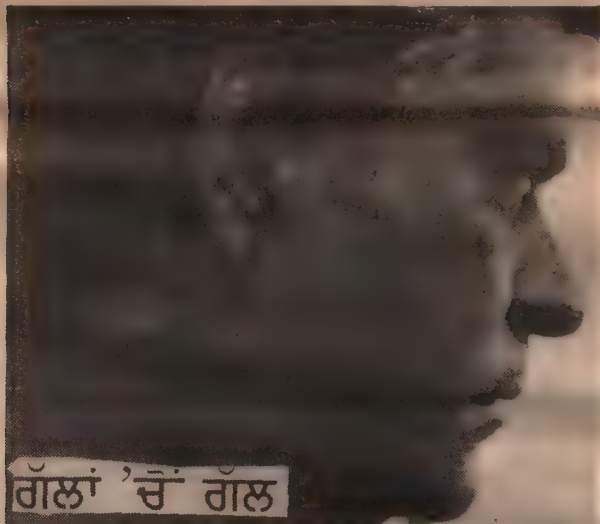
1985 ਤੋਂ 1988 ਤੱਕ ਗਰੇਟਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਆ ਰਹੇ ਇਮੀਗਰੈਂਟਾਂ ਦੇ 13 ਤੋਂ 15 ਵੀਂ ਸਦੀ ਹਿੰਦੂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਭੀ ਲਿਖਣੀ ਪੜ੍ਹਨੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਬਾਕੀ ਦੇ 40 ਤੋਂ 50 ਵੀਂ ਸਦੀ ਇਮੀਗਰੈਂਟਾਂ ਪਾਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਸੇਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਤੱਕ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਹੈ (ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਾ ਸਿਖਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ)। ਅਗਲੇ 10 ਤੋਂ 15 ਸਦੀ ਇਮੀਗਰੈਂਟਾਂ ਪਾਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ 15 ਵੀਂ ਸਦੀ ਪਾਸ ਟੈਕਨੀਕਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਖਾਉਣ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਮਨਿਸਟਰੀ, ਸਕੂਲ ਬੋਰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਪੰਜ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਨਾਲ ਕੋਈ 9 ਹਜ਼ਾਰ ਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਕਾਲਜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੜੀ ਪਲੈਨ ਨਾਲ ਸਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਬੀ ਸੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਖਰਚ ਉਚ ਵਿਦਿਆ ਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੋ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਰਾਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿਖਾਈ ਵਾਲੇ

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਰ ਘੱਟ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਮਾਤਾਂ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਸਕੂਲ ਵਿਚੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿਖਣ ਦੀ ਜਮਾਤ ਵਿਚ (ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਦੀ) ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਛੇ-ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਲਗਦੇ ਹਨ (ਜਾਂ ਇੰਨੀ ਲੰਮੀ ਵੇਟਿੰਗ ਲਾਈਨ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਬਾਲਗਾਂ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ) ਲਈ 6 ਤੋਂ 7 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਵੇਟਿੰਗ ਲਿਸਟ ਹੈ। ਜੇ ਕਰ ਰਿਵੀਊਜ਼ੀਆਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਕੰਮ ਦੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦਾ ਵੇਟਿੰਗ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਖ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਭੀ ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਉਚ (ਅਡਵਾਂਸਿਡ) ਵਿਦਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਪਾਸ ਦੇਣ ਦਾ ਭਾਵ ਕਿ ਇਹ ਫੈਡਰਲ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਗਰਾਂਟ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰੇ। ਬੀ ਸੀ ਦੀ ਪਿਛੇਖਿਧੁ ਸਰਕਾਰ ਤਾਂ ਫੈਡਰਲ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆ ਲਈ ਆਏ ਪੈਸੇ ਵਿਚੋਂ ਭੀ ਰੱਖ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਦਿਆ ਉਪਰ ਖਰਚ ਲਈ ਤਾਂ ਬੀ ਸੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਪਿਛੇ ਹੈ ਇਸ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬਾਲਗ ਇਸ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਣ। ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਭੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਖਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਭੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਵਾਕਫ ਨਹੀਂ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤੇ ਚੰਗੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿਖਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਚ ਵਿਦਿਆ ਤੇ ਹੋਰ ਟਰੇਨਿੰਗ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜੀ ਸਿਆਸੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਲੇ ਭੂਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰਾ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਘੱਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਟਰੇਨਿੰਗ ਤੇ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਬੇ-ਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਜਾਂ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਪਾਲਣਾ ਹੀ ਅੱਖਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਚੋਰਪਾਈਏ ਕਿ ਬੀ ਸੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਪੈਸੇ ਦੇਵੇ। ਸਕੂਲ ਬੋਰਡਾਂ ਤੇ ਭੀ ਦਬਾਅ ਪਾਉ। ਨਹੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਭੀ ਹੋਰ ਕਟੌਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ/ਪ੍ਰਕਾਸ਼

ਅਜੇ ਮੈਂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਮਾਨ ਰੱਖਿਆ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਆਪਣਾ ਡੋਲੂ ਚੁੱਕੀ ਪਰਨੇ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਪੁੰਝਦਾ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਆਇਆ। ਮੈਨੂੰ ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹਿਆਂ ਵੇਖ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਤਬਾਰ ਜਿਹਾ ਨਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਫਿਰ ਕੁਝ ਸੰਭਲ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਧਾਹ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਤੇ ਬੜੇ ਨਿੱਘ ਤੇ ਪਿਆਰ

ਡਾ: ਕਮਲ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਫੈਮਿਲੀ ਡਾਕਟਰ

ਨੇ

ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਡਾ: ਸ਼ਸੀ ਵਸਿਸ਼ਟ ਐਮ. ਡੀ. ਨਾਲ 15 ਅਕਤੂਬਰ 1988 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਫ਼ੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ :

ਡੈਲਟਾ-ਸਰੀ (604) 590-2323
ਵੈਨਕੂਵਰ (604) 321-5533

ਦਫ਼ਤਰ

ਡੈਲਟਾ-ਸਰੀ

#203-8425—120 St.

Delta, B.C. V4C 6R4

ਵੈਨਕੂਵਰ

6423 - Main St.

Vancouver, B.C.

V5W 2V5

ਨਾਲ ਉਸ ਹੱਥ ਮਿਲਾਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਦੀ ਪਕੜ ਦੱਸ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਖੁਸ਼ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਚਮਕ ਸੀ। ਬਾਇਦ ਪਾਣੀ ਤੋਰ ਆਇਆ ਸੀ।

‘ਬਾਊ ਜੀ ਤੁਸੀਂ?’

‘ਹਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਹਾਂ, ਮੈਂ ਪਰਤ ਆਇਆ।’

‘ਬਾਊ ਜੀ, ਇਹ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬਾਹਲਾ ਈ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਮਗਰੋਂ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬੱਚੇ ਬਾਹਲੇ ਈ ਉਦਾਸ ਹੋ ਗਏ ਸੀ।’

‘ਇਹ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਏ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਹਾਂ।’

‘ਚੰਗਾ ਬਾਊ ਜੀ, ਹੋਰ ਸੁਣਾਓ।’

‘ਹੋਰ ਵੀ ਸਭ ਠੀਕ ਠਾਕ ਏ, ਬੜੀ ਸੋਹਣੀ ਸੋਹ ਹੋ ਗਈ।’

‘ਉਥੇ ਹੋਰ ਕੀ ਕੀ ਦੇਖਿਆ?’

‘ਉਥੋਂ ਦੇ ਠੱਕ, ਉਥੋਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ, ਉਥੋਂ ਦੇ ਪਹਾੜ।’

‘ਹੋਰ ਕੀ ਕੀ ਦੇਖਿਆ?’

‘ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਹਾਂ, ਉਥੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਟੋਰ ਨੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕੋ ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਘਰ ਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ।’

‘ਅੱਛਾ ਬਾਊ ਜੀ, ਫੇਰ ਹੋਰ ਕੀ ਕੀ ਦੇਖਿਆ?’

‘ਉਥੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਹਾਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਅਸਲੀ ਮਿਲੇਗੀ, ਕੋਈ ਨਕਲੀ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਮਿਲਾਵਟ ਨਹੀਂ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਐਨੀਆਂ ਸਸਤੀਆਂ ਕਿ ਪੁੱਛ ਕੁਝ ਨਾ।’

‘ਸੱਚ ਬਾਊ ਜੀ, ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਤਬਾਹ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਅੱਛਾ ਫੇਰ ਬਾਊ ਜੀ, ਹੋਰ ਕੀ ਕੀ ਦੇਖਿਆ?’

ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਹਾਂ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਇਕੋ ਸਾਰੇ ਅੱਜ ਦੀ ਪੁੱਛ ਲਏਂਗਾ ਕਿ ਕੁਝ ਫੇਰ ਕਿਸੇ ਵਾਰੀ ਵੀ ਛੱਡੇਂਗਾ। ਚੱਲ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਛੱਡ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਸੁਣਾ।’

‘ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਹੋ ਨਹੀਂ। ਦਿਨੇ ਦੁੱਧ ਪਾਉਂਦੇ ਫਿਰੀਦਾ ਏ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਡੰਗਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚੀਦਾ ਏ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਭਲਾ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਏ?’

‘ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਫਿਰਦਿਆਂ ਵਾਪਰਦਾ ਈ ਹੋਵੇਗਾ।’

‘ਫੇਰ ਸੁਣ ਲਓ। ਇਕ ਦਿਨ ਹੋਇਆ ਕੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਹਮਣੀ ਗਲੀ ’ਚ ਇਕ ਘਰ ’ਚ ਦੁੱਧ ਪਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਉਸ ਘਰ ਦੀ ਮਾਈ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, ‘ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਹਾਂ, ਤੂੰ ਉਸ ਬਾਊ ਦੇ ਘਰ ਚਾਰ ਰੁਪਏ ਦੁੱਧ ਦੇਂਦਾ ਏਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਲਾਉਂਦਾ ਏਂ?’ ਮੈਂ ਅਗੋਂ ਕਿਹਾ ‘ਬਈ ਦੁੱਧ ਮੇਰਾ, ਮੈਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਰੁਪਏ ਦੇਵਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ?’ ਅਗੋਂ ਉਸ ਮਾਈ ਨੇ ਹੋਰ ਘਬਰਾਤ ਜਿਹੀ ਕੱਢ ਮਾਰੀ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਖਬਾਰ ’ਚ ਲਿਖਦਾ ਏ। ਤੂੰ ਉਸਨੂੰ ਦੁੱਧ ਵੀ ਸਸਤਾ ਦੇਂਦਾ ਏਂ? ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਾਫ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ‘ਦੇਖ ਮਾਈ ਦੁੱਧ ਤੂੰ ਲੈਣਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ, ਉਸ ਬਾਊ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਮਾੜਾ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਦੁੱਧ ਲੈਣਾ ਤਾਂ ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਹੀ ਲਗੂ।’ ‘ਕਹਿੰਦੀ ਅਸੀਂ ਦੁੱਧ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ।’ ਮੈਂ ਹਾਲੇ ਦੁੱਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਡੋਲੂ ਸਾਈਕਲ ਨਾਲ ਟੰਗ ਲਿਆ ਤੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ, ‘ਬਈ ਮੈਂ ਤਾਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੁੱਧ ਦੇਣਾ ਬੰਦ। ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੁੱਧ ਵਾਲਾ ਲੱਭ ਲਓ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਪਏਓ’

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਪੰਦਰਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਦੁੱਧ ਪਾਉਂਦਾ ਪਿਆ ਹਾਂ।’

‘ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਹਾਂ, ਆ ਤਾਂ ਤੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਆਪਣਾ ਇਕ ਗਾਹਕ ਗਵਾ ਲਿਆ।’

‘ਮੈਨੂੰ ਗਾਹਕ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਾਊ ਜੀ, ਉਹ ਉਂ ਕਹਿਣ ਬਈ ਅਸੀਂ ਐਨੇ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਮਾੜਾ ਬੋਲਣ ਦੀ ਭਲਾ ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਨਾਲੇ ਬਾਊ ਜੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ। ਕਦੀ ਕੋਈ ਗਾਹਕ ਲੜ ਪਿਆ ਤੇ ਕਦੀ ਰੁੜੀ ਵਾਲਾ। ਸਾਡੀਆਂ ਛੱਡ, ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੁਣਾਓ ਜੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਥੇ ਦੁੱਧ ਕਿਦਾਂ ਮਿਲਦਾ ਰਿਹਾ?’

‘ਦੁੱਧ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਮਿਲਦਾ ਸੀ।’

‘ਫੇਰ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਧ ਪਾਉਂਦਾ ਹੋਊ, ਉਹ ਕੋਈ ਦੋਧੀ ਬਾਹਲਾ ਸਿਆਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ।’

‘ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਹਾਂ ਉਥੇ ਦੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।’

‘ਦੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ?’

‘ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਦੁੱਧ ਵੀ ਸਟੋਰਾਂ ’ਚ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਪਤਲਾ ਦੁੱਧ, ਉਸ ਤੋਂ ਗਾੜ੍ਹਾ, ਹੋਰ ਗਾੜ੍ਹਾ, ਫੇਰ ਅੱਧੀ ਕਰੀਮ ਤੇ ਅੱਧਾ ਦੁੱਧ ਤੇ ਫੇਰ ਕਰੀਮ। ਮਤਲਬ ਕਿ ਜਿੰਦਾਂ ਦਾ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਧ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਵੇ, ਤੁਸੀਂ ਲੈ ਲਵੋ।’

‘ਅੱਛਾ ਫੇਰ ਤਾਂ ਬੜੀ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੋਈ।’

‘ਕਿਉਂ ਮਾੜੀ ਕਾਹਦੀ?’

‘ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਾਊ ਜੀ ਸੋਚਦਾ ਸੀ ਬਈ ਆਪਾਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਈਏ ਤੇ ਫਿਰ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਧੰਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਆਹ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦਸ ਕੇ ਮੇਰਾ ਸਾਰਾ ਪਲਾਨ ਫੇਲ੍ਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।’

‘ਕੰਮ ਦਾ ਕੀ ਏ, ਕੰਮ ਬੜੇ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।’

‘ਹੋਰ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਏ ਬਾਊ ਜੀ ਆਪਾਂ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਇਥੇ ਹੀ ਠੀਕ ਹਾਂ।’ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਸ ਡੋਲੂ ਚੁਕਿਆ ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਯਾਦ ਹੈ ਉਹ ਦਿਨ ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਬੜੇ ਵਕਤ ਸਿਰ ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ‘ਤੁਸੀਂ ਬਾਊ ਜੀ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਪੈਸੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਤੋਂ ਮੰਗਣੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਆਉਂਗੇ ਆਪੇ ਦੇ ਦੇਣਾ।’ ਫਿਰ ਉਸ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ’ਚ ਹੱਥ ਪਾਇਆ ਤੇ ਬੁੱਕ ਭਾਨ ਦੀ ਕੱਢ ਕੇ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਬੁੱਕ ਰੁਪਈਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ।

‘ਬਾਊ ਜੀ ਇਹ ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਰੱਖ ਲਓ।’

‘ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਹਾਂ, ਜਿੰਨੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਰਿਹਾ ਏਂ, ਇਹੋ ਪਿਆਰ ਈ ਬਹੁਤ ਏ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ।’

‘ਨਹੀਂ ਬਾਊ ਜੀ ਇਹ ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਰੱਖ ਲਓ।’

ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਬੁੱਕ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਰੁਪਈਆ ਚੁਕਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ, ‘ਬਾਕੀ ਤੂੰ ਰੱਖ ਲੈ ਕਿਤੇ ਕੰਮ ਆਉਣਗੇ।’

ਉਸ ਪਰਨੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਪੁੰਝੀਆਂ ਤੇ ਡੋਲੂ ਚੁਕ ਪੌੜੀਆਂ ਉਤਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਦਿਆਗ ’ਚ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤਕ ਵੀ ਇਕ ਸਵਾਲ ਚੱਕਰ ਲਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਏ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਰਹੇ ਨੇ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਹੋਣਗੇ।

ROYAL FURNITURE LTD.

2607 Main St., VANCOUVER, B.C. (Main & 10th Ave.)

BLOW OUT SALE

At

YOUR NEIGHBORHOOD FURNITURE BARGAIN STORE

BLOW OUT SALE ਲੱਗ ਗਈ ਤੁਹਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ
ਫਰਨੀਚਰ BARGAIN STORE ਰੋਇਲ ਫਰਨੀਚਰ 'ਤੇ

Below
Wholesale Price

COLONIAL LIVING ROOM SUITE

100% Nylon Fabric, Lifetime Warranty on frame
construction

YOU GET ■ Sofa ■ Loveseat ■ Chair

All 3 Pieces

\$695

Visit Our
Showroom

Lowest
Prices
in
Town

Matches Your Waterbed PINE BEDROOM SUITE

4 Pieces

YOU GET : ■ Headboard ■ Dresser
■ Hutch ■ 1 Night Stand ■ Chest available
■ Footboard & Rails available
■ Similar to illustration

\$374

WE HAVE GOT :

- Wide variety in Dining room suites and Dinnetts.
- Bedroom suites in PINE and SOLID OAK at factory wholesale prices.
- Best selection in SOFA SETS, CHESTER FIELD and HID-A-BED.
- All type of Mattresses by Brand Name — SEALY, GRANGE, RESTONIC, SIMMONS and POSTURE BEAUTY.
- YOU NAME IT AND WE GOT IT.

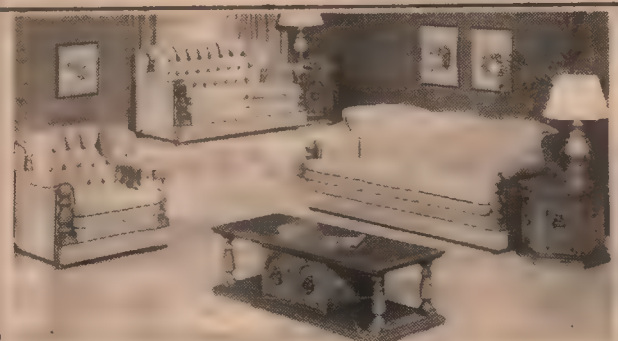
7 Pc.

\$429⁹⁸

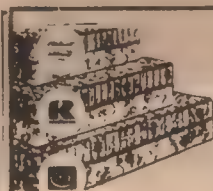
7 Pc. Solid Bedroom Suite

From **\$595**

3 Pc. Pillow Back, Comfortable,
Lifetime Warranty on frame
construction **\$999**

YOU GET: ■ Sofa ■ Chair ■ Love Seat

**SAVE
UP TO 50%
ON MATTRESS
SETS!**

POSTURE BEAUTY

39" Twin Set 54" Double Set 60" Queen Set

\$139 \$169 \$239

SEALY

\$229 \$289 \$329

RESTONIC

\$199 \$279 \$299

9 Pc. TRADITIONAL DINING ROOM SUITE

YOU GET : ■ Hutch
■ Buffet ■ Table with Leaf
■ 4 Side Chairs ■ 2 Arm Chairs

\$1988

ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ 5% ਨਾਲ ਬੀਟ ਕਰਾਂਗੇ!

LOWEST
PRICES
GUARANTEED

ROYAL FURNITURE LTD.

2607 MAIN STREET (at 10th. AVE.), VANCOUVER, B.C.

TEL. 874-9525

MASTER
CARD
VISA
ACCEPTED

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੋਰੀਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਕੌਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ

ਸੁਫੀ ਅਮਰਜੀਤ

21 ਨਵੰਬਰ 1988 ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲੰਘ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 170 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ

ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 82 ਅਤੇ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਨੂੰ 43 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਅਮਰੀਕਾ-ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 'ਨਿਯੰਤਰਨ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ' (Free Trade) ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਿਰ ਚੁੱਕਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਉਹ 'ਨਿਯੰਤਰਨ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ' ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੇ ਪਿਛੇ ਪਾ ਦਿੱਤੇ।

'ਨਿਯੰਤਰਨ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ' ਸੱਚਮੁਚ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਅਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਕਿਆਸਿਆ ਹੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਚੰਗੇ ਮਾੜੇ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਉਪਰ ਸਮਝ ਤੇ ਸਮਝਾ ਸਕਣ ਵਿਚ ਤਿੰਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਜਥੇਬੰਦ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਜੋ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਿੱਧੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬਾਨਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੋਈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠ ਦੇ ਮੀਡੀਏ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੁਫੀਦ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਅਤੀ ਮਹਿੰਗੇ ਪਰਚਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਵਰਤ ਸਕੇ।

ਜੇਕਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਹਿ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਇਹ ਉਹ

ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਹੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਹੋਣ ਆਵਸਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਦੀ ਹੋਈ ਸਾਰੀ ਬਹਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿਚ ਨਾ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਸਿਰਫ ਇਕ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਹੀ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਹੈ। ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਿਬਰਲ ਅਤੇ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈ।

ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਈ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਬਦਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਜੋ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਆਪਣੀ ਹਾਰ ਦੇਖ ਰਹੀ ਸੀ, ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਜੇਤੂ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਗਈ।

ਇਸ ਜਿੱਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਾ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ 43 ਫੀਸਦੀ ਹੀ ਵੋਟ ਪਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ 57 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਏ ਹਨ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਟੋਰੀ ਪਾਰਟੀ ਮੁੜ ਤੋਂ ਜੇਤੂ ਹੋ ਨਿਕਲੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ ਹੈ? ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਅਤੇ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥੀ ਹਿੱਤਾਂ ਜਾਂ ਮੋਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਪੱਠੇ ਪਾਉਂਦਿਆਂ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਟੋਰੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਨਾਉਣ ਉਪਰ ਮੁਖ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਬਰਲ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਉਪਰ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਟੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਛੱਡਦਿਆਂ, ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਉਪਰ ਜਾਇਆ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਨੇ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਇਹ ਘਟੀਆ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ। ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਉਪਰ ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਕਿ ਉਹ ਦੂਜੇ ਥਾਂ ਨਾ ਆ ਜਾਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨੇ ਹੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਟੋਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਤਾਇਆ ਹੈ।

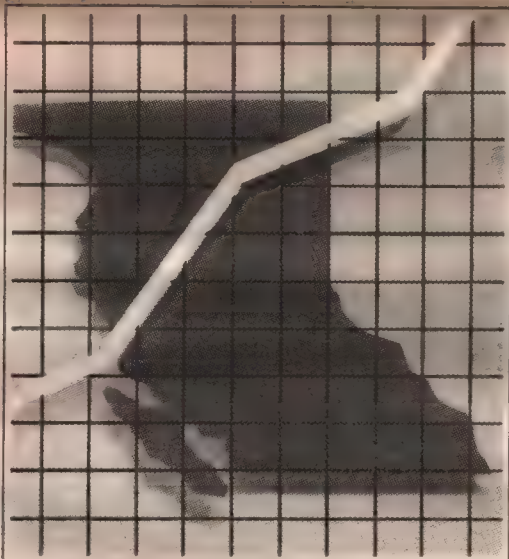
ਚਾਹੀਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਉਪਰ ਟੋਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਲਿਬਰਲ ਅਤੇ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੁਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਵੀ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਰਲ ਕੇ ਸਾਂਝੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ।

ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੋਰੀਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਦੀ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਨ ਅਤੇ ਲਿਬਰਲ ਦੀ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਟੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਸੰਭਲਣ ਲਈ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਨ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਦਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ੁਬਿਆਂ ਚਿੰਨ੍ਹੇਰੀਓ ਅਤੇ ਕਿਊਬਕ ਵਿਚ ਪਰਚਾਰ ਕਰਕੇ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ।

ਹੁਣ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦਾ ਦੁੱਖ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਭੁਗਤਣਗੇ।

ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿਚ ਵਾਧਾ

ਅੰਕੜੇ ਆ ਗਏ ਹਨ, 1988 ਦਾ ਸਾਲ ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਇਹ ਹਨ:

- ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਸਾਲ 60,000 ਬੀ. ਸੀ. ਨਿਵਾਸੀ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ — ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਏਨਾ ਵਾਧਾ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

- ਬੀ. ਸੀ. ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤੇਜ਼ੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵਿਚ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਜੋ 12 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਹੈ।

- 'ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਵਾਧਾ 32 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ
- 20,000 ਹੋਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਸ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਆਏ

— ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਸੂਬੇ ਨਾਲੋਂ ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਵੱਧ ਲੋਕ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

- ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਪੁੰਜੀ ਲਾਉਣ ਵਿਚ 16 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਵਾਧਾ ਜੋ ਹੁਣ 13 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਗੇਟੇਲ ਵਿਚ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵਿਚ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧਾ ਜੋ 12 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਨੂੰ ਮਿਲੋ, ਜਾਂ ਨੇੜੇ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਟ ਨੂੰ, ਜਾਂ Ministry of Regional Development, Parliament Buildings, Victoria V8V 1X4 ਨੂੰ ਲਿਖੋ।

ਬਾਬਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਕਰਫੀਊ ਵਰਗੀ ਹਾਲਤ

ਬਰਨਾਲਾ — ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਮਾਨ) ਦੇ ਐਕਟਿਵ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਬਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਰੋਡੇ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਪੁਲੀਸ ਫੋਰਸ ਨੇ ਘੇਰਾ ਪਾ ਕੇ ਘਰ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਦੇਵ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਏ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਰੋਕ ਲਿਆ ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਥੇ ਇਕ ਡੀ ਐਸ ਪੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸੌ ਪੁਲੀਸ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਲ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਸਤੇ ਰੋਕੀ ਤੇ ਦਰਖਤਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਜੋ ਵੀ ਬਾਬਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਥੇ ਹੀ ਬੈਠਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਦ ਅੱਠ, ਦਸ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਵੇਨ ਵਿਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਥਾਣੇ ਲੈ ਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਉਂ ਸੈਂਕੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ 40 ਘਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਰਫੀਊ ਵਰਗੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਨੌਜਵਾਨ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ 'ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ' ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਦਖਲ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੇ ਕਿਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਈ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਕਿਥੇ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਜਾਬਰ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।

Challenging the 90's

Together. A Better B.C.

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਾਈਆਂ ਹੱਟੀਆਂ, ਮਾਈਕਲ ਨੇ ਪਾਇਆ

ਮਾਈਕਲਜ਼ ਡਿਸਕਾਂਟ

MICHAEL'S DISCOUNT

No. 1 — 4169 Main St., Vancouver

No. 2 — 7

Ph. 874-7912

B.C.
Sugar

ਬੀ.ਸੀ. ਖੰਡ

\$4.99

10 kg.

Limit with grocery

Fresh Chicken

ਤਾਂਜੀਆਂ ਮੁਰਗੇ ਦੀਆਂ ਲੱ

Golden Temple Atta
ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ਆਟਾ

10.99

Limit

2x10 kg.

All Purpose Flour
ਮੈਦਾ

\$4.49

10 kg.

Long Grain Rice
ਲੌਂਗ ਗਰੇਨ ਚਾਵਲ

10.99

20 kg.

Guava Juice
ਗੁਆਵਾ ਜੂਸ

99¢

1 lit.

ਟ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿੰਦਾ ਸੋਹਣੀਆਂ ਤੇ ਪੈਸੇ ਲਾਉਂਦਾ ਘੱਟ

ਸਕਾਉਂਟ ਫੂਡਜ਼

COUNT FOODS

8 Scott Road, SURREY, B.C. No. 3 — 6635 Main St., VANCOUVER

Ph. 590-8864

PH. 322-5502

n Legs

99¢
lb.

Chana
Flour
ਵੇਸਟ

Limit

\$3.99
10 lb.

U.S.A Potatoes

ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਆਲੂ

\$5.99
50 lb.

Frozen FBI Orange Juice

ਔਰੰਜ ਜੂਸ

99¢

Can

Kanian Gurr

ਕੇਨੀਆਂ ਗੁੜ

49¢
lb.

Fresh Kerella

ਤਾਜ਼ੇ ਕਰੇਲੇ

89¢
lb.

Two income families.

Will your lifestyle survive on one income?
Ask about a new life insurance policy that will provide your spouse with an income which increases annually to help offset inflation.

SATISH KUMAR B.A., LL.B.
Ph. 681-5321, Res. 594-2598

500 One Bentall Centre
505 Burrard St.
Vancouver, B.C. V7X 1B2.

SunLife
OF CANADA

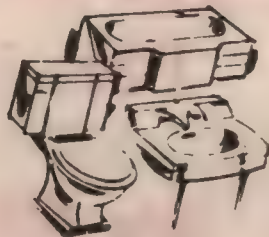

ਮੁੱਲ ਪਾਇਆ ਕੀ ਅਸਾਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼

ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ਗਿਣੇ ਨਾ ਜਾਣ ਸਾਥੋਂ, ਜੋ ਜੋ ਸਾਡੇ ਤੇ ਤੋਂ ਉਪਕਾਰ ਕੀਤੇ ਨਿਘ੍ਰਿਤ ਗਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਕ ਕੇ ਗਲ ਲਾਇਆ, ਕਾਮੋਂ ਕੰਮੀਂ ਨਿਮਾਣੇ ਸੁਦਾਰ ਕੀਤੇ।
ਸ਼ੇਰ ਗਿਦੜੋਂ ਤੋਂ ਬਣਾਏ ਆਕੇ, ਵਾਗੀ ਡੰਗਰਾਂ ਦੇ ਸਿਪਾਹ-ਸਾਲਾਰ ਕੀਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖੰਡੇ ਦਾ ਪੀ ਕੇ ਘੁਰੀਆਂ ਨੇ, ਬਾਜ਼ ਸ਼ਿਕਰੇ ਜ਼ੋਰੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੀਤੇ।
ਜੀ-ਦਾਨ ਦੇਕੇ ਜੀਵਨ-ਦਾਤਿਆਂ ਤੋਂ, ਭਾਰ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਸੀ ਮੋਹਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ, ਅਕ੍ਰਿਤ-ਘਣ ਨਸ਼ੁਕਰੇ ਹੋਏ ਦਾਤਾ, ਪਾਇਆ ਮੁੱਲ ਕੀ ਅਸੀਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ।
ਆਣ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤੋਂ ਬਚਾਈ ਆਕੇ, ਜਾਲੇ ਜਵਰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਖੱਲੀਆਂ ਨੇ, ਸਾਨੂੰ ਵਸਦੇ-ਗਸਦੇ ਰਖਣੇ ਲਈ, ਉਜੜੇ ਆਪ ਉਜੜਾਂ ਜਾਂ ਮੱਲੀਆਂ ਨੇ।
ਸੁੱਤੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੂਹ ਜਗਾਣ ਖਾਤਰ, ਰੂਹਾਂ ਦੇਣ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਚੱਲੀਆਂ ਨੇ। ਪੂਰੇ ਸਿਦਕ ਦੇ ਸੁਰਮੇ ਸਿੰਘ ਤੋਰੇ, ਵਾਕੇ ਕੱਟਦੇ ਪਾਂਵਦੇ ਜੱਲੀਆਂ ਨੇ।
ਹੈਂਕੜ-ਬਾਜ਼ ਜਰਵਾਦੇ ਸਭ ਮਾਤ ਪੈ ਗਏ, ਮਾਣ ਤੋੜਿਆ ਤੋਂ ਅਭਿਮਾਨੀਆਂ ਦਾ, ਕੀਤੀ ਤੇਰੀ ਤੇ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਾਇਆ ਮੁੱਲ ਕੀ ਅਸੀਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ।
ਉਠ ਧਰਤੀਓਂ ਜੋਹੜਾ ਆਕਾਸ਼ ਚੜ੍ਹਿਆ, ਡਿੱਗਿਆ ਟੀਸੀਓਂ ਅਜ ਕਰਦਾਰ ਸਿਖ ਦਾ, ਪਾਣੀ ਬਣ ਗਿਆ ਲਹੂ ਭਰੋਪਣੇ ਦਾ, ਲਭਿਆ ਲੱਭਦਾ ਨਹੀਂ ਪਿਆਰ ਸਿਖ ਦਾ।
ਪੱਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜੋਸ਼ ਬਚਾਈ ਹੈ ਸੀ, ਬਲ ਰਿਹਾ ਨਾ ਓਹ ਬਲਕਾਰ ਸਿਖ ਦਾ, ਕਾਜੀ ਦੂਧ ਦੇ ਵਿਚ ਓਹ ਘੋਲਦੇ ਨੇ, ਇਹ ਮਿਆਰ ਹੈ ਹੁਣ ਸਰਦਾਰ ਸਿਖ ਦਾ।
ਦੱਸਾਂ ਕੀ ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਲੰਮਾਂ ਕਿੱਸਾ ਹੈ ਨਾਂ-ਫੁਰਮਾਨੀਆਂ ਦਾ ਭਾਣੇ ਭੰਗ ਦੇ ਵਿਕਦੀ ਪੱਤ ਸਾਡੀ, ਮੁੱਲ ਪਾਇਆ ਕੀ ਅਸੀਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ।
ਜਗੀਰਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤੀ, ਅਣਖੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨਵਾਬੀ ਨੂੰ ਲੱਤ ਮਾਰੀ, ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੇ ਕੇਸਰੀ ਗੱਡ ਝੰਡਾ, ਜਿੱਤੀ ਸਿੰਘ ਬਘੇਲ ਨੇ ਜਿੱਤ ਭਾਰੀ।
ਹੜ੍ਹ ਜਬਰ ਦਾ ਰੋਕਿਆ ਕੰਧ ਬਣਕੇ, ਤੋਰਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਜਿੱਤੀ ਪੰਜਾਬ ਸਾਰੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਪਰ ਵਾਗਿਆਂ ਨੇ, ਹੁੰਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਚੁੱਪ ਧਾਰੀ।
ਗੋਰਤਮੰਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੰਘ ਵੀਰਾਂ, ਮੂੰਹ ਭੇਨ ਵਖਾਇਆ ਦੁਰਾਨੀਆਂ ਦਾ, ਗੋਰਤ-ਅਣਖ ਪਰ ਅਸਾਂ ਨੇ ਵੇਚ ਖਾਧੀ, ਮੁੱਲ ਪਾਇਆ ਕੀ ਅਸੀਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ।
ਐਮ ਪੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਮੈਂਬਰੀ ਲਈ, ਸੋ ਸੋ ਪਾਪੜ ਫਰੋਬ ਦੇ ਵੇਲਦੇ ਹਾਂ, ਗਿਰਗਿਰ ਵਾਗਰਾਂ ਰੰਗ ਬਦਲਦੇ ਹਾਂ, ਦੇਖ ਰਵਾ ਦਾ ਰੁਖ ਬੇਤੀ ਠੇਲ੍ਹਦੇ ਹਾਂ।
ਨੀਲ ਬੰਨ੍ਹੀ ਏ ਦੇਖਕੇ ਚੜਤ ਨੀਲੀ, ਗਰਜ ਦਾਮ ਤੇ ਲਾ ਬਾਜ਼ੀ ਖੇਲਦੇ ਹਾਂ, ਫਿਕਾ ਵੇਖੀਏ ਜਦੋਂ ਨੀਲ ਪੈਂਦਾ, ਪੈਂਤਰਾ ਬਦਲਕੇ ਚਿੱਟੀ ਵਲ੍ਹੇਟਦੇ ਹਾਂ।
ਜਿਥੇ ਨਵਾਬੀਆਂ ਵਲ ਨਾ ਮੂੰਹ ਕੀਤਾ, ਚਸਕਾ ਪਿਆ ਵਜ਼ੀਰੀ-ਖੁਰਮਾਨੀਆਂ ਦਾ, ਸੋਚ ਛੱਡਕੇ ਕੱਚ ਵਿਹਾਜਦੇ ਹਾਂ, ਮੁੱਲ ਪਾਇਆ ਕੀ ਅਸੀਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ।

PAUL'S PLUMBING, ELECTRICAL & HEATING SUPPLY

Plumbing & Bathroom
Fixtures & Supplies
Hot Water Tanks
Hot Water Heating & Supplies
And Instalations

We cut and thread galvanized pipe
We Cut keys also.

"Free customer parking at rear"

4578 Main St., At 30th Ave., Vancouver, B.C.

Sales: 872-3118

Service: 872-7227

HINDI, Punjabi Spoken

OPEN SUNDAYS

DARSHAN SINGH UPPAL

14 year experience,
specializing in residential
Homes, Lands and Farms.

For FREE Market
Evaluation Of Your
Property or To Buy and
sell.

Call :

Ph. Off. 590-3231

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖ਼ੀਦਣ

ਜਾਂ

ਵੇਚਣ ਲਈ

ਮਿਤਰਤਾ ਭਰੀ, ਈਮਾਨਦਾਰ

ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਲਾਹ ਲਈ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Res. 594-8758

7909 SCOTT RD., DELTA,
B.C. V4C 6P6

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ

LAKEVIEW REALTY LTD. DELTA 590-3231

A.M.C. Carpet Ltd.

Unit 8 - 12950 - 80th Ave. Surrey, B.C.

Carpet-Vinyl-Hardwood

All Popular Brands Supplied & Installed

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਜਾਂ Lino ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ
ਵਿਚ ਪਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਸਟੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ
ਘੱਟ ਹਨ, ਪੂਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਹੈ

Free Estimate —

ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Phone for appointment

Off. 594-6141

Res. 594-7595

Pager 680-0214

AMARJIT SINGH CHAHAL

ਪ੍ਰਿੰਸ ਰੂਪਰਤ ਵਿਚ

ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੂਵੀਆਂ ਲਈ

ਮੋਨੀਕਾ ਵੀਡੀਓ

ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਜਿਥੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮਿਲਦੇ ਹਨ

ਫੋਨ ਕਰੋ : ਪਾਲ ਮੋਦਗਿੱਲ

627-1637

To protect your
family, your mortgage,
or to ensure your
childrens' education,
for an RRSP or an
annuity, contact:

**AVTAR S.
RANDHAWA**

B.A., B.T.

AVTAR S. RANDHAWA

**Metropolitan
Insurance Companies**

AVTAR S. RANDHAWA

687-5871 (office) or 325-3562 (Residence)

700-1176 W. GEORGIA ST. VANCOUVER.

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਗਮਨ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਨੂਰਾਨੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ

ਰਣਜੀਤ ਨੂਰਪੁਰਾ

ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜੇ ਪਾਪ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰਜਾ ਅੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਦਿਸ਼ਾਹੀਨ ਹਾਲਤ 'ਚ ਭਟਕ ਰਹੀ ਸੀ, ਥਾਂ-ਥਾਂ ਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ, ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਇਨੀਆਂ ਗੈਰ ਧਰਮੀ ਤੇ ਧਰਮ ਨਾਸ਼ਕ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਜਿੰਨਾਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਬਰ-ਬਰ ਕੰਬ ਰਹੀ ਸੀ, ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੇ ਕਾਜੀ ਮੁਲਾਂ ਇਥੋਂ ਦੇ ਪੰਡਤਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਨਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਚੁਕੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰਲੀ ਇਖਲਾਕੀ ਕੀਮਤਾਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਮ ਤੋੜ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ, ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ ਦੀ ਕੁਖੋਂ, ਪਿਤਾ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਜੀ ਦੇ ਘਰ, ਕਤਕ ਦੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰਾਏ ਭਾਇ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ ਵਿਖੇ ਆਪ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ।

ਉਹੀ ਅਨਿਆਂ, ਕੂੜ, ਕਪਟ, ਚੁਲਮ ਤੇ ਜ਼ਬਰ ਦੀ ਅੱਗ ਜਿਹੜੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਉਠ ਕੇ ਬਨੇਰਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਚੁਕੀ ਸੀ, ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਗਈ। ਜਿਹੜੀ ਕੂੜ, ਕਪਟ, ਨੱਗੀ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਤੋਂ ਨਗਰ ਚੁਕੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅੰਗ ਅੰਗ ਤੇ ਛਾਈ ਹੋਈ ਸੀ, ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਦਲਦੀ ਹੋਈ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਇਕ ਆਸਾਂ ਭਰਿਆ ਵਰਨਣ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ —

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟਿਆ, ਮਿਟੀ ਹੁੰਦ ਜਗ ਚਾਨਣ ਹੋਇਆ।

ਸਤ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਗੋਪਾਲਾ ਦਾਸ ਪੰਡਤ ਕੋਲ ਆਪ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਅਰਬੀ ਫਾਰਸੀ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਆਪ ਨੇ ਮਨ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਚ ਨਾ ਲਾਇਆ। 12 ਕੁ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਕੁਲ ਦੀ ਗੀਤ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪ ਨੂੰ ਜਨੇਊ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪਰ ਆਪ ਨੇ ਪੰਡੀਆਂ ਦੇ ਪੰਡ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨੇਊ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਪੰਡਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ —

‘ਦਇਆ ਕਪਾਹ ਸੰਤੋਖ,
ਸੁਤ ਗੰਦੀ ਸਤੁ ਵਟੁ,
ਏਹ ਜਨੇਊ ਜੀਆ ਕਾ
ਹਈ ਤਾਂ ਪਾਂਡੇ ਘਤੁ,
ਨਾ ਏਹ ਤੂਟੇ ਨਾ ਮਲੁ ਲਗੈ,
ਨਾ ਏਹ ਜਲੇ ਨਾ ਜਾਇ,
ਧਨੁ ਸੁ ਮਾਣਸ ਨਾਨਕਾ,
ਜੋ ਗਲਿ ਛਲੇ ਪਾਇ।’

ਪੰਡਤ ਇਹ ਸੁਣ ਛਿੱਛੋ-ਪੰਜ 'ਚ ਪੈ ਗਿਆ, ਉਸ ਪਾਸ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਉਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਪਾਸ ਉਹ ਜਨੇਊ ਸੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਨਾ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿਚ ਰੁਚੀ ਅਤੇ ਕੁਲ ਦੀ ਗੀਤੀ ਨਾ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਦੇਖ ਆਪ ਨੂੰ ਮੱਥਾਂ ਚਾਰਨ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੱਥਾਂ ਚਰਾਉਣੀਆਂ ਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਸੁਰਤ ਜੋੜ ਕਿਸੇ ਜੋੜ ਹੇਠਾਂ ਸੋਂ ਜਾਣਾ। ਸੋਪਾਂ ਨੇ ਛਾਵਾਂ ਕਰਨੀਆਂ, ਮੱਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਜਾੜੇ ਖੇਤ ਫੇਰ ਹਰੇ ਭਰੇ ਹੋ ਜਾਣੇ, ਤੇਰਾਂ ਤੇਰਾਂ ਤੋਲ ਕੇ ਵੀ ਭੰਡਾਰਾ ਉਨੇ ਦਾ ਓਨਾ ਰਹਿਣਾ, ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਨਦੀ ਵਿਚ ਅਪੋਲ ਰਹਿ ਕੇ ਫਿਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਨਾਅਰਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ‘ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਏ ਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਮੁਸਲਮਾਨ, ਆਦਿ ਸਭ ਹੋਰਾਨੀ ਜਨਕ ਗੱਲਾਂ ਪੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭਉਂਦੀਆਂ ਇਸੇ ਲਈ ਆਪ ਨੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਫੈਲੀਆਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਤੇ ਦੁਰਾਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਰ ਉਦਾਸੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਧਰਤੀ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਪਾਪੀ ਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਾਹ ਤੇ ਤੋਰਿਆ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਇਸ ਦਾ ਵਰਨਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ —

ਬਾਬਾ ਦੇਖੋ ਧਿਆਨ ਧਰ,
ਜਲਤੀ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਿਸ ਆਈ,
ਚੜਿਆ ਸਿਧਨ ਧਰਤ ਲੁਕਾਈ।’

ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਦੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਹੇਠ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਫੋਕਟ, ਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਸ ਚੁਕੇ ਸਨ। ਆਪ ਨੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਪਰਦਾ ਫਾਸ ਕੀਤਾ ਤੇ ਪੂੰਜੀਪਤੀ ਨਿਜਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ —

ਰਾਜੇ ਰਯਤਿ ਸਿਕਦਾਰ ਕੋਈ ਨਾ ਰਹਿਸੀਓ,
ਹਟ ਪਟਣ ਬਜਾਰ ਹੁਕਮੀ ਚਹਿਸੀਓ,
ਪਕੇ ਬੰਨ ਦੁਆਰ ਮੁਰਖ ਜਾਣੇ ਆਪਣੇ,
ਦਰਬ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ਗੀਤੇ ਇਕ ਖਿਣੈ,
ਰਾਜੀ ਰਖ ਤੁਖਾਰ ਹਾਥੀ ਪਾਖਰੈ,
ਬਾਗ ਮਿਲਖ ਘਰ ਬਾਰ ਕਿਥੇ ਸਿਆਪਣੈ,
ਤੰਬੂ ਪਲੰਘ ਨਿਵਾਰਿ ਸਰਾਇਏ,
ਲਾਲਤੀ ਨਾਨਕ ਸਚ ਦਾਤਾਰ।
ਸਿਨਾਖਤ ਕੁਦਰਤੀ

ਆਪ ਦਾ ਮੇਲ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਫਕੀਰਾਂ, ਜੋਗੀਆਂ, ਸਿਧਾਂ ਅਤੇ ਪੰਡਤ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਅੰਤੋਂ ਆਪ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਨਿਵਾਇਆ —

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਪੰਡਤਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਕੇ ਇਥੇ ਛੂਤ ਛਾਤ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਲਗਾਈਆਂ, ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ ਕੁਕਰਮ ਕੀਤੇ, ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ

ਬਣਾਇਆ ਪਰ ਆਪ ਨੇ ਇਹ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀ ਹੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਛੂਤ-ਛਾਤ ਦਾ ਹਨੇਰਾ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੀ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲਾਵੇ 'ਚ ਲਈ ਫਿਰਦਾ ਸੀ।

ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਆਪ ਨੇ ਸ਼ਹਾਦਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਦੱਬੀ ਕੁਚਲੀ ਜਨਤਾ ਦਾ ਸਾਥ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ (ਬਾਬਰ) ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ — ਬਾਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮਾਰੂ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦੇਖ ਆਪ ਦਾ ਮਨ ਪਸੀਜ ਗਿਆ। ਬਾਬਰ ਦੇ ਦਰਿਦੇ ਫੌਜੀਆਂ ਹਥੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਬਹੁ ਬੇਟੀਆਂ ਦੀ ਬੇ-ਪਤ ਵੇਖ ਕੇ ਆਪ ਦਾ ਹਿਰਦਾ ਪਿਘਲ ਗਿਆ ਜੋ ਸਕਤਾ ਸਕਤੋਂ ਕੇ ਮਾਰੇ।

ਤਾਂ ਮਨ ਰੋਸ ਨਾ ਹੋਈ
ਸਕਤਾ ਸੀਹ ਮਾਰੋ ਪੈ ਵਗੇ
ਤਾਂ ਖਸਮੇ ਸਾ ਪੁਰਸਾਈ।

ਉਤਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆਪ ਦਾ ਵਾਰ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ਨਾਲ ਪਿਆ ਜਿਸ ਪਾਸੋਂ ਆਪ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘੁੱਟ ਮੰਗੀ ਪਰ ਹੰਕਾਰੀ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ਵਲੋਂ ਪਾਣੀ ਨਾ ਦੇਣ ਤੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਦੱਖਣ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਨਾਨਕ ਝੀਰਾ ਵਿਖੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪੀਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਚਸ਼ਮੇ ਬਖਸ਼ੇ।

ਆਪ ਇਕ ਮਹਾਨ ਕਵੀ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਵੀ ਸਨ। ਆਪ ਨੇ 19 ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਬਾਣੀ ਰਚੀ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਆਪ ਵਲੋਂ ਰਚੀ ਮਹਾਨ ਰਚਨਾ ‘ਜਪੁਜੀ’ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ‘ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ’ ਦੱਖਣੀ ਓਅੰਕਾਰ ‘ਮਲਾਰ ਦੀ ਵਾਰ’, ‘ਬਾਬਾ ਬਾਣੀ’ ‘ਪੱਟੀ’ ਅਤੇ ਬਾਰਾਂ ਮਾਂਹ ਆਦਿ ਆਪ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਾਣੀਆਂ ਹਨ — ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਆਪ ਨੇ ਛੂਤ ਛਾਤ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ —

‘ਨੀਚਾ ਅੰਦਰ ਨੀਚ ਜਾਤਿ
ਨੀਚੀ ਤੂੰ ਅਤਿ ਨੀਚ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗਿ ਸਾਥ
ਵਡਿਆ ਸਿਉਂ ਕਿਆ ਗੀਸ ॥

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪ ਨੇ ਦਸਾਂ ਨਹੁਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਖਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਵਕਤ ਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਮਤ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਸਮਾਂ ਖਵਾਈਆਂ ਜਿਸ ਦਾ ਵਰਨਣ ਆਪ ਨੇ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ —

ਹਰਭਜਨ ‘ਦਰਦੀ’

ਪਤਝੜਾਂ ਹਨੇਰਿਆਂ ਨੇ ਹਰ ਰਾਹ ਤੇ ਹੈ ਰੋਕਿਆ,
ਫਿਰ ਵੀ ਤੁਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹੈ, ਅੰਧ ਮੌਸਮ ਦਾ ਮਾਰਿਆ।
ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦਾ ਗਿਲਾ ਤਾਂ ਦਿਲ ਵਿਚ ਰਿਹਾ,
ਘੇ ਮੂੰਹ ਜਦ ਡਿਗ ਪਿਆ, ਦੋਸਤਾਂ ਦਾ ਮਾਰਿਆ।

ਤਿਲ ਤਿਲ ਹੋ ਤੇਲ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਜਲਦਾ ਰਿਹਾ, ਜਲਦਾ ਰਿਹਾ,
ਹਨੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਟਦਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਚਾਨਣਾਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ।

ਚੋਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਦਾ ਬਚਾਉਂਦਾ ਸੀ ਜੀਉਂਦਾ ਆ ਰਿਹਾ,
ਹੋਸ਼ ਆਉਣ ਤੇ ਸਮਝ ਆਈ ਕਿ ਸਾਧਾਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ।

ਪ੍ਰਵਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਲੀਥਾਂ ਨਾ ਕਰ ਖਤਮ ਸਕੀਆਂ,
ਗਲੀਆਂ 'ਚ ਝੁਲਦੇ ਲਹੂ ਦੇ ਗਮਾਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ।

ਤੁਰੇ ਸਾਂ ਸਵੇਰਿਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਤੁਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ,
ਅਨੇਕਾਂ ਜੁਗਨੂੰਆਂ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਰਾਤਾਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ।

ਧਰਮਾਂ, ਸਵੇਰਗਾਂ, ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਪਵਿਤਰ ਹੋਇਨਸਾਨੀਅਤ,
ਬੂਠੇ ਕੂੜ ਭਰੇ ਹੁੰਗਾਰਿਆਂ ਸਚ ਨੂੰ ਹੈ ਮਾਰਿਆ।

ਪਤ੍ਰੇ, ਕਿਥੋਂ ਤੁਰੇ ਸੀ, ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਕਿਥੇ ਹੋ ਜਾ ਰਹੇ,
ਬੁਝਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆਂ ਗਲਤ ਰਾਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ।

ਇਹ ਕਬਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਵੀ ਠੀਕ ਈ ਐ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਨੌਲਾ

“ਉਏ ਮੁੰਡਿਓ ਦੇਖਿਓ ਕਬਾਰ ਕੀ ਕਹਿਓ, ਮੇਨੂੰ ਤਾਂ ਘਰੇ ਕੋਈ ਉਈ ਨੀ ਦੱਸਦਾ ਬਈ ਇਹ 'ਚ ਕੀ ਲਿਖਿਐ। ਸੋਚਿਆ ਚਲੇ ਅੱਜ ਮਨਾ ਸੱਥ 'ਚੋਂ ਹੀ ਸੁਣ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਆਂ।” ਬਾਬੇ ਕਰਮੂ ਨੇ ਸੱਥ 'ਚ ਬੈਠੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਅਖਬਾਰ ਫੜਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਮਾਮੂਲੀ — ਭਜਨ ਲਾਲ, ਦੀਪੇ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਸੁਰਖੀ ਪੜ੍ਹੀ।

“ਹੈਂ! ਨੁਕਸਾਨ ਮਾਮੂਲੀ, ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਪਾਣੀ ਹੀ ਪਾਣੀ ਫਿਰਦੇ, ਫਸਲਾਂ ਮਰਗੀਆਂ, ਮਕਾਨ ਢਹਿ ਗਏ, 500-600 ਬੰਦਾ ਮਰ ਗਿਆ ਤੇ ਡੰਗਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਅਜੇ ਨੁਕਸਾਨ ਮਾਮੂਲੀ ਹੋਇਐ” ਬਾਬੇ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਆ, ਦੇਖ ਬਾਬਾ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋ, ਕਿਵੇਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਤੇ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਦੀਪੇ ਨੇ ਪੇਜ ਪਲਟਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

“ਮੇਨੂੰ ਲਗਦੇ ਇਹ ਕਬਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਵੀ ਠੀਕ ਈ ਐ, ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਹਿਓ ਨੁਕਸਾਨ ਮਾਮੂਲੀ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਆ ਫੋਟੂ ਲਾ ਰਿਹੇ ਪਾਣੀ 'ਚ ਡੁੱਬੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ।” ਬਾਬੇ ਨੇ ਹੋਰਾਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਬਾਬਾ ਇਹ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਨੀ ਕਹਿਓ ਇਹ ਤਾਂ ਭਜਨ ਲਾਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਦਾ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਐ। ਦੀਪੇ ਨੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਆਖਿਆ।

“ਅੱਛਿਆ ਅੱਛਿਆ ਇਹ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਆਖੀ ਜਾਵੇ ਉਵੇਂ ਹੀ ਛਾਪੀ ਜਾਂਦੇ ਐ।” ਬਾਬੇ ਨੇ ਤਸੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਹੋਰ ਸੁਣ ਬਾਬਾ ਭਜਨ ਲਾਲ ਨੇ ਇਕ ਜੁਗਤ ਹੋਰ ਦੱਸੀ ਐ, ਬਈ ਜਿਹੜੇ ਆਪਾਂ ਬੋਰਾਂ ਦੇ ਟੋਏ ਡੁੱਘੇ ਹੀ ਡੁੱਘੇ ਕਰੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ਪੈਣੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹੁਣ ਪਾਣੀ ਉਤੇ ਆਜੁਗਾ, ਨਾਲੇ ਕਹਿਓ ਆਉਂਦੀ ਹਾੜੀ ਵੀ ਚੰਗੀ ਹੋਊਗੀ।

“ਉਏ ਹਾੜੀ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਛੱਡੋ, ਆਸਾਉਣੀ ਦਾ ਕੀ ਬਣ ਜਿਹੜੀ ਮੀਂਹਾਂ 'ਚ ਹੀ ਗਲਗੀ, ਇਹ ਭਜਨ ਲਾਲ ਹੈ ਕੋਟ” ਬਾਬੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਭਾਲਦਿਆਂ ਆਖਿਆ।

ਇਹ ਉਹੀ ਹਰਿਆਣੇ ਵਾਲਾ, ਹੁਣ ਇਹ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਐ ਸੇਂਟਰ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਕਦੇ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ — ਦੀਪੇ ਨੇ ਬਾਬੇ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਫੁਡਾਉਂਦਿਆਂ ਆਖਿਆ।

“ਫੇਰ ਆਪਾਂ ਕੀ ਭਾਲਦੇ ਆਂ, ਜਦੋਂ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਹੀ ਟਿਚਰਾਂ ਕਰ ਰਿਹੇ। ਇਹ ਕਹਿਦਾ ਹੋਇਆ ਬਾਬਾ ਅਖਬਾਰ ਫੜਾ ਘਰ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਿਆ।

ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ

ਸ਼ਿਮਲਾ — ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਰਾਮ ਜਾਖੜ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਜਨਤਕ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਾਰੇ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪਾਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਥੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਿਲਵਰ ਜੁਬਲੀ ਜ਼ਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਫੇਰੀ ਬਾਅਦ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੰਬੰਧੀ ਗੈਰਨ ਭਰ ਕੇ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

Daljit Singh Sidhu

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਦਫਤਰ

ਐਸ. ਐਂਡ ਐਸ. ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ

ਅਸੀਂ ਵਿਜ਼ਟਿਰ ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

S. & S. INSURANCE

6658 MAIN ST., VANCOUVER, B.C.
(IN PUNJABI MARKET)

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕੀਟ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਦਫਤਰ। ਕਾਰਾਂ, ਟਰੱਕਾਂ, ਵੇਨਾਂ ਤੇ ਪਿੱਕਅਪਾਂ ਦੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਲਈ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ!

Bus. 324-5711

MORTGAGE MONEY?

High mortgage amounts available
on conventional basis
No insurance fees!
Purchasing or re-financing

Bad credit
rating?
Turn Down?

NO PROBLEM

Residential, Commercial, Motels &
Interim financing.
1st & 2nd Mortgages

1 & 2nd Mortgage up to 85-90%

AFRO-CANADIAN MORTGAGE LTD.

8 YEARS EXPERIENCE
SHERALI VELJI

Ph. 433-6391

Monday to Friday 9.30 to 5.30 Ste. 300-3665 Kingsway Vancouver, B.C.
Saturday 11-4 Res: 433-7975

INCOME TAX from \$15 ACCOUNTING

ਸਰੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ
ਵਾਰਮ ਭਰਨ ਵਾਲਾ ਦਫਤਰ। ਮਾਂਗਟ ਹੋਰਾਂ ਦੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ
ਦਾ ਵਾਜਬ ਰੇਟ ਤੇ ਲਾਭ ਉਠਾਓ। ਦਫਤਰ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ
ਹੈ।

- Income Tax
- Book-Keeping
- Accounting & Incorporation
- Insurance (Life, Sickness, Group, Travel, Visitors)

MANGAT AGENCIES

No. 2-7171 King George HWY
SURREY, B.C.

(Authorized Ad)

C.S. Mangat
(Ex. Bank Manager)

594-5711 594-2254

ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ੀਦਣੀ ਜਾਂ ਵੇਚਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ

ਵਾਰਮ, ਘਰ, ਲਾਟ ਜਾਂ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ
ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੋ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਡੀ ਭੀਲ
ਦਿਵਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ

ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ

PH. Bus. 437-9431

Res. 434-8987

UNITED REALTY

2443 Kingsway, Vancouver, B.C.
V5R 5G8

MERIDIAN INSURANCE

**Life &
Accident sickness**

LOCATION 1

3268 COAST MERIDIAN RD.,
PORT COQUITLAM, B.C. V3B 3N4

LOCATION 2

Unit 115-8980 - No. 3 Road, RICHMOND, B.C. V6Y 2E8

(ਜੋ ਕਿ ਫਰਾਂਸਿਸ ਸਟਰੀਟ ਤੇ ਨੰਬਰ 3 ਰੋਡ ਦੇ ਕੋਨੇ ਤੇ ਹੈ)

ਸੰਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ

Ph. 272-0700

FOR ALLSTATE LOW RATES PLUS AUTOPLAN FINANCE
— AVAILABLE ON APPROVED CREDIT

ਘਰਾਂ ਦੀ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਕਰਾਉਣ ਲਈ

Santbir Minhas

Res. 271-1248

ICBC, house, tenant, commercial

ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਇਰ ਇੰਝ ਕਿਹਾ

ਗਿ: ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 'ਬੱਲ'

ਗੁਰਮਤ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮੋਢੀ ਅਤੇ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਰਤਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਧਰਮਾਂ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਆਗੂ ਸਵੀਕਾਰਿਆ। ਧਰਮ ਮਨੁੱਖ ਅਜੇਹੇ ਪਰਮ-ਪੁਰਸ਼ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਰਬ ਸਾਂਝਾ ਸੀ। The Sikh and the Sikh-ism ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਗੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ 'ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ' ਤੇ 'ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹ' ਕਿਹਾ।' 'ਨ ਹਿੰਦੂ ਨ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹ ਬਾਰੇ 'ਇਕਬਾਲ' ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰ ਉਨੀ ਆਖਿਰ ਸਦਾ,
ਤੋਹੀਦ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਸੇ,
ਹਿੰਦ ਕੋ ਇਕ ਮਰਦਿ-ਕਾਮਲ ਨੇ
ਜਗਾਇਆ ਖਵਾਬ ਸੇ।

ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਸਭ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਆਬਵਾ ਪਵਿਤਰ ਸਰੋਵਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ ਜਿਥੇ ਹਰ ਜਾਤਾਂ, ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਮਾਨਵ ਟੁਬੀ ਮਾਰ ਕੇ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਰੀਵੀ ਮਨ ਦੀ ਮੈਲ ਨੂੰ ਧੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇੰਜ ਸੰਪਰਦਾ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਸੁੰਗੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਸੁੰਗੜੀ ਹੋਈ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਅਨੇਕਤਾ ਅਰਥਾਤ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਸਫਲ ਯਤਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਸੋ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਰਚੇਤਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਸੀ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੰਪਰਦਾ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ :—

ਪੁਛਣ ਫੌਲ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਵਡਾ,
ਹਿੰਦੂ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨੋਈ।
ਬਾਬਾ ਆਖੇ ਗਾਜੀਆਂ ਸੁਭ
ਅਮਲਾਂ ਬਾਝੇ ਦੋਨੋ ਰੋਈ।

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਉਹ ਮਹਾਨ ਰਚਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਸੁਣਦਿਆਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਕੌਮਲ ਹਿਰਦਾ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਾਵਿ-ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਵਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨਤਾ ਹੈ। ਜਪੁਜੀ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਲਿਖਦੇ ਹਨ 'ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਹਿਲੂ ਤੇ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਸੋਲਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਮਰ ਤਸਵੀਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਮਨੋਤਾ, ਨਿਸਚੇ, ਧਰਮ ਤੇ ਕਰਮ ਆਦਿ ਝਾਕਦੇ ਪਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਰੋਏ ਤੇ ਅਮਰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਦਾ ਸੰਚਾਲਕ (ਕਰਤਾ ਜਪੁਜੀ) ਨਵੇਂ ਉਸਾਰੂ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋਣ ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਉਲੀਕਦਾ ਨਜ਼ਰੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।'

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਤਾ ਇਸੇ ਹੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਵਿਚ ਜੋ ਮੂਲਮੰਤਰ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਸਚੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਹੋਂਦ, ਹਸਤੀ ਤੇ ਸਚੇ ਸਰੂਪ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਹੀ

ਸ਼ਾਬਰ ਨੇ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਵੇਲੇ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗੀ ਕੋਈ ਕੁਝ ਲਿਆ ਪੁੱਤ੍ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁਰਮਤੀ ਸਮਝੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਕੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ।

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਾਰੰਸ਼, ਤੱਤ ਜਾਂ ਨਿਚੋੜ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਤੱਤ ਜਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਵਿਚ ਬੜੇ ਪਵਿਤਰ ਤੇ ਉਚਤਕ ਬੰਦ ਉਚਾਰੇ ਹਨ। ਮੂਲਮੰਤਰ ਰਾਹੀਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਉਸਤਤ ਵਿਚ ਉਚਾਰਿਆ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੂਲ ਰੂਪ 'ਚ ਚੌਦਾਂ ਰਤਨ ਹਨ ਜਿਵੇਂ—

ੴ, ਸਤਿ, ਨਾਮੁ, ਕਰਤਾ, ਪੁਰਖ, ਨਿਰਭਉ, ਨਿਰਵੈਰੁ, ਅਕਾਲ,
ਮੂਰਤਿ, ਅਜੂਨੀ, ਸੈਭੰ, ਗੁਰ, ਪ੍ਰਸਾਦਿ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸੰਪਰਦਾਇਕਤ ਦੀਆਂ ਕਰੜੀਆਂ ਕੜੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਜੰਗ ਨਾਲ ਜਾਮ ਹੋ ਚੁਕੀਆਂ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ 28ਵੀਂ ਪਾਉੜੀ ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :—

ਮੁੰਦਾ ਸੰਤੋਖ ਸਰਮੁ ਪਤ੍ਰੁ ਝੋਲੀ,
ਧਿਆਨਕੀ ਕਰਹਿ ਬਿਝੂਤਿ॥

ਖਿਬਾ ਕਾਲ ਕੁਆਰੀ ਕਾਇਆ,
ਜੁਗਤਿ ਭੰਡਾ ਪਰਤੀਤਿ॥

—o—

ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਆਕਾਰ
ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਈ॥
ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਜੀਅ
ਹੁਕਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ॥
ਹੁਕਮੀ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਹੁਕਮਿ
ਲਿਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਾਈਅਹਿ॥
ਇਕਨਾ ਹੁਕਮੀ ਬਖਸੀਸ
ਇਕਿ ਹੁਕਮੀ ਸਦਾ ਭਵਾਈਅਹਿ॥

ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਭੌਤਿਕਵਾਦ ਅਰਥਾਤ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਮਾਨਵ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ਖੇਤਰ ਵਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ! ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 'ਜਿਹਾ ਬੀਜੇ ਸੋ ਲੁਣੈ ਕਰੇਮਾਂ ਸੰਦੜਾ ਖੇਤ' ਭਾਵ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੇ ਜਿਹੇ ਕਰਮ ਕਰੇਗਾ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਫਲ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। ਪਰ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਪਾਵਨ ਸਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇੰਜ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਆਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਸਵਰਗ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਲਈ ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਰੇ, ਸਗੋਂ ਸੁਆਲ ਹੈ ਕਿ ਕੂੜ ਦੀ ਜੰਜੀਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿ ਉਹ ਸਚਿਆਰਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਇੰਜ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਚਿਆਰੇ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਪਗਡੰਡੀਆਂ ਤੇ ਚਲਦੀ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਉਸੇ ਸੱਚ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ, ਦਾ ਰੂਪ ਕਿਵੇਂ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ,
ਕਿਵ ਕੂੜੇ ਤੁਟੇ ਪਾਲਿ।

ਇਸ ਦੇ ਜੁਆਬ ਵਜੋਂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ ਕਿ :—

ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ,
ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲਿ॥

(ਅਰਥਾਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਾਣੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੁਆਰਾ ਕੂੜ ਦੀ ਕੰਧ (ਜੰਜੀਰ) ਟੁਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।)

ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸਦਕਾ ਹੀ ਜੀਅ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸਦਕਾ ਹੀ ਦੁਖ-ਸੁਖ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਚੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸਦਕਾ ਮਿਹਰਾਂ ਤੇ ਦਾਤਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਕਾਰਜਗਾਰ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਵਾਗਵਨ ਦਾ ਚਕਰਾਂ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਬੁਧੀਜੀਵ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹਉਮੈ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

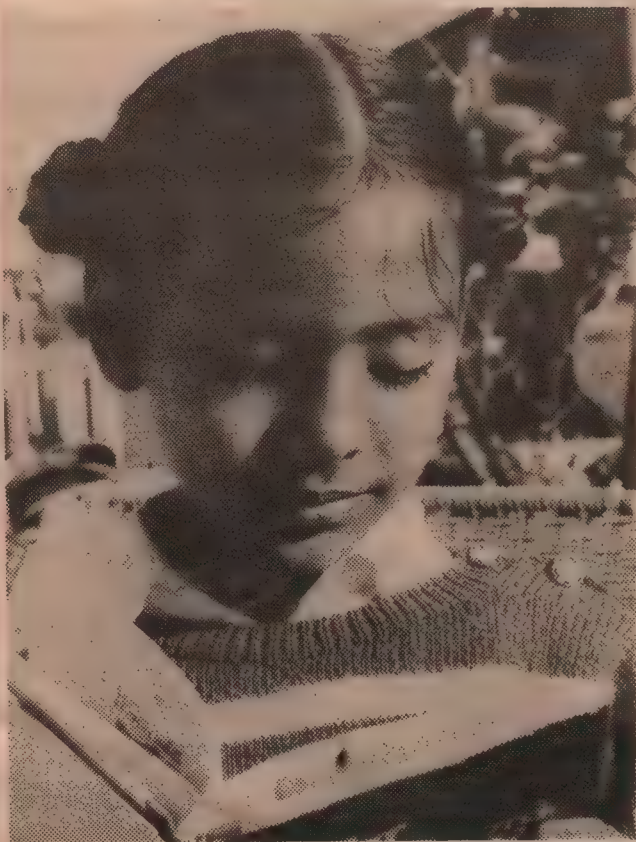
ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਜੇ ਬੂਝੇ,
ਤ ਹਉਮੈ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ॥

ਹੁਕਮ ਇਕ ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਅਥਵਾ ਰਬੀ ਇਛਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਉਮੈ ਤੁਛ ਜਿਹੀ, ਨਿਮਾਣੀ ਜਿਹੀ ਇਛਾ ਹੈ। ਜੇ ਇੰਜ ਹੀ ਆਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਹਉਮੈ ਸੁਆਰਥੀ ਇਛਾ ਹੈ ਤੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਤਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਹੁਕਮ ਹੈ ਸਾਗਰ ਤੇ ਹਉਮੈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਇਕ ਬੁਲਬੁਲਾ।

ਉਸ ਸਚਿਆਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਰਲ ਰਸਤਾ ਨਾਮ ਜਪਣ ਦਾ ਦਰਸਾਇਆ। ਸਿਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਨਾਮ ਜਪਣ ਤੇ ਹੀ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਨ ਰੂਪੀ ਮੈਲ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਰੋਗ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮ ਉਤਮ ਦਾਰੂ ਹੈ, ਕਪੜੇ ਦੀ ਮੈਲ ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਤਾਂ ਦੂਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵੀਕਲੀ ਫੀਚਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ

ਵਲੋਂ — ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਖਿਆਲੀ ਪੁਲਾਉ :- ਸੁਪਨਚਿੱਤਰ, ਕਲਪਨਾ, ਖੁਸ਼ ਫਹਿਮੀ ਅਤੇ ਮਨ ਇੱਛਿਤ ਧਾਰਣਾ ਆਦਿ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਨਾਮਲ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। ਪਰ ਜੇ ਕਰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਭਾਰੂ ਹੋ ਜਾਣ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਕਲਪਨਾ ਵਿਚ ਹੀ ਡੁੱਬੇ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਠੋਸ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਅਸਲੀਅਤ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਹਾਲਤ ਵਲ ਜਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵੱਲ ਇਕਾਗਰਤਾ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਸ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਜੇਤੂਆਂ, ਸੁਰਬੀਰਾਂ, ਪਰਮ ਮਨੁੱਖਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਸੁਪਨਚਿੱਤਰ ਘੜਦੇ ਹਨ। ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ, ਕੌਮਿਕ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਆਦਿ ਇਹਨਾਂ ਖਿਆਲੀ ਪੁਲਾਉ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਘਾਤਕ, ਢਾਹੂ ਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਮਨ-ਤਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਵਹਿੰਦੇ ਤੇ ਕਲਪਨਾਵਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਬਚਪਣ ਤੋਂ ਜੁਆਨੀ ਤਕ ਕਾਫੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਇਹ ਭੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰਭਰੇਟ ਤੇ ਨੌਜੁਆਨ ਉਮਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਖਿਆਲੀ ਪੁਲਾਉ ਵਿਚ ਬੀਤਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਲੀਅਤ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੇ ਕਠਨ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਖਿਆਲੀ ਪੁਲਾਉ ਨਾਲ ਸੁਲਝਾਉਣਾ ਸੌਖਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਅਸਲ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇਹ ਹੈ। ਇਹ ਖਾਸ ਕਰ ਉਹਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਿੱਤਰ ਜਾਂ ਸਹੇਲੀ ਨਹੀਂ। ਜਿਸਮਾਨੀ ਜਾਂ ਦਿਮਾਗੀ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਭੀ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬੱਚਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਪੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਵਲ ਇਕਾਗਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਈ ਬੱਚੇ ਖਿਆਲੀ ਪੁਲਾਉ ਕਰਨ ਲਈ ਪਲੇਨ ਕਰਕੇ ਸਮਾਂ ਕੱਢਦੇ ਹਨ। ਸੰਗਾਊ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਸੰਗਾਊਪਣਾ, ਇਕੱਲਾਪਣ ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਆਦਿ ਘਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਯੋਗਤਾ, ਸਮਰਥਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਉ ਤੇ ਹੋਸਲਾ ਦਿਉ। ਬੱਚੇ ਵਿਚ ਹਾਲਾਤ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੀ ਉਮਰ ਅਨੁਸਾਰ ਚੈਲੰਜ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਦਿਉ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਭੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਨਾਲ ਯੋਗਤਾ ਆਉਣ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਕਈ ਵਾਰ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਲਾਚਾਰ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਅਸਲੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਿਉ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਰੋਏ ਪੱਖਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਤੇ ਜੋਰ ਦਿਉ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਪਾਹਜ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰੂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਲਾਉ। ਕਈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਲਖਾਈ ਬੜੀ ਮਾੜੀ, ਕੋ-ਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਚਾਲ ਢਾਲ ਭੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਸਰਗਰਮੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸੇ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀਣਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਮਨੋ-ਰੰਜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਿਸ ਪੱਖ ਵਿਚ ਬੱਚਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ, ਉਸ ਪੱਖ ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜਾਂ ਘਾਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਸਾਰੂ ਹੋਬੀ (hobby) ਵਿਚ ਲਾਉ।

ਖਿਆਲੀ ਪੁਲਾਉ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਲਾਉ ਜਿਸ ਵਿਚ ਧਿਆਨ, ਸਪੀਡ, ਯਾਦਾਸ਼ਤ, ਨੋਟ ਲੈਣ ਆਦਿ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ। ਡੋਰ ਡੋਰ, ਅਯੋਗ ਹਾਸਾ ਅਤੇ ਐਵੇਂ ਐਵੇਂ ਨੂੰ ਇਧਰ ਉਧਰ ਘੁਮਾਉਣਾ ਆਦਿ ਭੀ ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਉਂਤਬੱਧ ਤੇ ਉਸਾਰੂ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਲਾਉ ਯੋਗ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰੋ। ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਚੰਗਾ ਬਣਾਉ। ਜੇ ਕਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਖਿਆਲੀ ਪੁਲਾਉ ਅਤੇ ਅਸਲੀਅਤ ਦੇ ਫਰਕ ਦਾ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪ੍ਰੋਵੋਕੇਸ਼ਨ ਬੰਦ ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਲਉ।

■ BUYING ■ SELLING

Free Evaluation For Your Property
Call any time
Without any obligation

Ph. Bus: 736-3831 Res: 434-8548

Pager 687-1985 #2229

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6

ਕਾਮ ਭੁੱਖਾ ਸ਼ਿਸ਼ੀ ਉਭੇ ਅਜ ਦਾ ਇਨਸਾਨ ਹੈ
ਤ੍ਰਿਪਤੀਆਂ ਦੇ ਵਸ ਹੋ ਕੇ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਵਾਸਨਾਈ
ਸ਼ਰਾਫਤਾਂ ਦੇ ਭੁਰਕਿਆਂ ਹੇਠ ਛੁਪਿਆ ਬੇਈਮਾਨ ਹੈ।

ਡਾ. ਨੂਰ ਭਾਰਤੀ

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ SUBSCRIPTION FORM

To The Canada Darpan
P.O. BOX 265
Surrey, B.C.
Canada, V3T 4W8
Ph. 581-4473

I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as
my Subscription for the year(s)..... I may be
sent the newspaper at the following address :

Name.....
Address.....
City.....
Province.....
Postal code.....
PHONE.....

One Year	30 dollars
Two Year	55 dollars
Three year	80 dollars
Life membership.....	500 dollars
ASIA.....	150 dollars[a year]
U.S.A.	35 dollars [a year]
Europe	150 dollars[a year]
Africa	150 dollars [a year]

ਕਰਤਾਰ ਫੋਟੋ ਸਟੂਡੀਓ

1 HOUR PHOTO SERVICE
KARTAR PHOTO STUDIO

4279 - Fraser St. (27th Ave.)
Vancouver, B.C.

We Do Passport, 5 Mins. Service,
Portrait Photos & Weddings

Off; 872-6060

FREE!! FREE!!!
1-5x7 STUDIO PORTRAIT
\$15.00 Value-- Free with this Coupon
With any Photo

L/R

LAKEVIEW

REALTY LTD.
DELTA

590-3231

7909 SCOTT RD. DELTA

ਸੇਲ 'ਤੇ ਹੈ

- ਸਰੀ ਵਿਚ ਦਸ ਏਕੜ ਦਾ ਫਾਰਮ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ Hot Water/Heat ਵਾਲਾ ਘਰ ਹੈ, ਬੇਸਮਿੰਟ ਸੁਈਟ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ 10 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਬਲੂ ਬੇਰੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੀਮਤ ਸਿਰਫ \$4,99,000
- 19.67 ਏਕੜ ਦਾ ਫਾਰਮ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਲੂਬੇਰੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਘਰ ਵੀ ਹੈ। ਕੀਮਤ ਸਿਰਫ \$2,99,000
- 19.7 ਏਕੜ ਦਾ ਫਾਰਮ ਜਿਸ ਵਿਚ 2 ਘਰ ਹਨ — 11 ਏਕੜ ਵਿਚ ਬਲੂਬੇਰੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ — ਕੀਮਤ ਸਿਰਫ \$3,40,000 ਡਾਲਰ।
- ਸਰੀ ਵਿਚ 13 ਏਕੜ ਦਾ ਫਾਰਮ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਲੂਬੇਰੀ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ — ਕੀਮਤ ਸਿਰਫ \$1,30,000
- 61 ਏਕੜ ਦਾ ਫਾਰਮ ਜਿਸ ਵਿਚ 3 ਬੈਂਡਰੂਮ ਦਾ ਬੇਸਮਿੰਟ ਵਾਲਾ ਘਰ ਹੈ — ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੈਬਨਾਂ ਵੀ ਹਨ — 40 ਏਕੜ ਵਿਚ ਰਸਬੇਰੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਬਾਕੀ ਬਲੂਬੇਰੀ ਬੀਜਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਕੀਮਤ ਸਿਰਫ \$7,95,000

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ

ਘਰ : 594-7629

ਦਫਤਰ : 590-3231

ਸਿੰਘਾ ਪੇਜਰ : 645-9504

ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਇੱਥੋਂ ਇੱਕੀ ਦਿਨ

— ਆਖਰੀ ਕਿਸ਼ਤ

— ਰਘੁਬੀਰ ਦੰਡ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਵੇਖੋ)

7 ਜੂਨ, 1988 (ਮੰਗਲਵਾਰ)

ਭੈਣ ਜੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਬਹੁਤ ਮਸਰੂਰ ਔਰਤ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਇੰਗੋ ਬੋਲਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਤੀਤ ਕਰੇ। ਪਰ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਬੋਝ ਤੇ ਦਰਦ ਆਪਣੇ ਜਿਗਰ ਵਿਚ ਸਮੋਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਕਾਮਰੇਡ ਚੈਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਦੀ ਅਸਲੀ ਵਾਰਸ ਹੈ ਇਹ ਲੜਕੀ। ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਤੁਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਘਰ ਨਾ ਜਾ ਸਕੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਘਾਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਤੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਗੀਅਲ ਇਸਟੇਟ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸਟੇਟ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਗੀਅਲ ਇਸਟੇਟ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਤੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਘਰ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਤੇ ਭੈਣ ਜੀ ਚਰਨਜੀਤ, ਸਾਧੂ ਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀਸ਼, ਬਲਦੇਵ ਮਾਨ ਤੇ ਉਹਦੀ ਪਤਨੀ ਕਮਲ ਵੀ ਪੁੱਜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ ਤਪਾਕ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਚਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਧੂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀਸ਼ ਇਸ ਮਿਲੀ ਜਿਵੇਂ ਸਕੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਹੋਣ। ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਇਕ-ਦੂਜੀ ਨਾਲ ਲਗ ਕੇ ਬੈਠੀਆਂ ਰਹੀਆਂ।

ਬਲਦੇਵ ਤੇ ਕਮਲ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਾਡੇ-ਸੁਭਰੇ ਬੱਚੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਏ ਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗੇ: “ਅੱਕਲ ਜੀ, ਕੀ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਟੋਗ੍ਰਾਫ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ?”

ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ-ਚੰਗਾ ਵੀ ਲਗਿਆ ਤੇ ਸੰਗ ਵੀ ਆਈ। ਰੋਣ ਵੀ ਨਿਕਲਣ ਲਗਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਏਡਾ ਕੁ ਹੀ ਸਾਂ ਜਦੋਂ ਬੇਬੇ ਮਰ ਗਈ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਸਖਣੇਪਣ ਨੇ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰੋਂ ਕਿੰਨੇ ਕੋਮਲ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਮੈਂ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ... ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ, ਆਪਣੀ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਬਿਠਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ: “ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਬੱਚੇ ਬਣੋ! ਉਚ-ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ।”

ਫਿਰ ਤੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਲੜਕਾ ਮੇਰੀ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ ਤੇ ਫੋਟੋ ਖਿਚਵਾਉਣ ਲੱਗਿਆ।

ਮੈਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਅਮਲਾਂ ਨਾਲ ਬੜਾ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ। ਹਰ ਘਰ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਇਹੀ ਵਤੀਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਰਦ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਿਟਿੰਗ ਰੂਮਾਂ ਵਿਚ ਦਾਰੂ ਪੀ ਕੇ ਘਰ ਮੁੜ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬੜੇ ਗੁਸਤਾਖ ਜੀਵ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਮਾਲਕਣ ਦਾ ਵੀ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਫੈਸ ਨਾਲ ਘਰ ਦੀ ਰੋਟਕ ਰੋਸ਼ਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਘਰ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਥੇ ਬੀਬੀਆਂ ਕਿਚਨ ਵਿਚ ਤਾੜੀਆਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਵਾਬ-ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਦਾ ਇਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ।

ਫਿਰ ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕਮਲ ਨੇ ਗਜ਼ਲ ਸੁਣਾਈ। ਮੈਂ ਸਮਝਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਕੁੜੀ ਐਵੇਂ ਜਿਹੀ ਗਜ਼ਲ ਗਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤਲਵੰਡ ਵੀ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਵਧੀਆ ਗਾਉਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਫੇਕਸ਼ਨ ਤੇ ਨਾਂ ਸੁਣਦੇ। ਪਰ ਕਮਲ ਨੇ ਅਤਿ ਨਰਮ ਤੇ ਅਤਿ ਸੋਹਣੇ ਤਰੰਨਮ ਵਿਚ ਗਜ਼ਲ ਸੁਣਾਈ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹੇ ਸੋਹਣੇ ਤਰੰਨਮ ਵਿਚ ਗਾਈ ਗਜ਼ਲ ਪਹਿਲਾਂ ਘੱਟ ਹੀ ਸੁਣੀ ਸੀ ਉਹਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਮੌਲਿਕ ਅੰਦਾਜ਼ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਇਕ ਗੀਤ ਸੁਣਾਇਆ। ਉਹ ਵੀ ਕਮਾਲ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਮਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਹੁਨਰ ਦਾ ਰਿਆਜ਼ ਕਰੋ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਕਲਾ ਲਈ ਰੁਚੀ ਤੇ ਅੱਗ ਪੈਦਾ ਕਰੋ। ਸਿਰਫ ਸੱਚਾ ਕਲਾਕਾਰ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਖਾਣਾ ਖਾਧਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੇ ਸਾਧੂ ਨੇ ਇਕੋ ਗਲਸ ਵਿਚੋਂ ਬੜੀ ਜਿੰਨੀ ਵਾਈਨ ਪੀਤੀ। ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਬਾਦ ਬਹੁਤ ਮਿਠੇ ਅੰਬ ਖਾਧੇ। ਫਿਰ ਗੁਰਨਾਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਪਰ ਰਾਤ ਬਹੁਤ ਗੁਜ਼ਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ। ਰਾਤ ਦੇ ਸਾਢੇ ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਅਸੀਂ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। ਬੜੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸ਼ਾਮ ਸੀ।

* * *

8 ਜੂਨ, 1988 (ਬੁੱਧਵਾਰ)

ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਗਏ। ਗੁਰਨਾਮ ਹਰਮਿੰਦਰ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਮੈਂ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵੀਜ਼ੇ ਸਾਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਕਲੀਫ਼ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਗਏ ਸਨ। ਤਕਲੀਫ਼ ਤਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਰੂਸੀ ਅਥੋਸੀ ਵਾਲੇ। ਜਿਵੇਂ ਕੁੱਤੇ ਨੂੰ ਹੱਡੀ ਦਾ ਸੁਆਦ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸੁਆਦ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਹੱਦ 'ਤੇ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇ ਹੋਣੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪਾਸਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਮੋਹਰਾਂ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਬਣੇ ਗੇਟ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਖਲੋ ਗਏ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ: ਕਾਸ਼ ਇਹ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਕਦੀ ਬੰਦ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ: ਸਾਂਝੀ ਮਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ!

ਕਾਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ-ਭਰ ਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਦਹਿ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੰਸਾਰ ਸਿਮਟ ਕੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਵਿਚ ਆ ਜਾਵੇ! ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਇਕ ਖਾਸ ਹੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਰੂਪਮਾਨ ਹੋਣਾ ਹਾਲੀ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਇਹ ਪੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਹੱਦਾਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਖੁਦਗਰਜ਼ ਸਿਆਸਤ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਮਰਾਜ ਕੈਨੇਡਾ ਨਾਲ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੱਦ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਕਿਊਬਾ ਨਾਲ ਇਸ ਹੱਦ ਤੀਕ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਊਬਾ ਦੇ ਮਰ ਰਹੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਵੀ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਭੈਣ ਜੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਦਾ ਮੁਝ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਦਿਨ 'ਤੇ ਪੈ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਕਈ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਗ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵਰਗਾ ਹੈ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣਿਆਂ ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਫੁੱਲ ਵੀ ਤੜਫਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਨਾਮ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰ ਚਲਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਸਾਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਇਹ ਭਾਗ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਸੋਹਣਾ ਤੇ ਰੁੱਖ-ਰੁੱਖਾ ਲੱਗਿਆ। ਗੁਰਨਾਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਹੈ। ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਆਵੇਗੇ ਤਾਂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਾਂਗੇ ਤੇ ਅਸ਼-ਅਸ਼ ਕਰ ਉਠਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਬੈਲਿੰਘਮ ਸ਼ਹਿਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਸਟੋਰ ਵੇਖ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਇਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਬਹੁਤਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਚਲੋ ਕੋਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਨਾਮ ਹੋਰੀ ਸਾਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਹਰਮਿੰਦਰ ਭੈਣ ਜੀ ਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਬੈਠੇ ਰਹੇ। ਅਸੀਂ ਘੰਟਾ ਕੁ ਸਟੋਰ ਵਿਚ ਫਿਰਦੇ ਰਹੇ। ਬੇਅੰਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਉਸਰੇ ਪਏ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਚੰਦੀ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁੜਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਸਾਂ ਤੀਹ ਕੁ ਡਾਲਰ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੀ ਬਿਨਾਂ ਡਿਊਟੀ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਇਕ ਬਲਾਊਜ਼ ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਨੇ ਕੁਝ ਕੈਸਿਟ ਟੇਪਾਂ।

ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਮੈਂ ਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਤਾਂ ਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਬੈਠੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਹਰਮਿੰਦਰ ਇਕ ਹੋਰ ਸਟੋਰ 'ਚ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੀ ਖਰੀਦੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਨਾ ਲੱਗੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਡਿਊਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੀਂ। ਹਰਮਿੰਦਰ ਦਾ ਮੁਝ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰਾਬ ਸੀ ਹੀ ਹੁਣ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਲੈਕਚਰ: “ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਡਰਪੋਕ ਹੋ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਤੁਰ ਕੇ ਹੀ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਵੀ ਫੜਨਾ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਤਾਂ ਵੀ ਫੜਵਾ ਦੇਵੋ। ਯਾਦ ਏ, ਜਦੋਂ ਪਾਲਮ ਦੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੇ ਕਸਟਮ ਵਾਲੇ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟੇਪ ਕਿੰਨੇ ਦੀ ਐ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੀਹ-ਪੱਚੀ ਪੌਂਡ ਦੀ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਧਰੀ ਇੰਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀ। ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਬੋਲ ਪਏ ਸੀ ਕਿ ਨਹੀਂ ਜੀ, ਚਾਲੀ-ਪੰਜਾਹ

ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਹਿਤ

ਰਘੁਬੀਰ ਦੰਡ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਸਾਡੇ ਬਹੁਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਕਈਆਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ 'ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ' ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰ ਡਾ: ਰਘੁਬੀਰ ਦੰਡ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਚਾਰ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਹੋਰ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਘੁਬੀਰ ਦੰਡ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਲੇਖਕਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਅਨੁਭਵ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ — ਉਸ ਨਾਲ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਪਾਠਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰਘੁਬੀਰ ਦੰਡ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸਮਝਕੇ ਹੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਾਰਾ ਦੋਸ਼ ਅਖਬਾਰਾਂ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹਨ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਛਾਪਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

—ਸੰਪਾਦਕੀ ਮੰਡਲ—

ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਥਾਂ ਬੜੇ ਸਚਿਆਰ ਪੁੱਤਰ ਬਣਦੇ ਹੋ ...।”

ਇਹ ਜਿਹਾ ਖਾਸਾ ਕੁਝ ਆਖ ਉਹ ਤੁਰਦੀ ਹੋਈ। ਅੰਤਰ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਉਡੀਕਣ ਲਈ ਰੁਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮੰਨਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੇਰੀ ਔਰਤ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਰੁਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਕਦੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਗੱਦਿਏ ਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ: ਕਰੀਏਟ ਆਰਟਿਸਟ, ਡੂ ਨੋਟ ਓਰੇਟ! (ਕਲਾਕਾਰ, ਸਿਰਜਣਾ ਕਰ, ਭਾਸ਼ਣ ਨਾ ਝਾੜ)।

ਉਹ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਬਾਰੇ ਦਸਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ ਭਗਤ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਜਿਥੇ ਵੀ ਗਏ ਹਨ, ਆਪਣੀ ਸੋਹਰ ਲਾ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ... ਪੰਜਾਬ! ਮੇਰਾ ਪੰਜਾਬ! ਭਾਰਤ ਦੀ ਤਹਿਜੀਬ ਦਾ ਪੰਝੜਾ! ਤੇਨੂੰ ਮਜ਼ਹਬੀ ਅਤਿਵਾਦ-ਵਖਵਾਦ-ਮੁਲਵਾਦ ਦੀ ਜ਼ਹਿਰ ਨਾ ਚੜ੍ਹੇ! ਤੇਰੀ ਤਹਿਜੀਬ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਤੇਰੇ ਪੀਆਂ-ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਟੋਪੀਆਂ ਤੇ ਨੀਲੀਆਂ-ਪੀਲੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇ!

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਰੀ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਖਰੀਦਿਆਂ ਮੁੜ ਆਈਆਂ। ਗੁਰਨਾਮ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪਟਰੋਲ ਸਸਤਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਾਰ ਭਰਵਾਈ ਤੇ ਚੱਲ ਪਏ। ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਖਾਣ ਲਈ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਰੁਕੇ ਜਿਹੜੀ ਮੈਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਸੰਦ ਆਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਸੰਦ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਉਥੇ ਰਹਾਂ ਤਾਂ ਅਕਸਰ ਉਥੇ ਹੀ ਖਾਣ ਜਾਵਾਂ ਤੇ ਸਾਡਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਬਚ ਜਾਵੇ। ਸਾਡੇ ਚਾਰ ਅਮਰੀਕਨ ਡਾਲਰ, ਜਾਣੀ ਤਿੰਨੀ ਪੌਂਡ ਵਿਚ ਇਕ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ ਤੀਕ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋ ਲਵੇ, ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋ ਲਵੇ ਤੇ ਜਿੰਨੀ ਵਾਗੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋ ਲਵੇ: ਮੱਛੀ, ਚਿਕਨ, ਫਲ, ਕੋਕ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਵਗੇਰਾ, ਵਗੇਰਾ!

ਕਾਫ਼ੀ ਥੱਕੇ ਹੋਏ ਘਰ ਪਰਤੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਫੇਰੀ ਕੁਝ ਬੇਸੁਆਦ ਹੀ ਰਹੀ। ਬੜਾ ਆਰਾਮ ਕੀਤਾ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਵਜੇ ਅਸੀਂ ਉੱਜਲ ਦੋਸਾਂਝ ਦੇ ਘਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਲਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਹੁਣੇ-ਹੁਣੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਤਕਲੀਫ਼ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ।

ਉੱਜਲ ਦੋਸਾਂਝ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕੁਝ ਸੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵੀਡੀਉ ਟੇਪ ਉੱਤੇ ਉਹਦੀਆਂ ਇੰਟਰਵਿਊਆਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹਸਪਤਾਲ ਪਏ ਦੀ ਵੀਡੀਉ ਵੀ ਵੇਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਮੁਜਾਹਿਦ ਦੇ ਦਰਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ। ਸ਼ੁਰੂ-ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦ-ਮੁਲਵਾਦ-ਵਖਵਾਦ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਨਾਲ ਲੋਹਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਇਕੱਲਾ ਸੂਫ਼ਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ! ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਕਾਲ ਤਖਤ 'ਤੇ ਭਿਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵੀ ਤਣ ਕੇ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਜਦੋਂ ਭਿਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਦਸਵੇਂ ਪਦਸ਼ਾਹ ਸਨ, ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ। ਪੁੱਤਰਾਂ ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਦਾ ਹੀ ਹਾਂ। ਉਦੋਂ ਇਹ ਬਚ ਕੇ ਨਿਕਲ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਸ਼ਾਇਦ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੱਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਜ਼ਾਦ ਸਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਹਾਲੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਾਰ ਪਾਰਕ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉੱਜਲ ਵਕੀਲ ਸਾਡੇ ਸੁਆਗਤ ਲਈ ਬਾਹਰ ਖਲੋਤਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਖੱਦਰ ਦਾ ਕੁਤਰਾ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹੀ ਸਾਡਾ ਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਮਾਰ ਕੇ ਸੁੱਟ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਸੱਤਰ-ਅੱਸੀ ਟਾਂਕੇ ਲਾਉਣੇ ਪਏ ਸਨ ਪਰ ਇਹ ਬਚ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਨੇਕੀ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੇ ਬਦੀ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਅੰਦਰ ਗਏ। ਮੇਰੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਥਕੇਵੇਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰਖ ਮੈਨੂੰ ਤਖਤਪੋਸ਼ 'ਤੇ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਉੱਜਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ: "ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖਲੋਤੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਅਮਲ ਵਿਚ ਜਿਉਂ ਕੇ ਵਿਖਾਇਆ।"

ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਸਿਫਤ ਸੁਣ ਉਹ ਸੰਗ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਆਮ ਜਾਪਣ ਲੱਗਿਆ। ਬੋਲਿਆ: "ਮੇਰੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਨਾ ਕਰੋ। ਮੈਨੂੰ ਸੰਗ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਛਿੱਕਾ ਪੈਣ ਲਗਦਾ ਹਾਂ।"

ਉੱਜਲ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਸੁਭਾਉ ਵੀ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਲੱਗਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਜੀਅ ਏਨੇ ਮਹਿਮਾਨ-ਨਿਵਾਜ਼ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਲਈ ਦੁਆਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਨ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਉੱਜਲ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਜਾਂ ਕੁਝਤਣ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ:

— ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੀ ਜੋ ਚਾਹੇ ਤੋ ਮੇਰੀ ਛਾਉਂ ਮੈਂ ਬੈਠੇ

ਮੈਂ ਏਕ ਘਨਾ ਪੇੜ ਸਰੇ- ਰਾਹਗੁਜ਼ਰ ਹੂੰ — ਕਾਸ਼ਮੀ

ਇਹੀ ਵੱਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਬਦਲੇ ਦੀ ਔਗ ਨਾਲ ਆਪਣਾ, ਤਨ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਵਕਤ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੇ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਬਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਆ ਗਿਆ ਹਰਮਿਦਰ ਭੈਣ ਜੀ ਦੀ ਕੁਝਮਣੀ ਵੀ ਆ ਗਈ। ਹੋਰ ਗਿੱਝੇਦਾਰ ਵੀ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਮਾਹੌਲ ਵੇਖ ਹਰਮਿਦਰ ਨੇ ਆਖਿਆ: ਭਾਅ ਜੀ, ਸ਼ਾਨੇ-ਪੰਜਾਬ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉ। ਸੁਣਾਈ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਘੰਦ ਕੀਤੀ। ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਮਹਿਮਾਨ ਦੀ ਮਾੜੀ ਚੀਜ਼ ਵੀ ਚੰਗੀ ਕਰਕੇ ਮਿਨਟੀ ਮਹਿਮਾਨ-ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਦਾ ਤਕਾਜ਼ਾ ਵੀ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਗਿਆਰਾਂ ਵੱਜ ਗਏ ਸਨ। ਮੈਂ ਉੱਜਲ ਦੁਸ਼ਾਣ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਨਿਮਰ ਤੇ ਸਾਧੂ ਨਾਇਕ ਜਾਪਿਆ। ਮੈਂ ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਹੀ ਸੋਚਦਾ ਸਾਂ ਗਿਆ। ਉੱਜਲ ਬਚ ਗਿਆ ਤੇ ਪਾਸ਼ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਮੌਤ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਥੋੜਾ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਜ਼ਹਬੀ ਜਨੂੰਨ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੀ

ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਜ਼ਹਬੀ ਪੁੰਨ ਦੀ ਓਟ ਵਿਚ ਹਰ ਪਾਪ ਕਰ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸੱਚ ਹੈ! ਹਾਂ, ਇਹ ਵੀ ਉਡਾ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ੁਲਮ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੀ ਅਮਰ ਹਨ। ਰਾਤ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਵੇਰ ਨਵਾਂ ਸੂਰਜ ਤਰਾਸ਼ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ।

— ਦਸਤੇ-ਸਯਾਦ ਤੀ ਆਜਿਜ਼ ਹੈ, ਕਵੇ-ਗੁਲਚੀਂ ਤੀ

ਬੁਝੇ-ਗੁਲ ਠਹਿਰੀ ਹੈ ਨਾ ਬੁਲਬੁਲ ਕੀ ਜੁਬਾਂ ਠਹਿਰੀ ਹੈ। — ਫੈਜ਼

— ਦਸਤੇ-ਸਯਾਦ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਦਾ ਹੱਥ

— ਆਜਿਜ਼ ਬੇਵਸ

— ਕਵੇ-ਗੁਲਚੀਂ ਫੁੱਲ ਤੋੜਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹਥੇਲੀ

* * *

9 ਜੂਨ, 1988 (ਵੀਰਵਾਰ)

ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਆਖਰੀ ਰਾਤ ਸੀ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਗੁਰਨਾਮ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਲੰਗਰ ਚਲਦਾ, ਸੱਜਣ-ਬੋਲੀ ਮਿਲਣ ਆਈ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਛਕੀ ਜਾਂਦੇ। ਪਰ ਇੰਜ ਨੇਮਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਭੈਣ ਜੀ ਹਰਮਿਦਰ ਨੂੰ ਕੰਮ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਪਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਵਿਦਾਇਗੀ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣੀ ਸੀ।

ਕਮਾਲ ਦੀ ਧੁੱਪ ਚੜ੍ਹੀ ਸੀ - ਨੀਗਰੋ ਸੁੰਦਰੀ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਚਮਕ ਵਰਗੀ! ਗੁਰਨਾਮ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਕੁਰਸੀਆਂ ਧੁੱਪੇ ਗਾਰਡਨ ਵਿਚ ਡਾਹ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਪੁਦੀਨਾ ਤੋੜਨ ਲੱਗੀ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਮੁਲਕ ਝਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੇਗਾਨਾ। ਪੁਦੀਨੇ ਨੂੰ ਡੁਗਾ ਸਮਝ ਕੇ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਫੜ ਲੈਣਗੇ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਉਹੀ ਭਾਸ਼ਣ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮੈਂ ਉਹੀ ਚੁੱਪ ਸਾਧ ਲਈ।

ਸਾਧੂ ਤੇ ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਮਿਲਣ ਆ ਗਏ। ਸਾਹਿਤ ਚਰਚਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਸਾਧੂ ਨੇ ਉਹੀ ਸਵੈ-ਸੰਕਟ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤਾ: ਲਿਖਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਇਨਕਲਾਬ ਲਈ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ ਕਰਾਂ। ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਵੰਨਗੀ ਤੇ ਇਕਾਗਰ ਹੋਵਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬ ਹੀ ਦੁਹਰਾਏ: ਉਹ ਕਰ ਜਿਵੇਂ ਤੇਰਾ ਮਨ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸੋਚ ਕੇ ਕਦਮ ਪੁੱਟੀ ਤਾਂ ਕਿ ਜੇ ਡਿਗੋਂ ਤਾਂ ਪੈਰਾਂ-ਭਾਰ ਡਿਗੋਂ, ਸਿਰ-ਭਾਰ ਨਹੀਂ। ਬੀਵੀ-ਬੱਚੇ ਇਥੋਂ ਪੁੱਟ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਲੈ ਜਾਵੇਂ ਤੇ ਦੋ-ਚੌਂਹ ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਗਰਮੀ ਮੱਠੀ ਪੈ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪਰਤ ਆਵੇਂ ਅਤੇ ਮੁੱਢੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਆਰੰਭ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬੜੀ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਆਵੇਗੀ। ਅੰਤਰ ਉਤੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਭਾਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਉਹ ਕੁਰਬਾਨੀ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਬੱਚੇ ਵੀ ਅਣਪੜ੍ਹ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਮੇਰੀ ਸੋਚ ਹੈ, ਗਲਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੱਛੀ ਪੱਥਰ ਚੱਟ ਕੇ ਮੁੜਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਤਾਂ ਨਿਪੁਸ਼ਕਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੱਛੀ ਕਦੀ ਪੱਥਰ ਹੀ ਨਾ ਚੱਟੇ

ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਸਾਧੂ 'ਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਕਾਫੀ ਅਸਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਵੀ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਕਹਾਣੀ "ਸ਼ਾਨੇ-ਪੰਜਾਬ" ਹੋਰ ਵੀ ਚੰਗੀ ਲੱਗਣ ਲਗ ਪਈ ਹੈ। ਸਾਧੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਭੇਂਟ ਕੀਤੀਆਂ: ਆਪਣਾ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ "ਕਿਸ ਦਾ ਕਸੂਰ?" ਅਤੇ ਮਾਏਕੋਵਸਕੀ ਦੀ ਲੈਨਿਨ ਬਾਰੇ ਕਵਿਤਾ!

ਭੈਣ ਜੀ ਹਰਮਿਦਰ ਆਏ ਤਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਉਹ ਸ਼ੌਂਪਿੰਗ ਕਰਨ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਛੇ ਵਜੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਮੈਂ ਮੁਹਿੰਦਰ ਸੁਮਲ ਦੀ ਪਤਨੀ ਇਕਥਾਲ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਚਲੇ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਬਲ ਰੀਝ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬਿਤਾਈਏ। ਮੁਹਿੰਦਰ ਮੈਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਕੰਮ ਤੇ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਬੈਠਿਆਂ-ਬੈਠਿਆਂ ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਤੇ ਚਰਨਜੀਤ ਆ ਗਏ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਲਈ ਉਹ ਕਾਫੀ ਸਾਰੀਆਂ ਟ੍ਰੇਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਵਿਦਾ ਮੰਗੀ ਤਾਂ ਇਕਥਾਲ ਆਪਣਾ ਲੱਗੀ ਕਿ ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਖਾਧੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਣਾ। ਦੋਵੇਂ ਜੀਅ ਦਰਿਆ-ਦਿਲ ਹਨ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਰੋਟੀ ਲਈ ਘਰ ਆਖ ਗਏ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਇਕ ਕਾਰ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਘਰ ਆਏ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੇ ਰਹੇ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਦ ਇਕਥਾਲ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ ਕਿ ਮੈਂ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਚਰਨਜੀਤ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਬੈਠੀਆਂ ਹਾਂ। ਬੜਾ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਕਈ ਹੋਰ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਮਿਲਣ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹ ਵੀ ਵਾਪਸ ਆ ਗਈਆਂ।

ਕਰਮਜੀਤ ਗਰੇਵਾਲ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਕਮਲ ਤੇ ਬਲਦੇਵ ਮਾਨ ਤੇ ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆ ਗਏ। ਕਰਮਜੀਤ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਦੀ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣੇ ਹੀ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਮੁੜਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਅਫਸੋਸ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਕਰਮਜੀਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਗਵਈਏ ਭਰਾ ਹਰਚਰਨ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਦੌਰਾ ਇਕ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਮਿਲ ਚੁਕਿਆ ਸਾਂ। ਉਹ ਵਿਆਹਾਂ ਵਿਚ ਗਾਉਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਰੱਜ ਕੇ ਦਾਰੂ ਪੀਂਦੇ ਸਨ। ਕਰਮਜੀਤ ਬੜਾ ਰੋਣਕੀ ਬੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਬਹਿੰਦਿਆਂ ਹੀ ਲਤੀਫਿਆਂ ਦੀ ਝੜੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਲਤੀਫੇ ਵੀ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਘਰ ਵਿਚ ਸੁਣੇ-ਸੁਣਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ। ਫਿਰ ਕਰਮਜੀਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਦੋ ਲੋਕ-ਗੀਤ ਮੇਜ਼ ਦੀ ਢੋਲਕੀ ਵਜਾ ਕੇ ਸੁਣਾਏ। ਇਕ ਗੀਤ ਤਾਂ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਸੋਹਣਾ ਸੀ। ਕਮਲ ਨੇ ਗਜ਼ਲ ਸੁਣਾਈ ਤੇ ਮਹਿਫਲ ਹੋਰ ਨਿਖਰ ਗਈ। ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੈਮਰੇ ਨਾਲ ਖਿਚੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਦੋ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕ ਮੇਰੀ ਰੋਡੀਓ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਾਲੀ ਟੇਪ ਵੀ।

ਰਾਤ ਕਾਫੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਆਖਰੀ ਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਕੇ ਮਹਿਫਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ।

10 ਜੂਨ, 1988 (ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ)

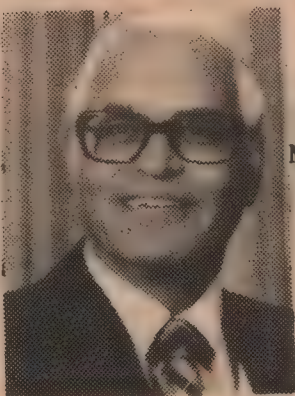
ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਵਾਪਸੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਖੋਹ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇੰਜ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਰਹਾਂ ਉਥੋਂ ਦਾ ਹੀ ਬਣ ਬਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਮੇਰਾ ਕਿਸਾਨੀ ਕਿਰਦਾਰ ਹੈ। ਨਵੀਆਂ ਮੰਜਲਾਂ ਸਰ ਕਰਨਾ ਮੇਰਾ ਸੁਭਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਲਿਖਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਛੋੜੀ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ।

ਭੈਣ ਜੀ ਹਰਮਿਦਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਆਪਣੀ ਫਲਾਈਟ ਬਾਰੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫ਼ਨ ਕਰ ਦੇਵੋ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ; ਨਾਲੇ ਮੀਨਾ ਤਾਂ ਇਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੁੜੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਕ-ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਏਅਰਲਾਈਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਟੈਲੀਫ਼ਨ 'ਤੇ ਔਠ-ਦਸ ਪੈਂਡ ਖਰਚਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਾਂ ਹਰਮਿਦਰ ਚੁੱਪ ਰਹੀ, ਪਰ ਲੀਡਜ਼ ਪਹੁੰਚ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਫੋਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਰਮਿਦਰ ਬੜੀ ਦਰਿਆ-ਦਿਲ ਭੈਣ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵੇਗੀ ਦੌਰਾਨ ਜਿਥੇ ਵੀ ਕਿਤੇ ਕੁਝ ਖਾਧਾ-ਪੀਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਖਰਚਣ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖਰਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਾਂ ਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਵੀ ਬਥੇਰੇ ਸਨ।

ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਮੁਹਿੰਦਰ ਸੁਮਲ ਮਿਲਣ ਆ ਗਿਆ, ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕੰਮ 'ਤੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਸਕਦਾ। ਬਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹੀ ਆਖੀ ਗਈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਥੋੜਾ ਸੀ। ਪੂਰਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵੇਗ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਵਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਵਕਤੀ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਬਾਦ ਆਪਣੇ ਟਿਕਾਣੇ ਤੇ ਪੁੱਜ, ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ-ਅਮਲ ਵਿਚ ਜੁਟ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Non-smokers

pay less
for insurance.

MOHINDAR SINGH GILL
B. Comm., M.B.A., C.G.A.
Life Underwriter

Ph. Off. 430-0455
Ph. Res. 433-1684

Suite 1206,
4330 Kingsway,
Burnaby, B.C.

SunLife
OF CANADA

Mohindar Singh
Gill

Get your life in shape.

GLOBAL IMMIGRATION SERVICES

WE ARE PROVIDING ALL IMMIGRATION SERVICES.

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਹਰ ਮਸਲੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਮਿਲੋ

For Further Consultation Contact

KARNAIL SINGH NAGRA

11420 GRANVILLE AVE. RICHMOND, B.C.

PH. (604) 270-2100

● ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣ ਲਈ

● ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ।

● ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਸੇ ਗਿੱਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ

● ਗੈਰ-ਉੱਜੀ ਸਟੇਟਸ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ।

● ਫਾਰਮ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਲਾਹ

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕੋਈ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

● Business Immigration (Investors, Entrepreneurs, self employed)

● Family Business Immigration (Job offers to relatives)

● Family & Assisted relatives

● Application for refugee status

● For adoption.

● Foreign domestic workers.

● Special Consideration in farming.

Any other matter regarding Immigration.

ਕਹਾਣੀ ਦਾਦਰ ਸਟੇਸ਼ਨ

ਸਰਦਾਰ ਬਸਰਾ

ਕੋਈ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਢਾਈ ਕੁ ਦਾ ਟਾਈਮ ਹੋਵੇਗਾ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਤੇ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾ ਗੋਤਮ ਦੇ ਦਫਤਰ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਬੱਸ ਸਟਾਪ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਗੋਤਮ ਦਾ ਦਫਤਰ ਦਾਦਰ ਦੇ 'ਰਣਜੀਤ' ਸਟੂਡੀਓ ਕੋਲ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਦੀ ਇਕ ਕਾਰ ਲੰਘੀ, ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਪਈ। ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਕਿਸ ਦੀ ਕਾਰ ਗਈ ਏ। ਨੰਬਰ ਜਾਣਿਆ ਪਛਾਣਿਆ ਏ, ਏਨੇ ਨੂੰ ਕਾਰ ਬੈਕ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਗਈ।

“ਘਰ ਜਾਣਾ ?”

“ਹਾਂ।” ਏਹ ਮਹੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਰ ਏ ਜਿਸ ਦਾ ਨੰਬਰ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚੋਂ ਰੋਜ਼ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਏ। ਮਹੇਸ਼ ਤੇ ਮੈਂ ਇਕੋ ਬਿਲਡਿੰਗ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਕਾਰ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੇ ਕੰਮਪਾਉਂਡ ਵਿਚ ਹੀ ਖੜੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਏ।

“ਆ ਬੈਠ ਜਾ, ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਡੀਲੈਕਸ ਤੇ ਮੇਰਾ ਮਾਮਾ ਮਾਮੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੋਂ ਆ ਰਹੇ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਘਰ ਹੀ ਜਾਣਾ ਏ।”

**

ਅਸੀਂ ਦਾਦਰ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਿਥੇ ਡੀਲੈਕਸ ਆ ਖੜਦੀ ਏ, ਕਾਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਖੜੋਤੇ। ਉਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਟੈਕਸੀਆਂ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਖਲੋਤੇ ਗੱਪਾਂ ਮਾਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਚੀ ਉਚੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਕਈ ਸਾਡੇ ਵਾਕਫ਼ ਸਨ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਮਹੇਸ਼ ਦੇ। ਮਹੇਸ਼ ਨਾਲ ਏਹ ਸਕੂਲ 'ਚ ਪੜ੍ਹੇ ਵੀ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਂ ਪਿਰ ਵੀ ਮਹੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਂ ਪਿਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਵੇਲੇ ਫਰੰਟੀਅਰ 'ਚੋਂ ਉਜੜ ਕੇ ਆਏ ਤੇ ਏਥੇ ਬੰਬਈ ਕੋਲੀਵਾਡਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ 'ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਨਗਰ' ਹੈ, ਆ ਵਸੇ ਸਨ।

“ਏ ਉਨਾ ਚਿਰ ਹੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਨੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਟੈਕਸੀ ਚਲਾਉਣ ਜੋਗੇ ਨਾ ਹੋਣ ਜਾਣ ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੈਜ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਝਮਾਈ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਏ ਤੇ ਲਾਈਸੈਂਸ ਬਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਆਹ।” ਮਹੇਸ਼ ਨੇ ਹੱਸ ਕੇ ਕਿਹਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਈ ਲੈ ਮੈਂ ਤੇਨੂੰ ਦੱਸਦਾਂ। ਓਏ ਕੁੱਤਾ ਬਿਲਾ ਹੋਦਰ ਵੇਜ ਓਏ। ਓਏ ਮਹੇਸ਼ ਭਾਪੇ ਕੇ ਹਾਲ ਏ ਤੇਰਾ ?

ਓਏ ਖਰੋੜਾ ਸਿਘ।

ਮਹੇਸ਼ ਭਾਪੇ ਕਿਸੇ ਆਉਣਾ ਗੱਡੀ 'ਚ ?

ਬਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਏਨੇ ਅਡੈਂਟੀਵਾਈਡ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਨੇ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਲੀ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਵਾਜ ਮਾਰੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮੂੰਹ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵੇਖਣ ਲਗ ਪੈਣਗੇ।

ਕੁਝ ਪੰਜਾਬੀ ਡਰਾਈਵਰ ਯੂ. ਪੀ. ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਟਿੱਚਰਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਨ।

“ਤੁਮ ਭਈਆ ਲੋਗ ਹੱਥ-ਗਾਡੀ ਚਲਾਓ, ਟੈਕਸੀ ਲਾਈਨ ਕੇ ਤੁਮ ਲੋਗ ਫਿਟ ਨਹੀਂ। ਠੀਕ ਬੋਲਾ ਨਾ ਸੁਨਾਈ।”

“ਠੀਕ ਬੋਲਾ ਜੀ।”

“ਏਹ ਮਦਰਾਸ ਤੁਮ ਲੋਕ ਕੈਸਾ ਟੈਕਸੀ ਚਲਾਤਾ ?”

“ਮਦਰਾਸੀ ਲੋਗ ਤੁਮ ਲੋਗ ਸੇ ਤੋ ਅੱਛਾ ਚਲਾਤਾ ਹੈ।”

“ਤੁਮ ਪੰਜਾਬੀ.... ਹੀ ਹੀ।”

“ਹੋ ਮਰਦਬ ਹਮ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾ ਹੋਈ ?”

ਓਏ ਗੱਡੀਆਂ ਗਈ ਗੱਡੀ ਆ ਗਈ। ਤੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਗੱਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਛੱਡ

ਕੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵੱਲ ਨੂੰ ਭੱਜਣ ਲੱਗੇ। ਏਨੇ ਨੂੰ ਕਾਕੂ ਗੱਪੜ ਨੇ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਟੈਕਸੀ ਲਿਆ ਕੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੇ ਗੇਟ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਸਿਪਾਹੀ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਸੀਟੀਆਂ ਵਜਾਂਦਾ ਆ ਧਮਕਿਆ।

“ਹੋ ਹਰਾਮੀ ਨਕਾਲੋ ਟੈਕਸੀ ਇਧਰ ਸੇ।”

“ਗਧੜਾ ਕਾਹੋ ਕੋ ਹੋ ਰਾਜਾ, ਹਮ ਅਬੀ ਤੁਮ ਕੋ ਐਂਟਰੀ ਦੇਤਾ ਹੈ।”

“ਨਹੀਂ ਮਾਂਗਤਾ ਤੁਮਾਰੀ ਟੈਂਟਰੀ ਹਮ ਆਉਣ ਲਾਈਨ ਮੇਂ ਟੈਕਸੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਨੇ ਦੇਗਾ।” (ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਮੁਮਨ ਗੱਡੀਆਂ ਲਾਈਨ 'ਚ ਖਲ੍ਹਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਤੇ ਲੋਕ ਸਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਨਾਲ ਟੈਕਸੀ 'ਚ ਬੈਠਦੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਪਰ ਕਈ ਡਰਾਈਵਰ ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਟੈਕਸੀ ਲਾਉਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਬਿਠਾਉਂਦੇ ਨੇ ਦੂਰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਵਾਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਾਦਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸੇ ਲੈ ਸਕਣ। “ਅਰੇ ਰਾਜਾ ਬਿਗੜਤਾ ਕਾਹੋ ਕੋ ਹੋ, ਯੇ ਲੋ ਐਂਟਰੀ” ਤੇ ਕਾਕੂ ਗੱਪੜ ਨੇ ਪੰਜਾਂ ਦਾ ਨੋਟ ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ ਹੱਥ 'ਚ ਤੁੰਨ ਦਿੱਤਾ।

“ਨਹੀਂ ਮਾਂਗਤਾ ਤੇਰਾ ਐਂਟਰੀ ਬੋਲਾ ਨਾ, ਕਿਆ।”

“ਅਰੇ ਕੱਲ੍ਹ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਬੇ ਇਸ ਲੀਏ ਐਂਟਰੀ ਨਹੀਂ ਦੀਆ। ਯੇ ਲੋ ਵੇ ਵੀ।” ਤੇ ਇਕ ਪੰਜਾਂ ਦਾ ਨੋਟ ਉਸ ਨੇ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਪਾਹੀ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਲਹਿ ਗਿਆ।

ਹਰਾਮੀ ਕਾ ਬੱਚਾ ਅਬ ਹਸਤਾ ਹੈ।

“ਹੱਛਾ ਜਲਦੀ ਜਲਦੀ ਪੰਜਰ ਭਰ ਕੇ ਇਧਰ ਸੇ ਚਲੋ ਜਾਨਾ ਏਧਰ ਖਟ ਖਟ ਮਤ ਕਰਨਾ।

ਸਾਬ ਬੇ (ਗੁੱਸੇ ਹੋਣਾ) ਮਾਰਤਾ ਹੈ। ਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਵਿਸਲਾਂ ਵਜਾਉਂਦਾ ਅੱਗੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਤੇ ਕਾਕੂ ਗੱਪੜ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ। ਮਹੇਸ਼ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਾਮੇ ਮਾਮੀ ਨੂੰ ਲੈਣ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਪੰਜਰ ਬਾਹਰ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਘੜਮੱਸ ਮੱਚ ਗਿਆ। ਟੈਕਸੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟੀਆਂ ਨੇ ਅਸਮਾਨ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕ ਲਿਆ।

ਮਹੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਮਾਮੇ ਮਾਮੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪੰਜ ਛੇ ਸਿੱਖ ਤੇ ਪੰਜ ਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਨਾਨੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਵਾਰਸੇਵਾ ਦੀ ਬੱਸ ਪੁੱਛੀ। ‘ਦਾਦਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਵਾਰਸੇਵਾ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ।’ ਮੈਂ

ਅਸਲੀ ਸਪੂਤ ਸੀ। ਪਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਕੋਡਾ ਦੁਖਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਗੋਤੀਆਂ ਨੇ ਮਰਦਮ-ਸੁਮਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਥਾਂ ਹਿੰਦੀ ਲਿਖਾਕੇ ਸਾਡੇ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੁਰੀਤ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਮਟੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਜਿਥੇ ਹਰ ਸਾਲ ਮੇਲਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵ-ਵਿਆਹੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਅਸੀਂ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਪੁਜ ਗਏ। ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਨੇ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਕੰਮ ਆ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਘਰੋਂ ਹੀ ਵਿਦਾ ਲਈ। ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਤੇ ਹਰਮਿੰਦਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ, ਅਮਰਜੀਤ ਸੂਰੀ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਣਖੀ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ ਸਾਨੂੰ ਵਿਦਾ ਕਰਨ ਆਏ। ਵੀਲਚੇਅਰ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗਲਵਕੜੀਆਂ ਪਾਈਆਂ। ਭੈਣ ਜੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਗੁਰਨਾਮ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕਿਤੇ ਹੇਠ ਵਹਿਣ ਲਈ ਤਰਲੋਂਛੀ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਗੁਰਨਾਮ ਨੂੰ ਗਲਵਕੜੀ ਪਾ ਆਖਿਆ: “ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਵ !” (ਜੁਗ-ਜੁਗ ਜੀਵੇ)। ਗੁਰਨਾਮ ਬੋਲਿਆ: “ਤੂੰ ਵੀ !”

ਜਹਾਜ਼ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਚਾਰ ਵਜੇ ਉਡਿਆ ਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਫੇਰੀ ਦੀ ਗਿਲ ਵਾਪਸ ਪਰਤਾ ਵੇਖਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਭਾਂਤ-ਭਾਂਤ ਦੇ ਦੁਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਮੁਗਧ ਮਾਨਚੇਸਟਰ ਆ ਗਏ, ਜਿਥੇ ਸਾਡਾ ਪੁਤਰ ਰਾਜੀਵ ਸਾਨੂੰ ਉਡੀਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਤੇ ਤੁਰ ਪਏ। ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਸੁਆਦ ਵਿਚ ਦਸ ਮੀਲ ਅਗਾਂਹ ਨਿਕਲ ਗਏ। ਮੀਨਾ ਨੇ ਘਰ ਚਰਚ ਦੀ ਕਿਚਨ ਵਾਂਗ ਚਮਕਾਇਆ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਦ ਦੀ ਰੋਟੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲ ਇੰਜ ਰੋਣ ਲਗ ਪਈ ਜਿਵੇਂ ਲੰਮੇ ਵਰਾਗ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮੇਲ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ।

ਅੱਠਾਂ ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਫਰਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਸੰਗਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਸੋਂਦਿਆਂ-ਜਾਗਦਿਆਂ ਹਾਲੀ ਵੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਨਸਦੇ ਸਾਂ। ਪਰ :

— ਅੰਦਾਜ਼ ਹੁ-ਬਹੂ ਤਿਰੀ ਆਵਾਜ਼ੇ-ਪਾ ਕਾ ਬਾ
ਦੇਖਾ ਨਿਕਲ ਕੇ ਘਰ ਸੇ, ਤੋ ਤੋਂ ਕਾ ਹਵਾ ਕਾ ਬਾ ! — ਕਾਸਮੀ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹਿਆ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ — ਤੁਸੀਂ ਏਥੇ ਲੋਕਲ ਟਰੇਨ ਤੇ ਅੰਧੇਰੀ ਸਟੇਸ਼ਨ ਚਲੇ ਜਾਓ ਉਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਰਸੇਵਾ ਦੀ ਬੱਸ ਮਿਲੇਗੀ, ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਚਲਦੀ ਏ।”

“ਹਾਂ ਇਕੋ ਹੀ ਠੀਕ ਏ। ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਦੁਆ ਕੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਛੱਡ ਆ, ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।” ਮਹੇਸ਼ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ।

ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਸਰਸਰੀ ਜਿਹਾ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਫੇਰ ਸਾਨੂੰ ਅਣਗੋਲਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਬੁਰੀ ਲੱਗੀ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਹੇਠੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਾਂ।

ਸਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਟੈਕਸੀ ਵਾਲਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸੇ ਲੈਣੇ ਨੇ, ਤੇ ਜੇ ਕਿਤੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟੈਕਸੀਆਂ ਵਿਚ ਬੈਠ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਏਨੇ ਪੈਸੇ ਲੈਣੇ ਨੇ ਜਿੰਨੇ ਏਹ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਖਰਚ ਕੇ ਏਥੇ ਬੰਬਈ ਪਹੁੰਚੇ ਨੇ ਤੇ ਸਾਡੇ ਦੱਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਸਾਂ 30 ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਆਉਣੇ ਨੇ।

“ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਸਾਨੂੰ ਅਣਗੋਲਿਆ ਕਿਉਂ ?”

“ਉਹੋ ਅਸੀਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ। ਸਾਡੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਜ਼ਿੰਦੀ ਹਿੰਦੂ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਉਸ ਨਾਲ ਲੋਕਲ ਟਰੇਨ ਦੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵੱਲ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ।”

**

ਅਸੀਂ ਕਾਰ 'ਚ ਬੈਠ ਗਏ। ਮੈਂ ਮਹੇਸ਼ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਤੇ ਮਾਮਾ ਮਾਮੀ ਪਿਛਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ। ਮਾਟ੍ਰੰਗਾ ਤਕ 'ਤੇ ਉਹ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਫੇਰ ਗੱਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਈ। ਮਾਮਾ ਕੁਝ ਦਸਣ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਉਸ ਗੱਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ — ਵਿਉਪਾਰ ਬਹੁਤ ਮੰਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਜੇ ਕੋਈ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਘਰ ਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋਖਲਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਏ। ਤੇ ਫੇਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਹੋਇਆ ਗੱਲ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ।

ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੇ ਕੰਪਾਉਂਡ 'ਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਮਾਮਾ ਮਾਮੀ ਉਤਰੇ ਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਦੀ ਮਾਂ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਿਲਟ ਲੱਗ ਪਏ। ਮੈਂ ਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਕਾਰ ਕੋਲ ਹੀ ਖੜ੍ਹੇ ਸਾਂ।

“ਮਾਮਾ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਛੇੜੀ ਤੇ ਫਿਰ ਯਕਦਮ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਮਹੇਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ।

“ਹਾਂ।” ਮੈਨੂੰ ਵਿਚੋਂ ਰਹਿ ਗਈ ਗੱਲ ਯਾਦ ਆਈ।

“ਪਤਾ ਈ ਕਿਉਂ ?”

“ਕਿਉਂ ?”

“ਤੂੰ ਸਭੋਂਕੀ ਆਪਣੀ ਬਾਂਹ ਸੀਟ 'ਤੇ ਧਰੀ ਸੀ। ਤੇਰੇ ਹੱਥ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ੧੯ ਮਾਮੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰੀ ਪੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਮਾਮੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਾਰ ਕੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਮਾਮੇ ਨੇ ਵੀ ਤੇਰਾ ੧੯ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਗੱਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਸ਼ੀਸ਼ੇ 'ਚੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸਾਂ।”

“ਓਹੋ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਮੈਂ ਸਿੱਖ।”

“ਸਿੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ, ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ।” ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਕੇ ਹੱਸ ਪਏ। ਨਈਂ ਅਸੀਂ ਹੱਸੇ ਨਹੀਂ ਸਾਂ, ਰੋਏ ਸਾਂ।

ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਹੜਤਾਲ

ਪਟਨਾ — ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੋ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸਮਝੋਤੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੜਤਾਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਅਜਲਾਸ ਤੁਰਤ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਮੰਗ ਨਾ ਮੰਨੀ ਤਾਂ ਬਿਹਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਦੋ ਦਿਨ ਦੀ ਆਮ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

BRAR NATURAL FLOUR MILLS

— ਸ਼ੇਰੇ-ਪੰਜਾਬ ਫੂਰਮ ਕਣਕ ਦਾ ਆਟਾ —

ਚਾਹੇ ਰੋਟੀਆਂ ਪਕਾਓ ਜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਬਣਾਓ

ਫੋਨ : 204-632-5360

ਗਰੋਸਰੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵਾਜਬ ਭਾਅ 'ਤੇ
ਮੂਵੀਆਂ — ਟੋਪਾਂ ਵੀ ਇਥੋਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ

Ph. 775-6989

830 - NOTRE DAME AVE. WINNIPEG, MAN.

ਵਧੀਆ ਮੱਕੀ ਪੀਸਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ
ਵਧੀਆ ਵੇਸਟ ਪੀਸਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੱਕੀਆਂ
ਨਵੀਆਂ ਲੱਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ

ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਵਿਚ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ

ਮਿਤਰਤਾ ਭਰੀ, ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਲਾਹ ਲਈ

ਅਵਤਾਰ ਟਿਵਾਣਾ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Ph. Off: (204) 694-5000

Res: 694-3198

Pager 942-7788 #02284

REMAX REALTY

10 - 2230 McPhillips St., Winnipeg, MB R2V 3C8

Sales Representative

ਵੀਡੀਓ ਮੂਵੀਆਂ ਵੀ ਇਥੋਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਵਿਚ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ

ਕੋਹਿਨੂਰ ਜਿਊਲਰਜ਼ ਤੇ ਫੈਬਰਿਕ ਸੈਂਟਰ

ਦਾਜ਼-ਵਰੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਇਕੋ ਹੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਣਵਾਓ

ਆਪਣੇ ਮਨਪਸੰਦ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਨਵਾਉਣ ਲਈ ਵੀ

ਕੋਹਿਨੂਰ ਜਿਊਲਰਜ਼ ਅਤੇ ਫੈਬਰਿਕ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

ਵੰਨ ਸਵੰਨੇ ਸੂਟ ਤੇ ਸਾੜੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਦਾਜ-ਵਰੀ ਲਈ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਕੋਹਿਨੂਰ ਜਿਊਲਰਜ਼ ਤੇ ਫੈਬਰਿਕ ਸੈਂਟਰ

ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਿਟੀ, ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ, ਦੋਸਤਾਨਾ ਵਰਤਾਓ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ

Kohinoor Jewellers & Fabric Centre

New Location — 724 - Sargent Ave., Winnipeg, MAN.

Ph. Bus. 772-3937

Res. 633-6567

REDWOOD MOTORS LTD.

ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਨਰਲ ਮੁਰੰਮਤ — ਬਰੇਕਾਂ ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ

Automotive Repairs — Alignment and Wheel Balancing

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਜਲਦੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰੈਡਵੁਡ ਮੋਟਰਜ਼ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

PH. 582-7138

600 - Redwood Ave. WINNIPEG, MAN.

ਜਨਤਾ ਦਲ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਪੜਾਅ

ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਰਾਜਨੀਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਲੋਕ ਹੀ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹਨ। ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਪ੍ਰੈਸ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਧੜਾ-ਧੜ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਡੀ ਆਈ ਆਰ., ਪੀ. ਡੀ. ਐਕਟ., ਮੀਸਾ, ਐਨ. ਐਸ ਏ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਗਵਾਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸੁਤੰਤਰਤਾ-ਮਾਰੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਲੰਬੀ ਹੀ ਹੋਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਸਿਸਥਾਵਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ (ਸਿਧ) ਬਿੱਲ ਆਦਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਨਹਾਲੀ ਬਿੱਲ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਜੇ ਵੀ ਲਟਕਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਮੀਰੀ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਪਾੜਾ ਵਧਦਾ ਹੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤਿ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਕਾਰਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਚੋਕੀ 'ਚ ਪਿਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਸਮਾਜਿਕ ਦਸ਼ਾ ਵੀ ਵਿਗਾੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਗਰੀਬਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਬਹੁ-ਬੇਟੀਆਂ ਬਣਨ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਦਾਜ ਦੀ ਬਲੀ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜਨੀਤਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮੁੱਠੀ-ਭਰ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਹੀ ਬਲਬਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਜੋਂ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੋ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਦਲ ਦੀ ਲੋੜ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਰਚੇ ਲੱਛਣਾਂ 'ਚੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

ਸਾਡੀ ਬਹੁ-ਦਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੇ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਮਿਲੇ-ਜੁਲੇ ਅਸਥਿਰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਹੋਂਦ 'ਚ ਆਏ ਜੋ ਬਾਅਦ 'ਚ ਫੇਲ੍ਹ ਵੀ ਹੋਏ। 1977 'ਚ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਰਹੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ 1979 ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਟੁੱਟ ਗਈ। ਦ੍ਰਿੜ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਵੀ ਰੜਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ 'ਚ ਵਾਧਾ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਦਲ-ਬਦਲੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਸੰਗਠਤ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲ ਦੀ ਘਾਟ ਵੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲਾਂ 'ਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਦਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਲੱਛਣ ਕੀ ਹਨ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਬਹੁ-ਦਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਾਰਨ ਸਾਡੀ ਦਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਦਲ ਦੀ ਹੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਰਹੀ ਹੈ। 12 ਅਪਰੈਲ 1984 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਕ ਐਲਾਨ ਰਾਹੀਂ 7 ਕੌਮੀ ਅਤੇ 25 ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ 14 ਹੋਰ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਮਾਰਚ 1977 ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ 1979 ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲਾਂ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿੜ ਅਤੇ ਠੋਸ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਲ ਫਿਰਕੂ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਦਲਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਵੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਅਵਸਰਵਾਦ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਸਾਡੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਲਬਦਲੀ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਨੀਤਕਤਾ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਵੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਦਲ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦਲਾਂ ਵਿਚ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਵਧੇਰੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਦਲ, ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜਨਤਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਦਲਾਂ ਦੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਤੇ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਵਿਧੀ ਵਿਚ ਵੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਰ ਇਹ ਕਿ ਸਾਡੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਬੜੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਸੁਚੇਤ ਨਾਗਰਿਕ ਹੀ ਕੌਮਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬਦਲਦੇ ਹਨ।

ਜਨ-ਮੋਰਚਾ ਆਗੂ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਖੋਲ੍ਹੇਪਨ ਨੂੰ ਖੂਬ ਨੰਗਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਜਿੱਤ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਹੌਂਸਲਾ ਵਧਾਇਆ। ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਚਾਰ ਕੌਮੀ ਪਾਰਟੀਆਂ — ਜਨ-ਮੋਰਚਾ, ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਕਾਂਗਰਸ (ਸ) ਤੇ ਲੋਕ ਦਲ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇਕ ਨਵੀਂ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਜਨਤਾ ਦਲ ਪਾਰਟੀ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਪਿਛੋਂ ਗੱਲ ਜਨਤਾ ਦਲ ਉੱਤੇ ਹੀ ਮੁਕੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਗਸਤ 88 'ਚ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ 3 ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰਾਂ ਦਲਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ 'ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੀਪਲਜ਼ ਫਰੰਟ' ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ 'ਕੌਮੀ ਫਰੰਟ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਫਰੰਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇਲਗੂ ਦੇਸ਼ਮ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਐਨ ਟੀ ਰਾਮਾ ਰਾਓ ਬਣਾਏ ਗਏ। 71 ਨੁਕਾਤੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਾਲੇ ਇਸ ਫਰੰਟ ਦਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਫੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਰਾਜੀ, ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਥਾਪਨਾ

ਜਿਥੇ 'ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੀਪਲਜ਼ ਫਰੰਟ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਐਨ ਟੀ ਰਾਮਾ ਰਾਓ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਥੇ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ 'ਜਨਤਾ ਦਲ' ਦੇ ਜਨਮਦਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਫੁੱਟ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਮ 'ਚ ਅੜਿੱਕਾ ਵੀ ਬਣਦੀ ਰਹੀ ਜਿਵੇਂ ਲੋਕ ਦਲ 'ਚ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਬਹੁਗੁਣਾ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਸ਼ਮਕੁਸ਼ ਚਲਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਅਤੇ ਹੋਗੜੇ ਧੜਾ ਵੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਰਿਹਾ। ਫਿਰ ਵੀ 22 ਸਤੰਬਰ 88 ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਿੱਦੀ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਮ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਤਹਿ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ

ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ. ਐਨ. ਬਹੁਗੁਣਾ

ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ. ਟੀ. ਰਮਾਚਾਰ

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਹੋਗੜੇ

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਕਮੇਟੀ ਹੀ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ, ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨ ਸੰਬੰਧੀ ਫੈਸਲੇ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਡੇ, ਲੋਕ ਦਲ ਅਤੇ ਜਨ ਮੋਰਚੇ ਦੇ 4, 4 ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਸ) ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਵਰਗੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਚਾਰਾਂ ਦਲਾਂ ਦਾ ਇਕ ਇਕੱਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦਿਨ ਇਸੇ ਥਾਂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਇਆ।

ਸੰਵਿਧਾਨ

ਬੰਗਲੌਰ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ ਜਨਤਾ ਦਲ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਦਲ ਦਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ 'ਪਹੀਆ ਅਤੇ ਹੱਲ' ਹੋਵੇਗਾ। ਜਨਤਾ ਦਲ ਨੇ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਹੀ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਤਰਜ਼ੀਮਾਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਅਧੀਨ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਚਾਰਾਂ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਰਲੇਵੇਂ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਲੈਣ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ 'ਲੋਕਾਂ ਦੀ', 'ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ', 'ਲੋਕਾਂ ਲਈ' ਹੈ। ਮਗਰੋਂ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, "ਮੇਰੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦਾ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਦਲ ਬਣੇਗੀ।" ਸ਼੍ਰੀ ਹੋਗੜੇ ਨੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਥੇ ਵੀ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ 1977 'ਚ ਦਿਖਾਈ ਏਕੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ। ਜਨਤਾ ਦਲ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਾਰੇ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਜੜੋਂ ਪੁਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਵਰਤੋਂ ਉਪਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਨਅਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਖੁਰਾਕ, ਮੁਦਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਮ-ਖਿਆਲ

ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਜਾਤਪਾਤ ਅਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਵਿਰੁਧ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਭਵਿੱਖ

ਇਸ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਇਸ ਦਾ ਉਤਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਹੀ ਦੇਵੇਗੀ। ਪਰ ਨਵੇਂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਨੂੰ ਕਈ ਖਤਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਪੇਸ਼ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਕੁਝ ਕੁਝ ਘੜੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਉਪਰ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ, ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਸਮਾਂ ਚੱਲੇਗੀ? ਦੂਜੇ, ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਖਾਸਾ ਆਮ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਉਪਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ (ਸ) ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਾਰਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸ਼ਬਦ 'ਸਮਾਜਵਾਦ' ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਦੋ-ਦਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਠੋਸ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਲੋਕਰਾਜੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਵੀ ਰੜਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਚਾਰਾਂ ਦਲਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਆਪਸੀ ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਹੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ, ਬੰਗਲੌਰ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ, ਲੋਕਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਹੁਗੁਣਾ, ਕਾਂਗਰਸ (ਸ) ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਉਨੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਤੇ ਜਨ-ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਧਨ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰੇ ਦਲਾਂ ਨੇ ਘਿਉ-ਘਿਚੜੀ ਹੋ ਕੇ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਅਖੀਰ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ (ਸ) ਜਨਤਾ ਦਲ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਜਨਤਾ ਦਲ ਦੇ ਜਨਮ ਦਾਤਾ ਚਾਰ ਦਲਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਤਿੰਨ ਦਲ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ 'ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਅਹੁਦਾ', 'ਇਕ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਦੋ ਤੋਂ ਵਧ ਵਾਰ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਨਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣਗੇ। ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੀ ਪੌਤਝੋਝਾਜ਼ੀ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਲਟਕਦੀ ਤਲਵਾਰ ਹੈ। ਕੀ 'ਜਨਤਾ ਦਲ' 1977 ਦੇ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਅਤੇ 1979 ਦੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਫੁੱਟ ਨੂੰ ਜਿਹਨ 'ਚ ਰੱਖੇਗੀ? ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ?

3 ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਮਕਾਨਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਵਾਪਸ ਦੇਣ ਦੇ ਨੋਟਿਸ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਤਿੰਨ ਹਟਾਏ ਗਏ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕੁਆਰਟਰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕਾਰਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਲਈ ਵਰਤ ਸਕੇ। ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਣ ਸ਼ੇਭਾ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਓ। ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦੇਣ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਛਪਵਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਚੁਨੌਤੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੁਝ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਤੇ ਲੋਕਦਲ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਵਿਰੁਧ ਇਕਮੁਠ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਲੋਕ ਦਲ ਵਲੋਂ ਇਥੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਏ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਦੰਗਿਆਂ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਦੀ ਬੈਠਕ ਫੌਰੀ ਭੁਲਾ ਕੇ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਲੋਕ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਹੇਮਵਤੀ ਨੰਦਨ ਬਹੁਗੁਣਾ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਿੰਦ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਮਾਰਕਸਵਾਦ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਏ ਐਮ

ਐਸ ਨੰਬੁਦਰੀਪਾਦ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਐਮ ਫਾਰੂਕੀ, ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਯ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਲਵੀਆ ਆਦਿ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਕਾਮਰੇਡ ਨੰਬੁਦਰੀਪਾਦ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਜਮਹੂਰੀ ਅਤੇ ਸੈਕੂਲਰ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕਮੁਠ ਹੋ ਕੇ ਫਿਰਕੂ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਜੇਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕਾਮਰੇਡ ਐਮ ਫਾਰੂਕੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸੈਕੂਲਰ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਵਿਰੁਧ ਲੰਮੀ ਲੜਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਹੁਗੁਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫਿਰਕੂ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਖੰਡਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

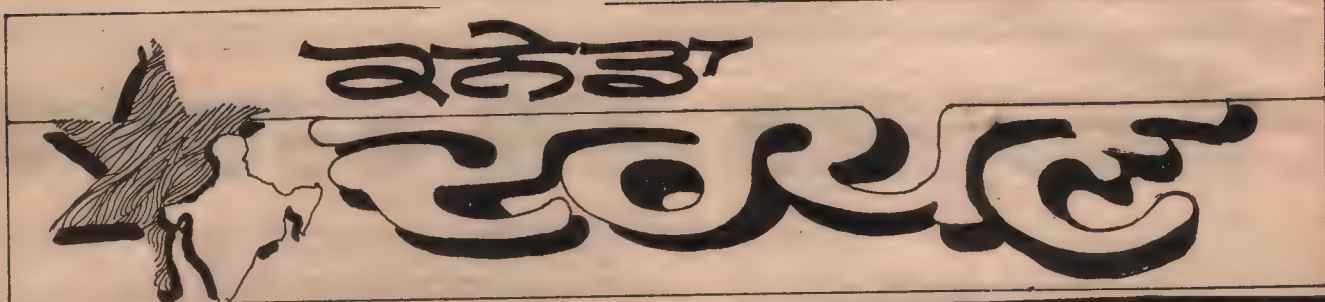
ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਬੁਰਜ ਡਿੱਗ ਪਿਆ

ਬਠਿੰਡਾ — ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ 118 ਫੁਟ ਉੱਚਾ ਗੁੰਬਦ ਅਚਾਨਕ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸੜਕੀ ਆਵਾਜਾਈ ਰੁਕੀ ਰਹੀ। ਇਹ ਕਿਲਾ 18 ਸੌ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਔਰਤ ਰਾਜਾ ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਕੈਦ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਰੁਬਾਈ

ਘਟਾ ਚੁਲ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ ਜੇ ਵਿਹਲ ਮਿਲਿਆ,
ਅਜੇ ਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸ ਦਾ ਪਵਿਤਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸਾਂਝਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।
ਪੰਡਤ, ਮੁਲਾਂ, ਭਾਈ ਤਾਂ ਅੱਗ ਲਾ, ਧਰਮੀ ਭੋਰਿਆਂ 'ਚ ਜਾ ਵਡੇ
ਅਜੇ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ, ਕਾਤਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਂਝਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਲਈ
ਯਾਦ ਰੱਖੋ

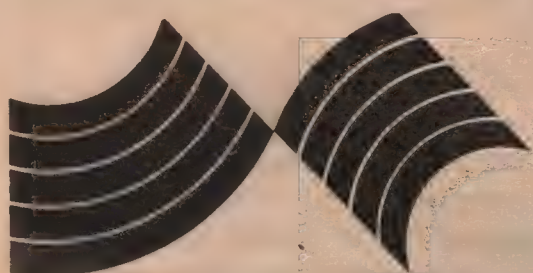

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ

NORTH AMERICAN LIFE

ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਨੂੰ ਮਿਲੋ

- ਲਾਈਫ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ● ਗਰੁੱਪ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ
- ਮਾਰਗੇਜ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ
- ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ

R R S P

■ Personal ■ Children's ■ Group ■ Annuities

Ph. 943-1526

1507 - 330 Portage Ave. WINNIPEG, MAN. R3C 0C4

Raj Singh Maan Sales Manager

Res. 694-0731

Commissioner for oaths

V.I.P. SUPERMARKET

Ph. 774-8671

Moti Flour Industries

620 - Sophia St., SELKIRK — MAN.

ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ,
ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਮੀਟ, ਨਵੇਂ ਗਾਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਟੇਪਾਂ

Ph. 204-482-4111

Or. 204-785-1054

ਗੋਲਗੱਪੇ ਅਤੇ ਸਮੋਸਾ ਮੇਕਰ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ. ਆਈ. ਪੀ. ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਹੀ

ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣਾ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ ਜੋ 12 ਸਾਲ ਤੋਂ ਏਸੇ ਥਾਂ ਹੈ:

V.I.P. SUPERMARKET

739, Elice Ave. WINNIPEG, MAN.

100% ਫੂਰਮ ਕਣਕ ਦਾ ਆਟਾ

ਵੇਸਟ, ਦਲੀਆ, ਮੱਕੀ ਦਾ ਆਟਾ ਹੋਲਸੇਲ ਕੀਮਤਾਂ ਉੱਤੇ

GRIND YOUR OWN MASALA

ਆਟਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ. ਆਈ. ਪੀ. ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਵੀ ਮਿਲ
ਸਕਦਾ ਹੈ

Bombay Fashions & Fabrics

720 — SARGENT AVE. WINNIPEG, MAN. R3E 0B2

PH. 783-0904

ਵਿਨੀਪੈਗ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਲੇਟੇਸਟ ਡੀਜ਼ਾਇਨਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਵਰਾਇਟੀ ਦਾ
ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਇਕੋ ਇਕ ਸਟੋਰ ਜਿਥੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ

- ਪੰਜਾਬੀ ਇਕ ਪੀਸ, ਦੋ ਪੀਸ ਤੇ ਤਿੰਨ ਪੀਸ ਸੂਟ
- ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਇੰਡੀਆਂ ਦੀ ਸਿਲਕ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨੀ ਸਾੜੀਆਂ
- ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਲਹਿਰੇ, ਸੂਟ ਅਤੇ ਸਾੜੀਆਂ ਵੀ
- ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ
- ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਫੈਨਸੀ ਲਹਿਰੇ ਸੂਟ
- ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਰੈਡੀਮੇਡ ਕੁੜਤੇ ਪਜਾਮੇ
- ਲੇਡੀਜ਼ ਦੇ ਰੈਡੀਮੇਡ ਸੂਟ
- ਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਵਰਾਇਟੀ ਵਿਚ ਗੋਟਾ-ਕਿਨਾਰੀ

ਕੁਆਲਿਟੀ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ
ਬਿਲਕੁਲ ਵਾਜਬ
ਆਉ ਤੇ ਅਜ਼ਮਾ ਕੇ ਦੇਖੋ !!
ਬੰਬੇ ਫੈਸ਼ਨਜ਼ ਅਤੇ ਫੈਬਰਿਕਸ

ਬਰਸੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਖੋਖਲੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਸ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਕਜ਼ਹੋਰੀ

ਜਦੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਰਤ ਪੀਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਏਸ ਜ਼ੁਲਮ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਧੜ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਨੌਜਵਾਨ ਸ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਅਨ-ਦਾੜੀਆ ਨੌਜਵਾਨ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸਦਕਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਹਰਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਜਨਮ 1806 ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਸਰਾਭਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸ: ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੀ ਪਿਤਾ ਦਾ ਛਾਇਆ ਸਿਰ ਤੋਂ ਉਠ ਗਿਆ। ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿਖੇ ਮਿਡਲ ਸਟੇਂਡਰਡ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਕੋਲ ਉੜੀਸਾ ਵਿਖੇ ਚਲੇ ਗਏ, ਜਿਥੇ ਆਪ ਨੇ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀ। ਹਾਲੇ ਮਸਾਂ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਆਪ 1911 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਚਲੇ ਗਏ। 1912 ਵਿਚ ਸ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ 'ਸਾਨਫਰਾਂਸਿਸਕੋ' ਜਾ ਉਤਰਿਆ। ਜਿਹੜੇ ਮੁਸਾਫਰ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਪੁਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਕੇ ਵਿਹਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਤੰਗ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਖੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪੁਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਵਿਅੰਗਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗੁਲਾਮ ਭਾਰਤ-ਵਰਗ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹੋ ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪੁਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਏ।"

ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਕੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਦੀ ਗੈਰਤ ਨੇ ਹਲੂਣਾ ਖਾਧਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਕਹਿਰਾਂ ਦਾ ਰੋਹ ਜਾਗ ਉਠਿਆ। ਉਸੇ ਵਕਤ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਸੋਚ ਖਾ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਹੀ ਦਮ ਲਵੇਗਾ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਅੱਗੇ ਰੱਖੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਾਮੀ ਬਣ ਗਏ। ਹੋਲ-ਹੋਲੇ ਆਪ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਭਾਲ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸ: ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਜਲਾਵਤਨ ਹੋ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪੁੱਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਮਗਰੋਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ। ਇਕ ਅਨ-ਦਾੜੀਏ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਭਰੇ ਵਿਚਾਰ ਸੁਣ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਖੂਨ ਖੌਲ ਉਠੇ। ਉਸ ਵਕਤ ਸਭ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਸਮਾਂ ਖਾ ਲਈਆਂ।

21 ਅਪਰੈਲ, 1913 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਰਾ ਮਿਲ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ੇਵਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨਾਮ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਮੁਖ ਕੰਮ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਨਕਲਾਬ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਇਕ ਹਫਤਾਵਾਰ ਅਖਬਾਰ 'ਗਦਰ' ਨਾਂ ਹੇਠ ਕੱਢਣ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਆਪ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਏਸ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਜਿਥੇ-ਜਿਥੇ ਭਾਰਤੀ ਵਸਦੇ ਸਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਆਪ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦੀਆਂ ਧੁੰਮਾਂ ਪੈ ਗਈਆਂ। ਏਸੇ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਸਦਕਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹਿੰਦ ਪੇਸ਼ੇਵਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ' ਦੀ ਥਾਂ 'ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ' ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਿਆ।

ਇਸ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਗ਼ਾਵਤ ਤੇ ਲੜਾਈ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਵਾਈ ਲੜਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਸ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਏਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਇਕ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਉਡਾਉਣ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿਖਣ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣਾ ਪਿਆ।

1914 ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਸੰਸਾਰ ਯੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਹਰੇ ਸੀ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੰਦਰਗਾਹ ਉਤੇ ਹੀ ਫੜ ਲਿਆ ਪਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਬਦਲ ਕੇ ਕੇਲੰਬੁ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਆ ਵੜਿਆ।

ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਆਪ ਨੇ ਬੰਗਲਾ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਵਾਕਫੀਅਤ ਅਤੇ ਸਾਂਝ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭਾਈ ਪਰਮਾਨੰਦ ਖਾਸ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਤੇ ਭਾਈ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਚੁਘ ਨੇ ਇਸਲਾਮੀਆਂ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਛਾਪਣ, ਵੰਡਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਨੇਹੇ ਪਤੇ ਲੈ ਜਾਣ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮੱਦਦ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਨੇ ਛਾਉਣੀਆਂ, ਬਨਾਰਸ ਤੇ ਲਖਨਊ ਆਦਿ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਫੌਜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ

ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ

ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਇਆ

ਸੂਰਮਾ

ਸਰਾਭਾ

ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਨਕਲਾਬ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹਰ ਪਾਸਿਓਂ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਮਾਇਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਫ਼ਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਡਾਕੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਝੋਲੀ ਚੁਕ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗਦਾਰ ਸਨ। ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਥਿਆਰ ਲੈਣ ਲਈ ਥਾਣੇ ਲੁਟਣ ਅਤੇ ਮੋਗਜ਼ੀਨਾਂ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਗਈ।

12 ਫਰਵਰੀ 1915 ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 21 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀਆਂ ਛਾਉਣੀਆਂ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੇਰਠ ਛਾਉਣੀ ਵਿਚ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦਿਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਅੰਬਾਲਾ, ਮੇਰਠ, ਲਖਨਊ, ਅਲਾਹਾਬਾਦ, ਬਨਾਰਸ, ਦੀਨਾਪੁਰ ਅਤੇ ਫੌਜਾਬਾਦ ਗਏ। ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲਈ ਇਕ ਝੰਡਾ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਾਭਾ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਵੰਡਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੰਡੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਰੰਗ ਲਾਲ, ਪੀਲਾ ਤੇ ਸਾਵਾ ਸਨ। ਉਪਰ ਦੋ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨਕਲਾਬ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਇਕੱਠੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਬਲ ਉਠਣੇ ਬਲਕਿ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਤਕ ਦਾ ਸਾਰਾ ਏਸ਼ੀਆ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈ ਲੈਣਾ ਸੀ।

ਇਕ ਰਾਤ ਚੰਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਡਾਕਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਇਸ ਡਾਕੇ ਦੀ ਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਗ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਕ ਬੰਦੇ ਵੀ ਪਕੜੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਗਦਰੀ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸਕੀਮ ਦਾ ਪੋਲ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹੋਰ ਵਾਕਫੀਅਤ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਖਾਸ ਜਾਸੂਸ ਨੂੰ ਗਦਰੀਆਂ ਵਿਚ ਰਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਵਰਕਰ ਬਣ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਗ ਪਿਆ। ਇਸ ਵਰਕਰ ਨੂੰ 14 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕਿ ਮੋਰੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਮਕਾਨ ਵਿਚ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਤੇ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਲੀਡਰ ਬੈਠੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਫੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੀਡਰ 21 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਗਦਰ ਮਚਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਪ੍ਰੰਤੂ 10 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਏਸ ਜਾਸੂਸ ਨੇ ਇਕ ਮਕਾਨ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗਦਰੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਪਕੜਾ ਦਿੱਤੇ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 19 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਹੋਰ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਉਤਰਿਆ ਅਤੇ ਪਤਾ ਕਰਨ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ 20

ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਜਾ ਪੁੱਜਿਆ। ਇਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸਕੀਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗ ਚੁਕਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਕੁਝ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਸਰਗੋਧੇ ਦੀ ਬਾਰ ਦੇ ਚਕ ਨੰਬਰ ਪੰਜ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਇਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਬੰਦੂਕਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਬੰਦੂਕਾਂ ਕਿਸੇ ਫੌਜ ਦੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਦੇਣੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਬੇਈਮਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਇਕ ਮਕਾਨ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਸ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ, ਸ: ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਟੁੰਡੀਲਾਟ ਅਤੇ ਸ: ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਹਾਲੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਹ ਕਾਰਨਾਮੇ ਛੱਡ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਭ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਵੀ ਸ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਕੁਝ ਸੋਚਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਸ ਇਕ ਦਿਨ ਅਗੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ।

ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਜੱਜ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਸੋਚਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਮੇਰਾ ਸੰਬੰਧ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਈ ਡਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਾਫ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਸਦਕਾ ਵਾਸੀ ਜਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ ਮੇਰੀ ਇਛਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਵਾਸੀ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਫਿਰ ਜਨਮ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਗੋਰਿਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾ ਸਕਾਂ। ਜੇਕਰ ਮੈਨੂੰ ਅਗਲਾ ਜਨਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬੇਰਾਂ ਵਰਗੇ ਪੁਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾਉਣ ਲਈ ਲਾ ਦਿਆਂਗਾ।

ਸਰਾਭੇ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਰਾਭੇ ਦਾ ਚੇਹਰਾ ਇਕ ਦਮ ਖਿੜ ਉਠਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਖਾਤਰ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਉਮਰ ਆਪਣੇ ਕੌਮ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਾ ਦਿੱਤੀ।

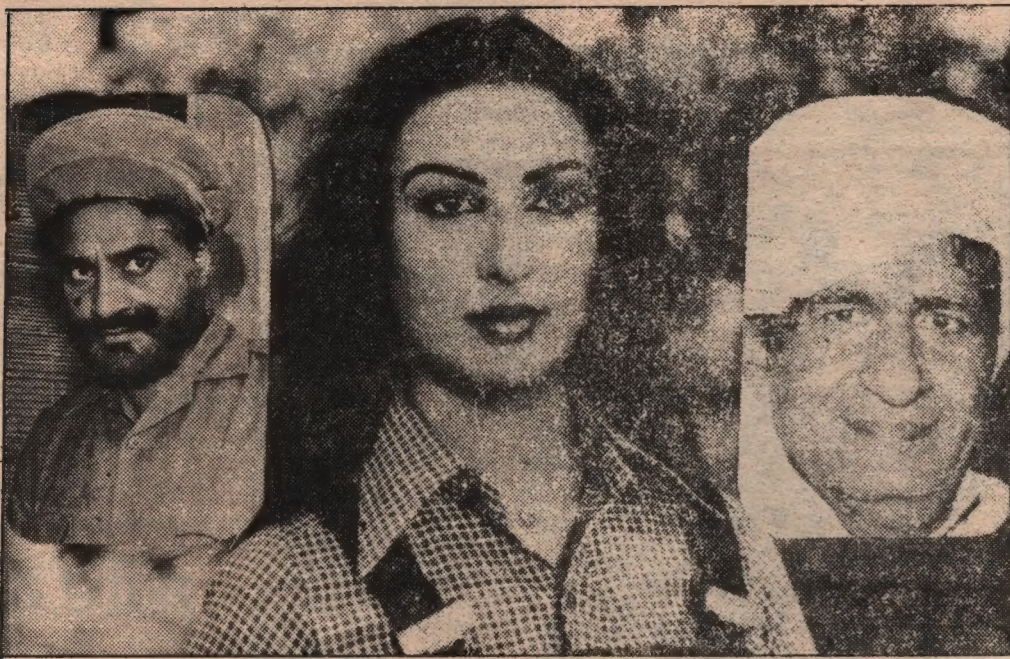
ਆਖਿਰ 16 ਨਵੰਬਰ 1915 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਵਾਸੀ ਤੇ ਲਟਕਾ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸੇਜਾਂ ਵਿਚ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਕੰਡੇ

ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ

ਜਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਪਿਛੇ ਭਟਕ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਰੂਪ ਜਿਥੇ ਲਈ ਤਰਸ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਗੱਦੀ ਜੋ ਸੂਰਗਾਂ ਦੀ ਸੇਜ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
ਕੁੰਦਨ ਜੋ ਸਾਰੇ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਦਾਰੂ ਜਾਪ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਚੰਨ ਚਾਨਣੀ ਚਮਕੇ ਜੇਹੜਾ ਲਾਲ ਮਹਾਂ ਚਮਕੀਲਾ

ਜਦ ਵੀ ਤੂੰ ਉਸਨੂੰ ਛੋਹੇਂਗਾ
ਕੱਚ ਕੰਕਰ ਬਣ ਜਾਏ
ਸੇਜਾਂ ਵਿਚ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਕੰਡੇ
ਤੇਰੇ ਤਨ ਨੂੰ ਚੋਭ ਚੀਸ ਸੋਗਾਤ ਦੇਣਗੇ।
ਪਰ ਇਸ ਚੱਕਰਵਾਯੂ ਦੇ ਅੰਦਰ
ਪੈਰ ਪਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਭੀ ਨੂੰ
ਪਿਛਾਂਹ ਮੁੜਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ!

ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਹਸਤੀਆਂ ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮੋਹਰ ਮਿੱਤਲ।

ਫੇਰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਲਮ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕੁਝ ਹਸਤੀਆਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਸੰਸਾਰ 'ਚ ਝਾਤ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਫਿਲਮੀ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਫਿਲਮੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਫਿਲਮੀ ਲੋਕਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵਲੋਂ ਫਿਲਮੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰਾਂ 'ਚ ਵੀ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮੋਟਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਕੇ ਕਿਧਰੇ ਹਾਸਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਧਰੇ ਦਿਲ ਮਸ਼ੀਮਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਧਰੇ ਆਮ ਵਾਕਫੀ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਧਰੇ ...।

● ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਮੋਹ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਦੇਣ ਬਹੁਮੁਖੀ ਹੈ। ਖੇਡਣ ਦੇ ਦਿਨ ਚਾਰ, ਵਲੈਤ ਪਾਸ, ਕਦੇ ਪੁੱਧ ਕਦੇ ਛਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਲਬੀਰ ਭਾਬੀ ਤੇ ਵਲੈਤੀ ਬਾਬੂ ਤਕ ਕਿਤਨੀਆਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਜਾਂ ਸੰਵਾਦ ਜਾਂ ਪਟਕਥਾ ਲਿਖੀ। ਫਿਰ ਸੱਕਣ ਮੇਲੇ ਦੀ, ਪਿਆਨੂੰ ਭਗਤ ਤੇ ਸਰਦਾਰੇ ਆਜ਼ਮ ਵਰਗੀਆਂ ਡੇਢ ਦਰਜਨ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਖੁਦ ਰੋਲ ਕੀਤਾ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨ ਸੰਗਰਾਮ ਤੇ ਨਮਕੀਨ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਾਮੇਡੀਅਨ ਵੀ ਸੂਰੀ ਨੇ ਇਕ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਹੈ। 'ਉਡੀਕਾਂ', ਮਾਹੀ ਮੁੰਡਾ ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਕਾਮੇਡੀ ਰੋਲ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਫਿਲਮੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸਟੇਜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਤੇ ਮਾਈਕ ਸੰਚਾਲਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਸੂਰੀ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਇਕ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਕੈਦ ਕੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੋ ਕੁ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ ਨੇ। ਉਹਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਬੈਗ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ 13 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਹਸ਼ੀਸ਼ ਨਿਕਲੀ ਸੀ। ਵੀ. ਸੂਰੀ ਉਰਦੂ ਵਰਿੰਦਰ ਸੂਰੀ ਦਾ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਪੱਤਰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਯੋਗ ਹੈ :

ਪੂਜਣਯੋਗ ਵੱਡੇ ਭਾ ਜੀ, ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ। ਆਪ ਜੀ ਵਲੋਂ ਪੀੜ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੀ ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ ਮਲੂਮ ਨਸੀਬ ਹੋਈ। ਦਿਲ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ ਬੜਾ ਸਕੂਨ ਮਿਲਿਆ। ਮਨਜੀਤ ਭਾਬੀ ਜੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੀ ਖਬਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਬੜਾ ਦੁਖ ਲਗਾ, ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਕਰ ਦੇਣਾ।

ਤੁਸੀਂ ਗੀਟਾਇਰ ਹੋ ਗਏ ਹੋ। 'ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ' ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਫਿਲਮ ਦਾ ਅੱਧ ਸਮਝੋ, ਅਸਲੀ ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਫਿਲਮ ਤਾਂ ਹੁਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੋ ਤੇ ਫਾਈਨੈਂਸਰ 'ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ'। ਕੁਦਰਤ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥ ਦੇਵੇ।

ਮੇਰੇ ਗੀਤ ਆਪ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਆਏ, ਇਸ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ। ਰਿਸਾਲੇ ਦੀ ਇਕ ਕਾਪੀ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜ ਦਿਉ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰੇਗੀ ਤੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਹੀ ਸਮਝੇਗੀ।

ਬਾਹਰ ਲੋਕ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਪਰ ਸੱਚ ਜਾਣਿਉਂ, ਮੈਂ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਚਲੋ, ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਹੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ, ਆਪਾਂ ਤੇ ਭਾ ਜੀ ਸਭ ਕੁਝ 'ਉਹਦੇ' 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੱਡੀ ਵੀ ਉਹਦੀ ਤੇ ਡੋਰ ਵੀ ਉਹਦੀ ਇਸ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇਕੋ-ਇਕ ਗੈਰ-ਅੰਗਰੇਜ਼ ਕੈਦੀ ਹਾਂ। ਉੱਥੇ ਸ਼ਕਲ-ਸੁਰਤ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੀ ਸਮਝਦੇ ਨੇ। ਮੈਂ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਬੜਾ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਅੰਦਰਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵੀ ਬੜੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ, ਬੜੀ ਕੌੜੀ, ਬੜੀ ਖਟੀ ਹੈ, ਬੜੀ ਮਿੱਠੀ। ਕੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਾਲੇ ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਗਏ ਕਿ ਵੀ ਸੂਰੀ ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ੈਅ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਕਦੇ ਜੀਅ ਕਰਦੈ, ਉਡ ਕੇ ਆਣ ਮਿਲਾਂ। ਪਰ ਹਾਏ, ਮੇਰੇ ਖੰਭ ...। ਅਗਲੇ ਖਤ 'ਚ ਇਕ ਐਕਸਰਸਾਈਜ਼ ਲਿਖਾਂਗਾ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਕਰਵਾਉ 'ਚ ਜੋ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਜੋਗਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਮਾਲ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਸ, 'ਜੁਮੈਟਰੀ' ਠੀਕ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪੂਰਾ ਗੀਤ ਅਗਲੇ ਖਤ 'ਚ ਲਿਖਾਂਗਾ ਮੁਖੜਾ ਹੈ :

ਅਸਾਂ ਪਿੰਜਰੇ 'ਓ ਆਪਣੇ ਹੈ ਪਿਆਰ ਪਾ ਲਿਆ
ਜਿਸ ਹੱਸ ਕੇ ਬੁਲਾਇਆ, ਉਹਨੂੰ ਗਲ ਲਾ ਲਿਆ।

ਆਪਦਾ ਮਨਜ਼ੂਰ-ਇ-ਨਜ਼ਰ
— ਵੀ. ਸੂਰੀ

● ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ 'ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਹੋਮਾ ਮਾਲਿਨੀ' ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਲਮੀ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵਲੋਂ ਅਕਸਰ ਪੱਤਰ ਜਾਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਬਹੁਤੇ ਪੱਤਰ ਰੁਮਾਂਟਿਕ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਹੁਸਨ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸ਼ਾਦੀ ਦੀ 'ਪੇਸ਼ਕਸ਼' ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ ਖਿੜਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਕਲਾਕਾਰ ਦਾ ਅਜਿਹੇ ਖਤ ਵੀ ਸਰਮਾਇਆ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੇਸ਼ ਹੋ ਇਕ ਲੰਮੇ ਖਤ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ :

ਡੀਅਰ ਡਾਰਲਿੰਗ,

ਜੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਜੀਵਨ-ਸਾਥ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਂ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਤੂੰ ਨਾ ਵੀ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਭੋਲੀ-ਭਾਲੀ ਸੂਰਤ ਵੇਖ ਕੇ ਹੀ ਦਿਨ-ਕਟੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਚੀਜ਼ (ਤੁਹਾਡੇ) ਨਾਲੋਂ ਪਿਆਰੀ ਚੀਜ਼ ਮੇਰੇ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾਕ 'ਚ ਨਾ ਲੈਣਾ ਤੇ ਸੀਰੀਅਸ ਹੋ ਕੇ ਸੋਚਣਾ।

ਦਿਲਜੀਤ ਜੀ ਮੇਰੀ ਮੁਹੱਬਤ ਇਕ ਕੁਰਲਾਂਦੇ ਬਾਲ ਵਾਂਗ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਵਿਛੜਨੋਂ ਡਰੇਗੀ। ਤੂੰ ਸੋਚੋਗੀ, ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਮੁੰਡਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਨਬੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਜਨਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋ, ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ, ਸਚਮੁਚ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਕਿ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਹਿਰ ਵੀ ਦੇ ਦੇਵੀਂ ਮੈਨੂੰ ਭੋਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਿਆਰ ਇਕ ਨਿੰਗਰ ਵਫਾ ਹੈ, ਇਕ ਮੁਕੰਮਲ ਸਾਂਝ ਤੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ :

ਪਿਲਾ ਦੇ ਓਕ ਸੇ ਸਾਕੀ ਅਗਰ ਮੁਝ ਸੇ ਨਫਰਤ ਹੈ
ਪਿਆਲਾ ਗਰ ਨਹੀਂ ਦੇਨਾ ਤੋ ਨਾ ਦੇ ਸ਼ਰਾਬ ਤੋ ਦੇ ਦੇ

ਆਖਰ 'ਚ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਨਾ ਉਡਾਉਣਾ। ਸੋ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਜਵਾਬ ...। ਤੁਹਾਡੀ ਚਿੱਠੀ ਆਉਣ 'ਤੇ ਹੀ ਮੈਂ ਬੰਬਈ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।

ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਆਪ ਦਾ ਹੀ,
— ਭਾਵਾ, ਪਟਿਆਲਾ।

● ਮੋਹਰ ਮਿੱਤਲ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਕਲਾਕਾਰ ਹੈ। ਬੁਨਿਆਦ ਵਰਗੇ ਟੀ ਵੀ ਸੀਰੀਅਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਲੋਕ ਪਛਾਣਣ ਲਗ ਪਏ। ਤੀਜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ 'ਚ ਉਹ ਬਹੁਤਾ ਪ੍ਰਾਪੂਲਰ ਹੈ। ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਮੋਹਰ ਮਿੱਤਲ ਨੂੰ ਹਿੰਦੀ 'ਚ ਖਤ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਿਖਿਆ :

ਡੀਅਰ ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ,

ਬਾਗੋਂ ਮੇਂ ਫੂਲ, ਫੂਲੋਂ ਕੇ ਗੁਲਦਸਤੋ
ਪੱਤਰ ਪੜ੍ਹਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਪਹਿਲੇ ਮੇਰੀ ਨਮਸਤੇ।

ਆਗੇ ਸਮਾਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਕੋ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਅੱਧ ਆਪਦਾ ਫੈਨ ਹੂੰ। ਆਪ ਦੀ ਕੋਈ ਐਸੀ ਫਿਲਮ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਵਿਵੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਨਾ ਦੇਖੀ ਹੋ। ਜਿਸ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਮੈਂ ਆਪ ਨਾ ਹੋਂ ਫਿਲਮ ਮੁਝੇ ਅਧੂਰੀ ਸੀ ਲਗਨੇ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਸਰਪੰਚ, ਜੱਟੀ, ਸੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਦੋ ਮਦਾਰੀ ਮੈਂ ਮੁਝੇ ਆਪ ਕਾ ਕਾਮ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਲਗਾ।

ਅਜ ਕੱਲ੍ਹ ਕਟਾਰੋਂ ਕੀ ਸੰਤਾਨੇ ਧੜਾਧੜ ਫਿਲਮੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈਂ ਕਿਆ ਆਪ ਅਪਨੇ ਬੱਚੋਂ ਕੋ ਫਿਲਮੋਂ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਲਾਏਂਗੇ ?

ਮਿੱਤਲ ਜੀ, ਮੈਂ ਜਵ ਭੀ ਆਪਕੀ ਫਿਲਮ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਖਾਨਾ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਕੀ ਹੰਸੀ ਔਰ ਮਜ਼ਾਕ ਸੇ ਹੀ ਪੇਟ ਭਰ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਆਪ ਮੇਰੇ ਪੱਤਰ ਕਾ ਜਵਾਬ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਂ। ਔਰ ਕਲਰ ਸਨੈਪ ਭੀ ਭੇਜਨਾ ਨਾ ਭੁੱਲੋਂ। ਮੇਰੇ ਕਲਾਸਵੇਲੈਂਜ਼ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮਿੱਤਲ ਆਪ ਕੇ ਖਤ ਕਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਗਾ, ਲੇਕਿਨ ਮੁਝੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਖਤ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੇਗੇ, ਸਨੈਪ ਭੀ ਭੇਜਣਾ।

ਓਨਲੀ, ਯੂਅਰਜ਼,
ਵਿਵੇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ।

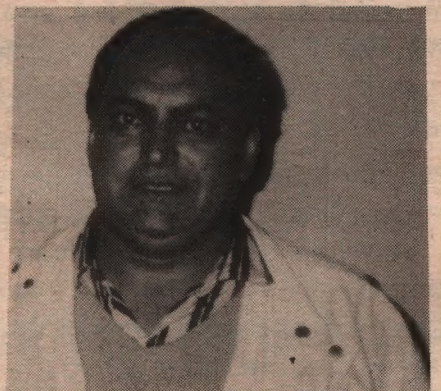
● ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਜਗਜੀਤ 'ਗਭਰੂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ', 'ਪੁੱਤ ਜੱਟਾਂ ਦੇ' ਅਤੇ 'ਪਟੋਲਾ' ਕਾਰਨ ਜਾਣਿਆ ਪਛਾਣਿਆ ਨਾਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਖਤ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ ਇਥੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ :

ਬੰਬਈ ਆ ਕੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਦਿਨ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਉਦਰੇਵਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਹਿੰਦਾ। ਬੰਬਈ ਰਹਿਣਾ ਇਕ ਵਗਾਰ ਜਿਹੀ ਲਗਦਾ। ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਬੰਬਈ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਉਂ ਲਗਦਾ ਜਿਵੇਂ ਸਿਰਫ ਚੌਗਾ ਚੁਗਣ ਹੀ ਆਏ ਆਂ। ਆਲ੍ਹਣਾ ਤਾਂ ਚੂਹੜਕੋਂਕ ਈ ਹੈ। ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹੀ, ਮੈਂ ਬੜਾ ਹੋਰਾਨ ਹੋਇਆ। ਉਹਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਮਿਸਜ਼ ਭੁੱਲਰ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਮਿਸਜ਼ ਸੁਰਜੀਤ ਗਿੱਲ ਦਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਰਚ ਮਿਚ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਾਂ, ਸੱਚ ਵਰਮਾ ਮਲਿਕ ਵਾਲਾ ਤੇਰਾ ਕੰਮ ਮੈਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਮਿਲਣਸਾਰ ਐ ਪਰ ਸ਼ਕਲੋਂ ਕੁਹ ਨੀ। ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਕੋਈ 'ਪ੍ਰਵਾਨਾ' ਜਾਂ 'ਜ਼ਖਮੀ' ਟਾਈਮ ਜਿਹਾ ਲਗਦੇ। ਜੇ ਦਸ ਕੁ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗਾਸੇ ਹੱਥ ਜਾਵੇ... ਤਾਂ ਬਸ ਸਮਝ ਲੈ ਵਰਮਾ ਮਲਿਕ ਹੀ ਲਗੂਗਾ।

ਚਿੱਠੀ
ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਜ਼ਬਾਨ
ਵਿਚੋਂ ਬੋਲਦੀ
ਫਿਲਮ ਨਾਮਾ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਮੈਂ ਜਿਹੜਾ ਘਰ ਲਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸਾਲਾ ਬਾਰਸ਼ਾਂ 'ਚ ਚੋਟ ਲਗ ਪਿਆ। ਤੂੰ ਹੱਸੇਂਗਾ ਕਿ ਏਨੀ ਕੁ ਰਕਮ ਨਾਲ ਹੋਰ ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੀ ਕੰਧ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਕੋਠੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ। ਯਾਰ ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬੀ ਡਰੈਵਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਬੱਸ ਜਗਰਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ 'ਵਿਹੜੇ' ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਲੈ। ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਾਣੀ ਦਾ ਡੱਬਾ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਕਤਾਰਾਂ 'ਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਲਾ ਗਿੱਲ, ਬਰਾੜ ਜਾਂ ਧਾਲੀਵਾਲ ਟੋਟੇ ਟੋਟੇ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਉਸ ਮਰ ਰਹੇ ਅਹਿਸਾਸ ਦੇ ਸਿਵੇ ਉਤੇ ਇਹ ਝੂਰ ਝੂਰ ਬੋਟੇ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ ...।

ਤੇਰਾ
ਜਗਜੀਤ।

● ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਰੇਖਾ ਨੇ ਹੁਣ ਫੇਰ ਪ੍ਰਾਧਾਨ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਮਿਤਾਬ ਬਚਨ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ-ਪੁਰਬਕ ਚਿੱਠਾ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਵੀ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਅਮਿਤਾਬ ਅਤਿ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਹੋ ਕੇ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਲਿਖਦਾ ਰਿਹਾ। ਰੇਖਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਚਿੱਠੀਆਂ ਇਕ ਲਾਕਰ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਸਭ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹੀ ਗੱਲ ਹੋਈ — ਲੱਗੀ ਯਾਰੀ ਤਾਂ ਲੁਆ ਲਏ ਤਖਤੋ ਟੁੱਟੀ ਗਈ ਤਾਂ ਚੁਗਾਨ ਪੱਟ ਲਏ।

● ਮੰਦਾਕਿਨੀ ਜਦੋਂ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ 'ਚ ਆਈ ਆਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਫਿਲਮਕਾਰ ਰਣਜੀਤ ਵਿਰਕ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਅਭਿਨੇਤਾ ਅਮਨ ਵਿਰਕ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਫਿਲਮ ਸਾਈਨ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਮਨ ਵਿਰਕ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਦਾਕਨੀ ਬਹੁਤ ਅਗਾਂਹ ਨਿਕਲ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਅਜੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਭਾਵੇਂ ਮੰਦਾਕਨੀ ਹੁਣ ਕੱਠ-ਬੇਠ 'ਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ 'ਹੈਲੋ' ਤਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪਿਆਰਦਾ ਹਾਂ। ਅਮਨ ਵਿਰਕ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸ਼ਾਇਦ ਇੰਜ ਹੈ —
ਮਿਲਣੇ ਦੀ ਥਾਂ ਕੋਈ ਨਾ
ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਲਾ ਤੂੰ ਗਈਓਂ
ਉਸ ਰੋਗ ਦਾ ਨਾਂ ਕੋਈ ਨਾ।

ਖੂਬਸੂਰਤ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਰਕ
ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

DESH PUNJAB

PROUDLY PRESENTS

ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਦਾ ਪੂਰਾ
ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇਗਾ

ਹਰਭਜਨ ਮਾਨ ਐਂਡ ਪਾਰਟੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

- ਬਾਪੂ ਤੇਰੇ ਕੁੜਮਾਂ ਨੇ
- ਤੇਰੀਆਂ ਬਲੌਰੀ ਔਖਾਂ
- ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਬੁਰੀ ਬੀਮਾਰੀ
- ਦੋ ਨੈਣ ਤੇਰੇ ਦੋ ਨੈਣ ਮੇਰੇ
- ਬੋਲੀਆਂ

- ਦਿਲੀ ਮੇਰੀ ਔਡੀ
- ਦੇਖੀਂ ਪਿਆਰ ਨਾ ਪਾਵੀਂ
- ਅਸੀਂ ਸਾਂਭਦੇ ਰਹੇ ਦਿਲ
- ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਵੱਲੇ
- ਕੁੜੀ ਜ਼ਹਿਰ ਦੀ ਪੁੜੀ

* ਗੁਰਸੇਵਕ ਮਾਨ *

ਹਾਸਿਆਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹਰਮਿੰਦਰ ਕਿੱਟੀ

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਮੰਗ ਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ
ਆਪਣੇ 7 ਕਲਾਕਾਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਖੂਬਸੂਰਤ ਅਤੇ
ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲੈ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ

ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ - ਤਬਲਾ ਤੇ ਢੋਲਕ

ਉਰਿੰਦਰ ਲੁਧੂ - ਮੈਡੇਲਿਨ ਅਤੇ ਵਾਇਲਿਨ

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ - ਗਿਟਾਰ

ਸਰਪੁਲ ਰੰਧਾਵਾ - ਹਾਰਮੋਨੀਅਮ

* ਨਵਰਾਜ ਗਿੱਲ *

ਤਾਰੀਖ : ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ, ਨਵੰਬਰ 26 ਸ਼ਾਮ ਦੇ 6:30 ਵਜੇ

North Delta Secondary School, Delta, B.C.

(Corner of 114th and 82nd Ave.)

Tickets: \$10.00 per person

TICKETS AVAILABLE AT

Aman Video, Ph. 588-4551

Mann Music, Ph. 321-6667

The Video Shop, Ph. 321-1333

H & R Video, Ph. 525-5430

Popular Furniture Mfg. Ltd.

7935 - 128th Street, SURREY, B.C.

Ph. 596-1216

ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਫਰਨੀਚਰ ਫੈਕਟਰੀ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਹੋਲਸੇਲ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਮਿਲਣ ਲੱਗਾ ਹੈ

ਸਿੱਧੇ ਫੈਕਟਰੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

ਤੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਖ਼ੀਦੋ
ਰੰਗ-ਬਰੰਗੀਆਂ ਸੇਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚੋ —

ਗੇਟੇਲ ਫਰਨੀਚਰ ਸਟੋਰਾਂ ਨੇ ਫੈਕਟਰੀ ਕੀਮਤਾਂ ਬੀਟ (Beat) ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ — ਨੇੜੇ
(Meet) ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ।

885 Pine

585 Pine

985 Pine

685 Pine

ਫਰਨੀਚਰ ਫੈਕਟਰੀ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਖ਼ੀਦਣ ਨਾਲ
ਬੱਚਤ ਹੀ ਬੱਚਤ

ਆਓ, ਆ ਕੇ ਦੇਖੋ ਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਅਜ਼ਮਾਓ

- ਕਸਟਮ ਮੇਡ ਫਰਨੀਚਰ
- ਕੁਆਲਿਟੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ
- ਲੱਕੜ (Wood) ਦਾ ਬਣਿਆ ਫਰਨੀਚਰ

ਫੈਕਟਰੀ ਸ਼ੋ-ਰੂਮ ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਖੁਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

Factory Hours: 12.00 PM to 5:00 PM